

รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

*****

1. แผนปฏิบัติการเรื่องที่ 1 พัฒนาการ องค์ความรู้ และนวัตกรรมการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เพื่อแก้ปัญหาสาธารณสุขและสร้างมูลค่าเพิ่ม (SMART Academic) จำนวน 16 โครงการ ประกอบด้วย

1.1 โครงการเพิ่มพูนศักยภาพและส่งเสริมการยอมรับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับสากล (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองวิชาการและแผนงาน)

1. ผลการดำเนินงาน

1) เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ASEAN Conference on Traditional and Complementary Medicine ภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และการประชุมวิชาการประจำปีการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ครั้งที่ 22 ระหว่างวันที่ 2-3 กรกฎาคม 2568 ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2568 มีวิทยากร และชาวต่างชาติ จำนวน 36 คน เข้าร่วมพิธีเปิดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และศึกษาดูงานสถานการณ์การแพทย์แผนไทยประยุกต์ ศิริราช (WHO Collaborating Center for Traditional Medicine) และเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2568 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ งานวิจัย นโยบายด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์ทางเลือกเสริมในการดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) โดยมีบุคลากรด้านการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศสมาชิกอาเซียน จำนวน 127 คน ได้เรียนรู้ข้อมูลเชิงนโยบาย ระบบบริการสุขภาพ ระบบการศึกษา สถานการณ์การแพทย์ดั้งเดิม ข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย และวิธีปฏิบัติที่ดีและเป็นเลิศของประเทศไทย ทั้งรูปแบบ online และ onsite และมีผู้ชมผ่านทาง facebook จำนวน 1,773 ครั้ง

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 600,441 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 600,441 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

1.2 โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจในประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทยสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองวิชาการและแผนงาน)

1. ผลการดำเนินงาน

1) เผยแพร่องค์ความรู้ด้านสรรพคุณและการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรที่ จำนวน 10 กลุ่มอาการโรค ได้แก่ (1) กลุ่มอาการปวดกล้ามเนื้อ ปวดข้อ (2) กลุ่มอาการชาจากอัมพฤกษ์-อัมพาต (3) กลุ่มอาการไข้หวัด โควิด-19 (4) กลุ่มอาการทางผิวหนัง บาดแผล (5) กลุ่มอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ (6) กลุ่มอาการท้องเสีย (7) กลุ่มอาการเบื่ออาหาร (8) กลุ่มอาการท้องผูก ริดสีดวงทวาร (9) กลุ่มอาการวิงเวียน (10) กลุ่มอาการนอนไม่หลับ โดยเผยแพร่สู่ประชาชนผ่าน 3 ช่องทาง ได้แก่ (1) facebook มีผู้เข้าถึงจำนวน 45,000 ครั้ง (2) Tiktok มีผู้เข้าถึงจำนวน 1,400 ครั้ง (3) youtube มีผู้เข้าถึงจำนวน 764 ครั้ง

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 135,000 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 135,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

1.3 โครงการสร้างการตระหนักรู้ในการดูแลสุขภาพของคนไทยเพื่อการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญา ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองวิชาการและแผนงาน)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดทำต้นฉบับวารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกปีที่ 22 ฉบับที่ 3 ปีที่ 23 ฉบับที่ 1 และปีที่ 23 ฉบับที่ 2 โดยเผยแพร่ผ่านฐานข้อมูล ThaiJo มียอดการดาวน์โหลดของวารสาร จำนวน 114,622 ครั้ง

2) เข้าร่วม “การประชุมวิชาการเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพวารสารวิชาการไทย ครั้งที่ 15” เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นเวทีสำคัญที่รวบรวมผู้แทนจากสถาบันการศึกษา นักวิจัย และบรรณาธิการวารสารชั้นนำของประเทศ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพวารสารวิชาการไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

3) จัดประชุมคณะทำงานจัดทำชุดข้อมูลและจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2567 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 22 ราย

4) มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยฯ ได้แก่ ผ่านรูปแบบการสื่อสาร On Ground จำนวน 12 ครั้ง ผ่านรูปแบบการสื่อสาร On Line ได้แก่ วิดีโอ 37 คลิป Infographic ความรู้ 58 ชิ้น Infographic 10 กลุ่มยา สมุนไพร 90 ชิ้น รายการออนไลน์ 24 ครั้ง และผ่านรูปแบบการสื่อสาร On Air ได้แก่ สัมภาษณ์สื่อ 10 ครั้ง ข่าวที่ได้รับการเผยแพร่ 132 ข่าว

5) จัดทำเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) ประกอบด้วย สื่อวีดิทัศน์ เอกสารประกอบการเรียนรู้ และแบบทดสอบก่อน/หลัง เพื่อเผยแพร่ผ่านระบบ E-Learning ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ (1) การดูแลสุขภาพภาวะมีบุตรยากตามศาสตร์การแพทย์แผนจีน (หย่างเซิงภาวะมีบุตรยาก) URL : <https://e-learning.dtam.moph.go.th/course/view.php?id=22> เผยแพร่เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 276 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 25 กันยายน 2568) (2) การดูแลสุขภาพโรคสะเก็ดเงินตามศาสตร์การแพทย์แผนจีน (หย่างเซิงโรคสะเก็ดเงิน) URL : <https://elearning.dtam.moph.go.th/enrol/index.php?id=23> เผยแพร่เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 193 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 25 กันยายน 2568)

6) จัดนิทรรศการเพื่อสร้างความรอบรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิ ณ ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาเขตสุขภาพที่ 12 จังหวัดพัทลุง นิทรรศการ Mobile Medical Unit คลินิกบำบัดยาเสพติด คลินิกโรคสะเก็ดเงิน และคลินิกจัดการอาการปวดและนอนไม่หลับ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนทั่วไป สื่อมวลชน บุคลากรด้านสาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 500 คน

7) จัดอบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ณ สุเหร่าทางควาย กรุงเทพมหานคร กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุข และประชาชนทั่วไป จำนวน 125 คน

8) จัดประชุมคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก จำนวน 12 ครั้ง โดยมีโครงร่างการวิจัยที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการศึกษาวิจัย จำนวน 11 โครงการ

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 1,726,800 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 1,723,838.27 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.83

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

1.4 โครงการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ครั้งที่ 22 (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองวิชาการ และแผนงาน)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการจัดเตรียมงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติในโซนนิทรรศการ ทั้ง 7 โซน จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2568 และเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2568 ณ กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก

2) จัดประชุมคณะกรรมการวิชาการงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ เพื่อเตรียมจัดงานประชุมวิชาการในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ (1) เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2568 (2) เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2568 (3) เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2568 (4) เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2568 ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีการจัดกิจกรรม ได้แก่ การเสวนาวิชาการ การประกวดผลงานวิชาการ และการอบรมตลาดความรู้

3) จัดประชุมคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกและการประกวดผลงานวิชาการ จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ (1) เพื่อพิจารณาเกณฑ์ประกวดผลงานวิชาการ เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2568 (2) เพื่อกลั่นกรองผลงานวิชาการ เมื่อวันที่ 21-22 พฤษภาคม 2568 (3) เพื่อประกวดผลงานวิชาการที่ได้ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 10-12 มิถุนายน 2568

4) จัดประชุมปรึกษาหารือรูปแบบการจัดกิจกรรมโซนบริการ จำนวน 6 ครั้ง ได้แก่ เพื่อกำหนดแผนผังการจัดนิทรรศการและกิจกรรมภายในโซน เมื่อวันที่ 14 และ 27 พฤษภาคม 2568 (5) และ (6) เพื่อเตรียมความพร้อมจัดเตรียมอุปกรณ์ในการจัดนิทรรศการภายในโซนบริการ เมื่อวันที่ 11 และ 18 มิถุนายน 2568

5) จัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ เพื่อขับเคลื่อนการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2568 ณ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

6) จัดประชุมคณะทำงานด้านภูมิปัญญาและการใช้ประโยชน์ เพื่อกำหนดรูปแบบกิจกรรมและแผนผังภายในโซน เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2568

7) จัดประชุมคณะทำงานด้านพิธีการและต้อนรับ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านพิธีการในพิธีเปิดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และเตรียมการต้อนรับประธาน แขกผู้มีเกียรติ เช่น ทูตประจำประเทศต่าง ๆ นายแพทย์สาธารณสุขทุกจังหวัด เครือข่าย และประชาชนที่สนใจเข้าร่วมงาน เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2568 และเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2568

8) จัดประชุมคณะทำงานตรวจประเมินร้านค้า เพื่อหารือคณะกรรมการในการพิจารณาตรวจประเมินร้านค้าที่เข้าร่วมจัดนิทรรศการภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2568 ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2568 ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

9) จัดประชุมคณะทำงานเวทีกลาง เพื่อเตรียมความพร้อมและจัดเตรียมรูปแบบการจัดกิจกรรมบนเวทีกลางภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2568

10) จัดประชุมคณะทำงานประชาสัมพันธ์ เพื่อติดตามผลการจัดทำ การประชาสัมพันธ์การจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงสื่อการประชาสัมพันธ์ เมื่อวันที่ 16 , 20 และ 25 มิถุนายน 2568

11) จัดประชุมรับฟังการชี้แจงรายละเอียดการจัดนิทรรศการ (exhibitor) เพื่อชี้แจงรายละเอียดการเข้าร่วมการจัดนิทรรศการภายในงานแก่เครือข่ายที่ร่วมจัด เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2568

12) จัดประชุมคณะทำงานตลาดความรู้ เพื่อจัดเตรียมจัดกิจกรรมอบรมตลาดความรู้ ซึ่งเปิดให้ประชาชน ผู้ที่สนใจเข้าร่วมฝึกปฏิบัติ สร้างโอกาสในการต่อยอดการประกอบอาชีพ เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2568

13) จัดประชุมสรุปผลดำเนินงานการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 22 เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2568

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 13,500,000 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 13,499,975 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.99

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

1.5 โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สถาบันการแพทย์แผนไทย)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดประชุมชี้แจงกลุ่มเป้าหมายในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2567 โดยมีเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัดเข้าร่วมรับฟังแนวทางการดำเนินงานผู้สูงอายุในปี 2568 ครบทุกจังหวัด

2) จัดอบรมพัฒนาศักยภาพการนำนวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ (ครู ก) หลักสูตร 18 ชั่วโมง เมื่อวันที่ 26-28 พฤศจิกายน 2567

ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้ผ่านการอบรม จำนวน 158 คน ผลที่ได้ คือ มีการนำร่องการนำนวัตกรรมไปดูแลผู้สูงอายุให้เกิดเป็นรูปธรรมและความยั่งยืน และยกระดับนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ปฏิทินการประกวด และจัดส่งหนังสือการประกวดพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทย ประจำปี 2568 ไปยังเขตสุขภาพ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกแห่ง เพื่อประกวดในระดับเขตสุขภาพ

4) จัดอบรมพัฒนาศักยภาพแพทย์แผนไทยและสหวิชาชีพในการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในสถานชีวาภิบาลระดับชุมชน เมื่อวันที่ 6-7 มีนาคม 2568 ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ต จังหวัดปทุมธานี โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 90 คน ผลที่ได้ คือ มีการพัฒนาเครือข่ายด้านสุขภาพในสถานชีวาภิบาลระดับชุมชน และนำการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มติดบ้านและติดเตียง ในพื้นที่ 18 จังหวัดนำร่อง

5) จัดประกวดพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทย เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2568 ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ต จังหวัดปทุมธานี โดยมีผู้แทนชมรมผู้สูงอายุ จาก 12 เขตสุขภาพ รวมจำนวน 350 คน ผลที่ได้ คือ มีการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้สูงอายุ ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ในการนำการแพทย์แผนไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการดูแลสุขภาพของสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ พัฒนากิจกรรมและนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยให้มีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุของเขตสุขภาพ และนำเสนอผลการดำเนินงานเพื่อคัดเลือกพื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุระดับประเทศ

6) ลงพื้นที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุที่ผ่านการประเมินรอบแรก จำนวน 3 ชมรม ได้แก่ (1) เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2568 ณ ชมรมผู้สูงอายุเพชรน้ำหนึ่ง จังหวัดสุพรรณบุรี (2) เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2568 ณ ชมรมผู้สูงอายุห้วยพุก จังหวัดพิจิตร (3) เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2568 ณ ชมรมผู้สูงอายุตำบลคลองทับจันทร์ จังหวัดสระแก้ว ผลที่ได้ คือ มีการติดตามและประเมินผลประกอบการตัดสินใจผู้ชนะเลิศ อันดับ 1-3 พื้นที่ต้นแบบดีเด่นชมรมผู้สูงอายุด้านการแพทย์แผนไทย และรับโล่รางวัลจากนายกรัฐมนตรี ภายในงานมหกรรมสมุนไพรมหานครครั้งที่ 22 ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

7) รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และประเมินผลการนำนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุ เพื่อให้ได้รูปแบบนวัตกรรมส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 1 ฉบับ

8) ผลิตหนังสือ “คู่มือการดูแลผู้สูงอายุด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน” จำนวน 1,000 เล่ม ผลที่ได้ คือ มีแนวทางสำหรับบุคลากรทางสาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ผู้ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน และประชาชนทั่วไป ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 2,788,800 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 2,788,800 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

1.6 โครงการประชุมวิชาการไทย-เชียงใหม่ ครั้งที่ 18 และการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีนระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และคณะกรรมการสุขภาพเทศบาลนครเชียงใหม่ ครั้งที่ 18 (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สถาบันการแพทย์ทางเลือก)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการประชุมตามโครงการประชุมวิชาการไทย-เชียงใหม่ ครั้งที่ 18 เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2567 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 21 คน ผลที่ได้ คือ ได้แนวทางการเตรียมความพร้อมในการจัดประชุมวิชาการไทย-เชียงใหม่ ครั้งที่ 18

2) จัดประชุมคณะกรรมการวิชาการตามโครงการประชุมวิชาการไทย-เชียงใหม่ ครั้งที่ 18 จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2568 ณ ประชุมสถาบันการแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 17 คน ผลที่ได้ คือ ได้กำหนดการประชุมวิชาการไทย-เชียงใหม่ ครั้งที่ 18 กำหนดการส่งผลงานวิชาการและการพิจารณาผลงานวิชาการ และกำหนดการเดินทางเข้าร่วมประชุมวิชาการไทย-เชียงใหม่ ครั้งที่ 18 และเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2568 ณ ห้องประชุมไพโรฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 18 คน ผลที่ได้ คือ ได้คัดเลือกผลงานวิชาการที่จะนำเสนองานประชุมวิชาการฯ และหัวข้อหลักในการประชุมวิชาการไทย-เชียงใหม่ ครั้งที่ 19

3) จัดประชุมวิชาการไทย-เชียงใหม่ ครั้งที่ 18 หัวข้อ “พลิกโฉมสมุนไพรไทย-จีน : จากภูมิปัญญาสู่สุขภาพสากล” เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2568 ณ ห้องประชุมบัวหลวง กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 435 คน ผลที่ได้ คือ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการแพทย์แผนดั้งเดิม ไทย-จีน

4) จัดประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีน ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และคณะกรรมการสุขภาพเทศบาลนครเชียงใหม่ ครั้งที่ 18 เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 14 คน ผลที่ได้ คือ ได้รายละเอียดความร่วมมือที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2569

5) จัดประชุมสรุปผลการดำเนินงานการประชุมวิชาการไทย-เชียงใหม่ ครั้งที่ 18 และการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือด้านการแพทย์ไทย-จีน เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2568 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 18 คน ผลที่ได้ คือ ได้สรุปผลการดำเนินงานร่วมกับคณะกรรมการวิชาการจากภายในและภายนอกกรม

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 200,000 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

1.7 โครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยแห่งชาติและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค
(หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดงานสัปดาห์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยแห่งชาติ ระหว่างวันที่ 25-29 ตุลาคม 2567 ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ จำนวน 5,250 คน กิจกรรม ได้แก่ การจัดนิทรรศการแสดงองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรของภาคีเครือข่ายทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และกิจกรรมเสวนาวิชาการเพื่อนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยการแพทย์พื้นบ้านไทยและสมุนไพรไปใช้เพื่อการดูแลสุขภาพและต่อยอดสู่เศรษฐกิจ

2) จัดงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค ระหว่างวันที่ 10-12 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ลานสระบัว จังหวัดสงขลา โดยบูรณาการร่วมกับงานวันสงขลา มีภาคีเครือข่ายในการจัดงาน 14 จังหวัดภาคใต้ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจในการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร จำนวน 6,145 คน กิจกรรม ได้แก่ การจัดนิทรรศการแสดงองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรของภาคีเครือข่ายทั้งส่วนกลางและภาคใต้ เพื่อนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรไปใช้เพื่อการดูแลสุขภาพและต่อยอดสู่เศรษฐกิจ

3) คัดเลือกหมอไทยดีเด่นทั้งระดับภาคและระดับชาติ มีหมอพื้นบ้านที่ได้รับการยอมรับและมีบทบาทในการดูแลสุขภาพประชาชนในชุมชนเข้าร่วมการคัดเลือกหมอไทยดีเด่นระดับภาคและระดับชาติจาก 12 เขตบริการสุขภาพ รวมจำนวน 50 คน และมีหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ได้แก่ หมอแก้ว ใจเย็น จังหวัดพะเยา

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 3,000,000 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 1,530,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 51

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

1.8 โครงการพัฒนาแนวทางและศักยภาพของหมอพื้นบ้านและภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพเพื่อบูรณาการการจัดการสุขภาพชุมชน (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย)

1. ผลการดำเนินงาน

1) ชุมชนสามารถดูแลสุขภาพตนเองโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ (1) ตำบลศรีโคตร จังหวัดร้อยเอ็ด พัฒนารูปแบบ “3 ส. 3 อ. 1 น.” เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ (2) ศูนย์สุขภาพบ้านโคกรัง จังหวัดชัยภูมิ จัดบริการนวดพื้นบ้านอัมพฤกษ์ถึงบ้านผู้ป่วย

2) เกิดต้นแบบพื้นที่ที่บูรณาการภูมิปัญญากับระบบสุขภาพ ได้แก่ (1) ตำบลน้ำแก่น จังหวัดน่าน : รพ.สต. ร่วมกับหมอพื้นบ้านพัฒนาเป็นศูนย์บริการนวด อบ ประคบ และผลิตลูกประคบ (2) ตำบลป่าแดด จังหวัดเชียงราย : พัฒนาการดูแลสุขภาพของหมอพื้นบ้าน “หมอย่าช่าง” พื้นฟูงักัด กระดูกหัก

3) มีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากสมุนไพรท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ได้แก่ จังหวัด นครศรีธรรมราช : ชุมชนแปรรูป “จันทน์เทศ” เป็นของแช่ดื่ม ตากแห้ง สร้างรายได้ (2) จังหวัดพัทลุง : ส่งเสริม การปลูก “โพล” และใช้ในลูกประคบสมุนไพร

4) หมอพื้นบ้านได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และมีบทบาทในการดูแลสุขภาพชุมชน อย่างเป็นระบบ ได้แก่ (1) ศูนย์คำกั้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ : มีหมอพื้นบ้านและ อสม. จำนวน 29 ท่าน ให้บริการนวด ทำลูกประคบ และชาเลือดงาม (สมุนไพร 17 ชนิด) (2) วัดหนองหญ้าขาว จังหวัดอุทัยธานี : มีหมอนวดพื้นบ้าน เหยียบเหล็กแดง จำนวน 9 ท่าน นวด พื้นฟูผู้ป่วย มีผู้ป่วยพักค้าง

5) เสริมสร้างความมั่นคงทางสุขภาพและเศรษฐกิจของชุมชน ได้แก่ (1) จังหวัดบึงกาฬ : มีการร่ำระเบียบใช้ประโยชน์สมุนไพร “ปลาไหลเผือกน้อย” อย่างยั่งยืน (2) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ : ส่งเสริม การปลูกและแปรรูป “ว่านหางจระเข้” เป็นผลิตภัณฑ์ทำผิว แผลไหม้ สร้างรายได้

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 1,890,000 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 1,890,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

1.9 โครงการสร้างความเชื่อมั่นการใช้ยาสมุนไพรในการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด

(หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดประชุมหารือวางแผนการดำเนินโครงการสร้างความเชื่อมั่นการใช้ยาสมุนไพร ในการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด ณ ห้องประชุมกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เมื่อวันที่ 25 และ 28 มีนาคม 2568

2) ถ่ายทอดองค์ความรู้ เกี่ยวกับการใช้ยาจากสมุนไพรในการลดอันตรายจากการใช้ ยาเสพติด

2.1 ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (ยศเส) ได้แก่ (1) โครงการสานสัมพันธ์ น้อง-พี่ เสริมพลังต้านยาเสพติดของกรมคุมประพฤติ (ค่าย 5 วัน) ณ วัดโบสถ์ดอนพรหม จังหวัดนนทบุรี (2) โครงการใจพร้อม ร่วมกับกรมคุมประพฤติ (ค่าย 2 วัน) ณ วัดไทรใหญ่ วัดโดนด และวัดสวนแก้ว จังหวัดนนทบุรี

2.2 ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาเขตสุขภาพที่ 6 จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ (1) โครงการพัฒนาพฤติกรรมผู้ถูกคุมความประพฤติของกรมคุมประพฤติ “ค่าย รู้...รัก (Sense and Love)” (ค่าย 15 วัน) ณ ศูนย์วิจัยยางฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา (2) ณ สำนักคุมประพฤติ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา (3) ณ ที่ว่าการอำเภอคลองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา

2.3 ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาเขตสุขภาพที่ 8 จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ โครงการพัฒนาพฤติกรรมผู้ถูกคุมความประพฤติของกรมคุมประพฤติ “ค่าย รู้...รัก (Sense and Love)” (ค่าย 15 วัน) ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต 7 จังหวัดสกลนคร

2.4 ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สาขาเขตสุขภาพที่ 11 จังหวัดพัทลุง ได้แก่ โครงการพัฒนาพหุตินิสัยผู้ถูกคุมความประพฤติของกรมคุมประพฤติ “ค่าย รู้...รักซ์ (Sense and Love” (ค่าย 15 วัน) ณ กองพันทหารช่างที่ 401 จังหวัดพัทลุง

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 500,000 บาท
3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 499,973.25 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.99
4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

1.10 โครงการสร้างเสริมความรอบรู้ด้านการใช้ยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติในกลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร)

1. ผลการดำเนินงาน

1) มีการออกหน่วยแพทย์แผนไทย และจัดงานนิทรรศการ “การสร้างเสริมความรอบรู้ด้านการใช้ยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติในกลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) 4 กลุ่ม ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคไขมันในเลือดสูง และโรคหลอดเลือดสมองและหัวใจ และส่งเสริมการนวดไทยยึดเหยียดเฉพาะทาง 7 ด้าน” จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่

1.1 จัดงานนิทรรศการ “การสร้างเสริมความรอบรู้ด้านการใช้ยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติในกลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และการนวดไทยยึดเหยียดเฉพาะทาง 7 ด้าน” ในงาน “Thailand Healthcare 2025” ระหว่างวันที่ 26-29 มิถุนายน 2568 ณ สามย่านมิตรทาวน์ฮอลล์ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมงาน “Thailand Healthcare 2025” จำนวน 50,000 ราย และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมการสร้างเสริมความรอบรู้ด้านการใช้ยาจากสมุนไพรของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการสร้างเสริมความรู้ด้านการใช้ยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติในกลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และการนวดไทยยึดเหยียดเฉพาะทาง 7 ด้าน จำนวน 700 ราย

1.2 จัดงานนิทรรศการ “การสร้างเสริมความรอบรู้ด้านการใช้ยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติในกลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และการนวดไทยยึดเหยียดเฉพาะทาง 7 ด้าน” เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2568 ณ โรงพยาบาลสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมการสร้างเสริมความรู้ด้านการใช้ยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติในกลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และการนวดไทยยึดเหยียดเฉพาะทาง 7 ด้าน จำนวน 300 ราย

2) ผลการประเมินความรู้และความเชื่อมั่นจากการออกหน่วยแพทย์แผนไทย และจัดงานนิทรรศการ จำนวน 2 ครั้ง โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1,000 ราย ได้แก่ (1) ร้อยละค่าเฉลี่ยของความรู้การใช้ยาสมุนไพรและการนวดไทย “ก่อน” เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 50.90 (2) ร้อยละค่าเฉลี่ยของความรู้การใช้ยาสมุนไพรและการนวดไทย “หลัง” เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 99.80 (3) ร้อยละค่าเฉลี่ยของความรู้การใช้ยาสมุนไพรและการนวดไทยหลังเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 49.80 (4) ร้อยละค่าเฉลี่ยของความรู้ด้านการใช้ยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติในกลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และการนวดไทยยึดเหยียดเฉพาะทาง 7 ด้าน หลังเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 85.60 (5) ร้อยละค่าเฉลี่ยของความเชื่อมั่นในการใช้ยาจากสมุนไพรของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการสร้างเสริมความรู้ด้านการใช้ยาจากสมุนไพร

ในบัญชียาหลักแห่งชาติในกลุ่มผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และการนวดไทยยึดเหี้ยมเฉพาะทาง 7 ด้าน หลังเข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 85.70

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 3,000,000 บาท
3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 1,034,781 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.49
4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

1.11 โครงการสร้างความเชื่อมั่นการใช้ยาจากสมุนไพรอย่างปลอดภัยสำหรับบุคลากรทางการแพทย์ (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร)

1. ผลการดำเนินงาน

1) ประกาศ Kick off นโยบาย “เจ็บป่วยคราใด คิดถึงยาไทย ก่อนไปหาหมอ” และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างความเชื่อมั่นการใช้ยาจากสมุนไพรอย่างปลอดภัย สำหรับแพทย์ เภสัชกร และแพทย์แผนไทย และโรงพยาบาลของรัฐทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2568 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม Onsite จำนวน 621 คน และ Online จำนวน 1,561 คน และมีบุคลากรจำนวน 9 บุคลากร

2) ออกหน่วยแพทย์แผนไทยเพื่อส่งเสริมการใช้ยาจากสมุนไพร และส่งเสริมการนวดไทย 7 กลุ่มอาการในระบบบริการสุขภาพ จำนวน 5 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2568 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีผู้บริหารส่วนราชการ บุคลากร เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และ อสม. เข้าร่วมงานกว่า 1,500 คน ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2568 ณ โรงพยาบาลสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยมีผู้บริหารส่วนราชการ บุคลากร เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และ อสม. เข้าร่วมงานกว่า 500 คน ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2568 ณ โรงพยาบาลบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีผู้บริหารส่วนราชการ บุคลากร เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และ อสม. เข้าร่วมงานกว่า 600 คน ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2568 ณ โรงพยาบาลพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยมีผู้บริหารส่วนราชการ บุคลากร เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และ อสม. เข้าร่วมงานกว่า 1,600 คน และครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2568 ณ เทศบาลตำบลบางปู จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีผู้บริหารส่วนราชการ บุคลากร เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และ อสม. เข้าร่วมงานกว่า 1,300 คน

3) จัดนิทรรศการให้ความรู้ เรื่อง การใช้ยาจากสมุนไพรแทนยาแผนตะวันตก/การใช้ยาจากสมุนไพรในกลุ่มอาการที่พบบ่อย 10 กลุ่มอาการ และประชาสัมพันธ์การนวด

4) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น Infographic แผ่นพับ และสื่อออนไลน์ (E-learning)

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 1,500,000 บาท
3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 1,479,376.47 บาท คิดเป็นร้อยละ 98.63
4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

**1.12 โครงการการประชุมวิชาการการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านแห่งชาติพันธุ์
ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ 5 (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์
แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย)**

1. ผลการดำเนินงาน

1) เข้าร่วมการประชุม Tengchong Scientist Forum and Lancang-Mekong Regional Science and Technology Humanities Exchange Forum และ Lancang-Mekong Traditional Medicine Academic Exchange Conference เมื่อวันที่ 6-7 ธันวาคม 2567 ณ มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ผลที่ได้ คือ (1) ประเทศไทยมีบทบาทและแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ด้านการแพทย์พื้นบ้านทั้งในมิติวิชาการและการส่งเสริมเพื่อใช้ประโยชน์ด้านสุขภาพภายใต้ความร่วมมือ ระหว่างประเทศเครือข่ายการแพทย์พื้นบ้านลุ่มน้ำโขง (2) ความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงได้รับการพัฒนาและเข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยประเทศสมาชิกภายใต้กรอบความร่วมมือ แม่โขง-ล้านช้างมีความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกัน ซึ่งนำไปสู่การสร้างเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ ในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล การวิจัย และการพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้อง (3) มีการพัฒนาองค์ความรู้ และการประยุกต์ใช้การแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านในบริบทสาธารณสุขร่วมสมัย โดยผลงานวิจัย และข้อมูลเชิงวิชาการที่นำเสนอในที่ประชุมสามารถนำไปใช้ต่อยอดในการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพ และสร้างความเข้าใจต่อคุณค่าของภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์พื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ ในภูมิภาค

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 159,600 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 159,600 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

**1.13 โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมในกรอบอาเซียน (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
คือ กองวิชาการและแผนงาน)**

1. ผลการดำเนินงาน

1) การประชุม ASEAN Health Cluster 3 ณ เนการาบรูไนดารุสซาลาม โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้ส่งผู้แทนจำนวน 2 คน เข้าร่วมการประชุม ASEAN Health Cluster 3 (AHC 3) ครั้งที่ 6 ณ ประเทศบรูไนดารุสซาลาม โดยได้รายงานความก้าวหน้าของกิจกรรม ด้าน T&CM ที่ไทยดำเนินการในฐานะประเทศนำ (lead country) จำนวน 3 โครงการสำคัญ ได้แก่

1.1 โครงการคู่มือแนวนโยบายและการปฏิบัติด้านการแพทย์แผนดั้งเดิม และการแพทย์เสริมในอาเซียน (Guide to T&CM Practices and Policies in ASEAN) การแพทย์แผนดั้งเดิม และการแพทย์เสริมมีบทบาทสำคัญในภูมิภาคอาเซียน ระดับการบูรณาการเข้าสู่ระบบสุขภาพ และกรอบกฎระเบียบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในแต่ละประเทศสมาชิก จึงได้มีการริเริ่มโครงการ พัฒนา “แนวเวชปฏิบัติร่วมกันสำหรับการแพทย์แผนดั้งเดิมและการแพทย์เสริมในอาเซียน (Practice Guideline on T&CM in ASEAN)” เมื่อปี พ.ศ. 2562 แต่เนื่องจากมีความท้าทายจากความหลากหลาย

ทางด้านการแพทย์แผนดั้งเดิมและระดับการบูรณาการที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ จึงได้ปรับแนวทางเป็น การจัดทำ “คู่มือแนะนำ” (Guide) ที่รวบรวมข้อมูลเชิงลึกและครอบคลุมเกี่ยวกับนโยบาย มาตรฐาน กฎระเบียบ และแนวปฏิบัติด้านการแพทย์แผนดั้งเดิมและการแพทย์เสริมที่มีอยู่ในประเทศสมาชิกอาเซียน แต่ละประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย และส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงแนวทาง และมาตรฐานด้าน T&CM ให้มีความสอดคล้องกันมากยิ่งขึ้นในระดับภูมิภาค ซึ่งอยู่ระหว่างการรวบรวม และปรับปรุงข้อมูลจากประเทศสมาชิก ในส่วนคู่มือฉบับสมบูรณ์อยู่ระหว่างให้ทาง SOMHD ของประเทศ บรูไนดารุสซาลามตรวจสอบข้อมูลอีกครั้ง เนื่องจากมีประเด็นที่ประเทศบรูไนดารุสซาลามแจ้งแก้ไข

1.2 โครงการประชุมอาเซียนว่าด้วยการแพทย์ดั้งเดิมและการแพทย์เสริม (ASEAN Conference on Traditional and Complementary Medicine) กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกได้กำหนดจัดการประชุม ASEAN Conference on Traditional and Complementary Medicine ระหว่างวันที่ 2-3 กรกฎาคม 2568 ภายในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 22 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนได้แบ่งปันและนำเสนอผลงานวิจัยด้านความปลอดภัย และผลลัพธ์ทางคลินิกของการแพทย์แผนดั้งเดิมและการแพทย์เสริมสำหรับการรักษาโรค NCDs การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ และแนวทางการบูรณาการ T&CM เข้ากับระบบสุขภาพของแต่ละประเทศ ครอบคลุมการหารือเกี่ยวกับนโยบาย กลยุทธ์ และความท้าทายต่าง ๆ ในการประยุกต์ใช้ T&CM เพื่อการรักษาโรค NCDs การประชุมจัดขึ้นในรูปแบบผสมผสาน (Hybrid) โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญร่วมบรรยาย จำนวน 9 คนจากประเทศสมาชิกอาเซียน และอีก 3 คน จากเครือข่ายพันธมิตรสำคัญ ได้แก่ องค์การอนามัยโลก (WHO) สาธารณรัฐอินเดีย และสาธารณรัฐประชาชนจีน

1.3 โครงการการเทียบเคียงมาตรฐานการแพทย์ดั้งเดิมในอาเซียน (Benchmarking of T&CM Practice) (ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการ โดยมีแผนจะเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569-2570) โครงการนี้เกิดขึ้นจากความท้าทายสำคัญเกี่ยวกับระดับการบูรณาการและกรอบการกำกับดูแล T&CM ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในประเทศสมาชิกอาเซียน ประกอบกับผลการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2562 ระบุว่าประเทศสมาชิกหลายประเทศมีความต้องการในการพัฒนาศักยภาพด้านการเทียบเคียง แนวปฏิบัติ T&CM และข้อเสนอแนะจากอาเซียนในการส่งเสริมแนวปฏิบัติที่อิงหลักฐานเชิงประจักษ์ ประเทศไทย จึงได้เสนอการจัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ความสำเร็จ และข้อจำกัดในการบูรณาการ T&CM เข้ากับระบบบริการสุขภาพ พัฒนารูปแบบบริการและแนวทางการรักษาสำหรับโรคหรืออาการเฉพาะ และสร้างเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญด้าน T&CM ในระดับภูมิภาค

2) การประชุม/สัมมนาด้านการแพทย์ดั้งเดิมภายใต้กรอบ China-ASEAN ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้ส่งผู้แทนจำนวน 2 คน เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมสัมมนา 2025 China-ASEAN Traditional Medicinal Resource Survey and Conservation Technology Training Program ระหว่างวันที่ 20 พฤษภาคม-3 มิถุนายน 2568 ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินการเพื่ออนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรพันธุกรรม ที่เกี่ยวข้องกัภูมิปัญญาการแพทย์ดั้งเดิมและประสานความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกันในอนาคต ผลที่ได้

คือ (1) การแพทย์ดั้งเดิมในประเทศจีนได้รับความนิยมนับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน องค์ประกอบสำคัญ คือ สมุนไพร เพื่อส่งเสริมและยกระดับมาตรฐานของสมุนไพรในการดูแลสุขภาพ จึงมุ่งเน้นการดำเนินงานตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ และส่งเสริมการใช้สมุนไพรโดยจัดทำรายการสมุนไพรอัตลักษณ์ในแต่ละมณฑล (2) มุ่งเน้นการพัฒนาและควบคุมคุณภาพสารสำคัญที่อยู่สมุนไพรให้มีมาตรฐานให้อยู่ในรูปแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อสุขภาพและยารักษา (3) ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ด้านการแพทย์ดั้งเดิมเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพของรัฐ และเอกชนเพื่อเป็นทางเลือกในการดูแลสุขภาพ

3) การประชุม Senior Officials Meeting on Health Development (SOMHD) ประเทศมาเลเซีย โดยไม่มีผู้แทนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าร่วมการประชุม เนื่องจากกำหนดวันที่จัดการประชุม SOMHD ตรงกับช่วงเวลาที่ทางกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 22 ระหว่างวันที่ 2-6 กรกฎาคม 2568 ณ ศูนย์แสดงสินค้า และการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี แต่ได้ส่งข้อมูลในส่วนที่รับผิดชอบสำหรับการประชุม 19th ASEAN Senior Officials Meetings on Health Development (SOMHD) และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 604,575 บาท
3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 178,513.40 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.53
4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

1.14 โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมกับองค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองวิชาการและแผนงาน)

1. ผลการดำเนินงาน

1) การประชุมคณะกรรมการบริหารองค์การอนามัยโลก สมัยที่ 156 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 3-11 กุมภาพันธ์ 2568 ผ่านระบบการประชุมออนไลน์ โดยมีผู้แทนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจำนวน 2 คน ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ร่วมกันพิจารณา Agenda 13 Draft global traditional medicine strategy (2025-2034) ตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งในปี ค.ศ. 2023 ยุทธศาสตร์ด้านการแพทย์แผนดั้งเดิมของ WHO ประจำปี 2014-2023 ได้หมดอายุลง ใน Decision WHA76(20) สมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ 76 ได้ขอให้ผู้อำนวยการใหญ่องค์การอนามัยโลก (WHO) ขยายยุทธศาสตร์ด้านการแพทย์แผนดั้งเดิมของ WHO ประจำปี 2014-2023 ไปจนถึงปี ค.ศ. 2025 และพัฒนายุทธศาสตร์ด้านการแพทย์แผนดั้งเดิมระดับโลกฉบับใหม่สำหรับช่วงปี 2025-2034 โดยอ้างอิงจากยุทธศาสตร์เดิม (2014-2023) และผ่านการปรึกษาหารือกับประเทศสมาชิกและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ฉบับใหม่นี้มีกำหนดเสนอให้ที่ประชุมสมัชชาอนามัยโลกสมัยที่ 78 พิจารณาในปี ค.ศ. 2025 ผ่านคณะกรรมการบริหารในการประชุมสมัยที่ 156 (EB156) ซึ่งประเทศไทยรับทราบรายงานและสนันสนุนร่างข้อตัดสินใจตามเอกสาร EB 156/16 และเสนอแก้ไขข้อความใน Objective strategy 1 เกี่ยวกับ TM Clinical Trial Registry โดยขอให้ครอบคลุม International Clinical Trial Registry ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่ได้รับการยอมรับจาก WHO

และให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข้ามแพลตฟอร์มของการลงทะเบียน ผลที่ได้คือ คณะกรรมการ EB ได้รับทราบ รายงานที่ระบุไว้ในเอกสาร EB 156/16 และรับรองข้อตัดสินใจที่เสนอแนะต่อสมัชชาอนามัยโลกสมัยที่ 78 ให้รับรอง (ร่าง) ยุทธศาสตร์ด้านการแพทย์แผนดั้งเดิมของ WHO ประจำปี 2025-2034 และให้ผู้อำนวยการ ใหญ่รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ดังกล่าวต่อที่ประชุมสมัชชาอนามัยโลก ในปี 2030 และ 2034 โดยทาง WHO จะจัดประชุม consultation กับประเทศสมาชิกก่อนการประชุม WHA เพื่อเปิดโอกาสให้มีการหารือเพิ่มเติม

2) การประชุมสมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ 78 (World Health Assembly : WHA) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้แทนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 2 คน เข้าร่วม การประชุมสมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ 78 (78th World Health Assembly : WHA78) ระหว่างวันที่ 19-27 พฤษภาคม 2568 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ซึ่งการประชุมนี้ถือเป็นเวทีสูงสุดในระดับนโยบายของงาน ด้านสาธารณสุขในระดับโลก เพื่อกำหนดนโยบายและอนุมัติงบประมาณในรอบ 2 ปี (Biennium) ขององค์กร มีผู้แทนจากรัฐบาลของประเทศสมาชิกรวม 193 ประเทศ เข้าร่วมการประชุม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุขของประเทศนั้น ๆ จะเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนเข้าร่วมการประชุม ผู้แทนกรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบวาระที่ 13.8 Draft global traditional medicine strategy 2025-2034 โดยแสดงจุดยืนสนับสนุนร่างยุทธศาสตร์โลกด้านการแพทย์แผนดั้งเดิมฉบับใหม่สำหรับ ช่วงปี พ.ศ. 2568-2577 ในนามประเทศสมาชิกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAR) และแสดงความเห็นชอบ ต่อการรายงานผลการบูรณาการยุทธศาสตร์ฯ ในปี พ.ศ. 2573 และ 2577 ขอให้ WHO ให้การสนับสนุน ประเทศสมาชิกในการสร้างหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เชื่อถือได้สำหรับ TCIM การส่งเสริมความร่วมมือในระดับ ภูมิภาคให้มีความเข้มแข็งและต่อเนื่อง ขอให้ขยายบทบาทของ WHO Global Center for Traditional Medicine ให้มีความครอบคลุม มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเน้นย้ำถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยี สมัยใหม่เข้ามาใช้ประโยชน์อย่างมีจริยธรรม รับผิดชอบควบคู่ไปกับการคุ้มครอง อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาดั้งเดิมให้คงอยู่สืบไป

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 758,225 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 393,224.61 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.86

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

1.15 โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมระหว่างไทยกับอินเดีย (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองวิชาการและแผนงาน)

1. ผลการดำเนินงาน

1) ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าเยี่ยม คารวะและร่วมหารือกิจกรรมสำคัญทางวิชาการในสาขาอายุรเวท และการแพทย์แผนไทย กับสถาบันอายุรเวท แห่งชาติ (National Institute of Ayurveda) เมืองชัยปุระ ระหว่างวันที่ 2-6 กันยายน 2568 ณ เมืองชัยปุระ สาธารณรัฐอินเดีย โดยมีอธิการบดีสถาบันอายุรเวทแห่งชาติ (National Institute of Ayurveda : NIA) ทำหน้าที่ประธานฝ่ายอินเดีย และผู้แทนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ทำหน้าที่ประธาน

ฝ่ายไทย และมีผู้บริหารและคณาจารย์จากทั้ง NIA และกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าร่วมประชุม โดยที่ประชุมมีมติร่วมกันจัดตั้งคณะกรรมการทำงานร่วม ประกอบด้วย ผู้แทนจากทั้งสองฝ่าย ฝ่ายประเทศไทยจำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้แทนจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกจำนวน 4 คน และผู้แทนจากสถานการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 1 คน และฝ่ายอินเดียจำนวน 5 คน โดยในที่ประชุมได้มีการเสนอประเด็นความร่วมมือระหว่างสองฝ่ายที่สามารถดำเนินการได้ ได้แก่ (1) การแบ่งปันข้อมูล (Pharmacopoeia) (2) การจัดบรรยาย และการสัมมนาวิชาการ (Lectures / Webinars) (3) การแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา (Academic Exchange) (4) การจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมร่วม (Joint Training Centers) (5) การพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ (Digital Platform for Collaboration) ถือเป็นก้าวสำคัญในการสร้างความร่วมมือด้านการแพทย์แผนไทยและอายุรเวทระหว่างประเทศไทยและประเทศอินเดีย ซึ่งจะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การยกระดับการวิจัยและการศึกษา และการพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์ดั้งเดิมให้ก้าวสู่ระดับนานาชาติ

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 454,180 บาท
3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 381,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 83.89
4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

1.16 โครงการความร่วมมือด้านการแพทย์ดั้งเดิมภายใต้กรอบความร่วมมือบิมสเทค (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองวิชาการและแผนงาน)

1. ผลการดำเนินงาน

1) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไม่มีผู้แทนเข้าร่วมการประชุม เนื่องจากได้รับการประสานจากกระทรวงการต่างประเทศทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ขอรับความเห็นชอบและเสนอรายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุม BIMSTEC Task force on Traditional Medicine (BTFTM) ครั้งที่ 7 ซึ่งมีกำหนดจัดประชุมระหว่างวันที่ 26-27 พฤศจิกายน 2568 ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา เป็นการจัดประชุมข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ทำให้ไม่สามารถใช้งบประมาณสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมได้

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 266,820 บาท
3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 0 บาท คิดเป็นร้อยละ 0
4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

2. แผนปฏิบัติราชการเรื่องที่ 2 พัฒนาระบบบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ และการรับมือกับความต้องการทางสุขภาพของประเทศ (SMART Service) จำนวน 8 โครงการ ประกอบด้วย

2.1 โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของยาสมุนไพร (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สถาบันการแพทย์แผนไทย)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดประชุมคณะกรรมการตรวจประเมินสถานที่ผลิตยาสมุนไพรตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตยาจากสมุนไพรของ GMP เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2567 ผลที่ได้ คือ มีโรงพยาบาลที่ยื่นคำขอพิจารณาต่อคณะกรรมการ ได้รับการพิจารณาแบบแปลนอาคารผลิตยาสมุนไพร จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลแม่ใจ และโรงพยาบาลสวรรคโลก

2) จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทยและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง 3 คณะ เพื่อพิจารณากำหนดเกณฑ์มาตรฐานยาแผนไทยและพิจารณาร่างตำรามาตรฐานยาแผนไทย จำนวน 10 ครั้ง ได้แก่

2.1 ประชุมคณะทำงานด้านพิสูจน์เอกลักษณ์วัตถุดิบ คณะทำงานด้านพิสูจน์เอกลักษณ์ทางเคมี และคณะทำงานด้านพิสูจน์เอกลักษณ์ทางจุลภาค จำนวน 8 ครั้ง ได้แก่ (1) ครั้งที่ 92-8/2567 เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2567 (2) ครั้งที่ 93-1/2568 เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2568 (3) ครั้งที่ 94-2/2568 เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2568 (4) ครั้งที่ 95-3/2568 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2568 (5) ครั้งที่ 96-4/2568 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2568 (6) ครั้งที่ 97-5/2568 เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2568 (7) ครั้งที่ 98-6/2568 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2568 (8) ครั้งที่ 99-7/2568 เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2568

2.2 ประชุมคณะกรรมการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทยและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง 3 คณะ จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 49-1/2568 เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2568 และครั้งที่ 50-2/2568 เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2568 ผลที่ได้ คือ มีตำรามาตรฐานยาแผนไทย ปี พ.ศ. 2565 (ฉบับเพิ่มเติม พ.ศ. 2568) Thai Herbal Preparation Pharmacopoeia 2022 Supplement 2025 จำนวน 1 ฉบับ

3) จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำแนวทางการปฏิบัติการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย-จีน จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ (1) เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2568 (2) เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2568 (3) เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2568 ผลที่ได้ คือ (1) การกำหนดรูปแบบหนังสือ (2) กำหนดรายการเครื่องยาไทย จำนวน 23 ชนิด (3) กำหนดรายการเครื่องยาจีน จำนวน 24 ชนิด (4) กำหนดรายละเอียดในเนื้อหาของเครื่องยาแต่ละชนิด

4) จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญจัดทำแนวทางการปฏิบัติการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings)

โดยมีคณะทำงานฯ และผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม 15 คน จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ (1) เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2568 ผลที่ได้ คือ ได้กรอบการดำเนินงานการจัดทำข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย และแนวทางการปฏิบัติการแปรรูปที่เหมาะสมของเครื่องยาไทย (2) เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2568 ผลที่ได้ คือ ได้พิจารณา (ร่าง) ข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย (3) เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2568 ผลที่ได้ คือ ได้พิจารณา (ร่าง) ข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย

5) จัดประชุมคณะทำงานกำหนดราคากลางยาจากสมุนไพร ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2568 ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2568 ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2568 และจัดประชุมคณะอนุกรรมการกำหนดราคากลางยา ครั้งที่ 5/2568 เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2568 ณ ห้องประชุมหลวงวิเชียรแพทยาคม ชั้น 2 อาคาร 1 ตึกสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ผลที่ได้ คือ มีข้อมูลราคากลางยาจากสมุนไพรที่มีการใช้ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ จำนวน 60 รายการ

6) จัดประชุมคณะทำงานจัดทำแนวทางการปฏิบัติการแปรรูปที่เหมาะสมของ เครื่องยาจีน จำนวน 10 ครั้ง ได้แก่ (1) เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2568 (2) เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2568 (3) เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2568 (4) เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2568 (5) เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2568 (6) เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2568 (7) เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2568 (8) เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2568 (9) เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2568 (10) เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2568 ผลที่ได้ คือ ได้พิจารณารายละเอียดเนื้อหาของเครื่องยาจีน จำนวน 21 ชนิด ได้แก่ (1) หวงฉี (2) ต้นเซิน (3) ตั่งเซิน (4) ตั่งกวย (5) กั้นเฉ่า (6) ไป่จู้ (7) ไถหู (8) เจ้อเซียง (9) ชวนชยง (10) ชังจู้ (11) หวูจู่หวี (12) มู่เซียง (13) เจวียหมิงจื่อ (14) เทอจื่อ (15) จื่อเชอ (16) ไป่ปู้ (17) เอ๋อร์จู้ (18) ชางเอ๋อร์จื่อ (19) หูหลูปา (20) โม่เย่า (21) หรุ่เซียง

7) จัดประชุมกำหนดกรอบการดำเนินงานและพิจารณาร่างข้อมูลการตั้งตำรับยา เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีคณะทำงานฯ และผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม จำนวน 15 คน ผลที่ได้ คือ ได้มีการพิจารณา (ร่าง) ข้อมูลการเตรียมเครื่องยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย

8) ลงพื้นที่ติดตามตรวจประเมินมาตรฐานการผลิตยาจากสมุนไพรตามแนวทาง WHO GMP เพื่อให้คำแนะนำและแนวทางในการปรับปรุงการผลิตให้ได้ตามมาตรฐานแนวทางการผลิตที่ดีระหว่างเดือนเมษายน-กรกฎาคม 2568 ณ สถานที่ผลิตยาสมุนไพรภาครัฐ จำนวน 10 แห่ง ผลที่ได้ คือ ผ่านการประเมินรับรอง GMP จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ (1) โรงพยาบาลสูงเนิน ลงตรวจประเมินเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2568 (2) โรงพยาบาลบางกระพุ่ม ลงตรวจประเมินเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2568 (3) โรงพยาบาลวังน้ำเย็น ลงตรวจประเมินเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2568 (4) โรงพยาบาลพญาเม็งราย ลงตรวจประเมินเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2568 (5) โรงพยาบาลสรรคบุรี ลงตรวจประเมินเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2568 (6) กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร ลงตรวจประเมินเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2568 (7) โรงพยาบาลบ้านตาก ลงตรวจประเมินเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2568 และไม่ผ่านการประเมินรับรอง GMP จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ (1) โรงพยาบาลโพธิสัย ลงตรวจประเมินเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2568 (2) โรงพยาบาลป่าบอน ลงตรวจประเมินเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2568 (3) โรงพยาบาลท่าแซะ ลงตรวจประเมินเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2568

9) จัดประชุมเพื่อพิจารณาแนวทางการพัฒนาองค์ความรู้เวชกรรมไทยและเภสัชกรรมไทย เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2568 ณ ห้องประชุมกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีคณะทำงานฯ และผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม จำนวน 15 คน ผลที่ได้ คือ กรอบการจัดการองค์ความรู้เวชกรรมไทยและเภสัชกรรมไทย

(1) การจัดทำแนวทางการตั้งตำรับยาแผนไทย (2) การจัดทำพจนานุกรมศัพท์แพทย์และเภสัชกรรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (3) การจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย (4) การจัดทำวิดิทัศน์องค์ความรู้กรรมวิธีการปรุงยาแผนไทย

10) จัดประชุมเตรียมความพร้อมจัดทำพจนานุกรมศัพท์แพทย์และเภสัชกรรมไทย เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2568 ณ ห้องประชุมกานพลู กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม จำนวน 15 คน ผลที่ได้ คือ เตรียมความพร้อมจัดทำพจนานุกรมศัพท์แพทย์และเภสัชกรรมไทย และพิจารณา (ร่าง) ข้อมูลการตั้งตำรับยา และองค์ความรู้กรรมวิธีการปรุงยาแผนไทย

11) จัดอบรม “จากทฤษฎีสู่การนำมาตั้งตำรับจริง ยาบำรุงโลหิต” เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2568 ณ โรงแรมแกรนด์ ริชมอนด์ สไตลิส คอนเวนชัน จังหวัดนนทบุรี โดยมีผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบการวิชาชีพและสาขาวิชาชีพ เข้าร่วมอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้การตั้งตำรับยาบำรุงโลหิตและเข้ารับบริการตั้งตำรับยาแผนไทย (ยาบำรุงโลหิต) จำนวน 60 คน และมีผู้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านการอบรมทางออนไลน์ จำนวน 141 คน

12) จัดอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ผลิตยาสมุนไพรในโรงพยาบาลรัฐ สู่การเตรียมความพร้อมรับการตรวจประเมินสถานที่ผลิตยาจากสมุนไพร เมื่อวันที่ 15-16 พฤษภาคม 2568 ณ โรงแรมแกรนด์ ริชมอนด์ สไตลิส คอนเวนชัน จังหวัดนนทบุรี ผลที่ได้ คือ (1) มีผู้ปฏิบัติงาน ณ โรงพยาบาลของรัฐที่มีการผลิตยาจากสมุนไพรได้รับการพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับกฎหมายและการจัดทำเอกสารให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. 2562 จำนวน 123 คน ผ่านการทดสอบหลังอบรม และได้รับเกียรติบัตรผ่านการอบรม จำนวน 104 คน (2) ผู้ปฏิบัติภาครัฐที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจประเมินมาตรฐานสถานที่ผลิตยาจากสมุนไพรตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตยาจากสมุนไพรได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน 27 คน ผ่านการทดสอบหลังอบรม และได้รับเกียรติบัตรผ่านการอบรม จำนวน 22 คน

13) จัดอบรม “คุณภาพยาแผนไทย : แหล่งที่มาวัตถุดิบและเครื่องยาสมุนไพร” เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2568 ณ โรงแรมแกรนด์ ริชมอนด์ สไตลิส คอนเวนชัน จังหวัดนนทบุรี และ Facebook live ผลที่ได้ คือ ผู้ประกอบการ/ผู้ประกอบการวิชาชีพ/ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ ณ สถานที่ผลิตยาจากสมุนไพร ได้รับการพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ/มาตรฐานยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร จำนวน 295 คน เข้าร่วมการประเมินจำนวน 200 คน ผ่านการประเมิน (คะแนนมากกว่าร้อยละ 70) คิดเป็นร้อยละ 99

14) ลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นราคากลางจากยาสมุนไพรของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ (1) เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2568 ณ องค์การเภสัชกรรม กรุงเทพมหานคร (2) เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2568 ณ โรงพยาบาลเจ้าคุณพิบูลย์พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผลที่ได้ คือ ข้อมูลราคากลางยาจากสมุนไพรที่มีการใช้ในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ จำนวน 60 รายการ

15) บุคลากรเข้าร่วมอบรมการพิสูจน์เอกลักษณ์ผงยาสมุนไพร ณ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 3 คน

16) ลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาการแพทย์แผนดั้งเดิม ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และมหาวิทยาลัยการแพทย์แผนจีนเฉิงตู ลงนามเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2568 มีผลเป็นระยะเวลานาน 5 ปี

17) จัดประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีคณะทำงานฯ และผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม 20 คน จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 191-1/2568 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2568 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีคณะอนุกรรมการฯ และผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม จำนวน 20 คน ผลที่ได้ คือ ทบทวนคำสั่งคณะอนุกรรมการจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย พิจารณาแผนการดำเนินงานจัดทำตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย และการจัดพิมพ์ตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย เล่ม 1 ฉบับภาษาอังกฤษ และฉบับภาษาไทย เล่ม 5 ครั้งที่ 192-2/2568 เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2568 ผลที่ได้ คือ ได้มีการพิจารณา (ร่าง) มอนอกราฟในตำราอ้างอิงยาสมุนไพรไทย เล่ม 1 ฉบับภาษาอังกฤษ และฉบับภาษาไทย เล่ม 5

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 1,730,808.19 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 1,730,808.19 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

2.2 โครงการขยายผลและพัฒนารูปแบบการจัดบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานที่รองรับปัญหาสุขภาพสำคัญของประเทศ (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สถาบันการแพทย์แผนไทย)

ผลการดำเนินงาน

1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการนำแนวทางการคัดกรองการให้บริการแพทย์แผนไทย คู่ขนานแผนกผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลของรัฐ (สำหรับพยาบาลคัดกรอง) หลักสูตร 18 ชั่วโมง เมื่อวันที่ 15-17 มกราคม 2568 ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ต จังหวัดปทุมธานี โดยมีพยาบาลคัดกรองที่ปฏิบัติงานในแผนกผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลสาธารณสุขของรัฐ จาก 12 เขตสุขภาพเข้าร่วมอบรมจำนวน 93 คน ผลที่ได้ คือ พยาบาลคัดกรองที่ปฏิบัติงานในแผนกผู้ป่วยนอกในโรงพยาบาลสาธารณสุขของรัฐทราบหลักเกณฑ์แนวทางการคัดกรองผู้ป่วย แนวทางการส่งจ่ายยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติทุกรายการเพื่อทดแทนการใช้ยาแผนปัจจุบันสำหรับผู้ป่วย ใน 10 กลุ่มโรค 32 รายการ ได้แก่ (1) กลุ่มอาการปวดกล้ามเนื้อและปวดข้อ (2) กลุ่มอาการไข้หวัด ไอ เสมหะ โควิด-19 (3) กลุ่มอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ (4) กลุ่มอาการท้องผูก/ริดสีดวงทวารหนัก (5) กลุ่มอาการวิงเวียน/คลื่นไส้ อาเจียน (6) กลุ่มอาการชาจากอัมพฤกษ์-อัมพาต (7) กลุ่มอาการทางผิวหนัง/แผล (8) อาการนอนไม่หลับ (9) กลุ่มอาการท้องเสีย (10) กลุ่มอาการเบื่ออาหาร

2) จัดอบรมการดูแลผู้ป่วยระยะกลางโรคหลอดเลือดสมองด้วยการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการ รูปแบบออนไลน์ เมื่อวันที่ 22-24 มกราคม 2568 และรูปแบบ Onsite เมื่อวันที่ 29-31 มกราคม 2568 ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ต จังหวัดปทุมธานี โดยมีแพทย์แผนไทย และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐเข้าร่วมอบรม จำนวน 61 คน

3) จัดประชุมกลุ่มย่อยเก็บข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับการดูแลมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทย เพื่อถอดบทเรียนมาขยายผลในการพัฒนาศักยภาพรูปแบบการจัดบริการการดูแลสุขภาพมารดาและทารกในระบบบริการสุขภาพ จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ (1) เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2568 ณ สถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร ก.ส.สมุนไพร กรุงเทพมหานคร (2) เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2568 ณ คลินิก 83 แพทย์แผนไทย (3) เมื่อวันที่ 10-11 กุมภาพันธ์ 2568 ณ จังหวัดอุบลราชธานี (4) เมื่อวันที่ 20-21 กุมภาพันธ์ 2568 ณ จังหวัดตรัง ผลที่ได้ คือ องค์ความรู้เกี่ยวกับการดูแลมารดาและทารกด้วยการผดุงครรภ์ไทย เพื่อถอดบทเรียนนำมาขยายผลในการพัฒนาศักยภาพรูปแบบการจัดบริการการดูแลสุขภาพมารดาและทารกในระบบบริการสุขภาพ ได้แก่ (1) องค์ความรู้การดูแลรักษาโรคในเด็กและการกวดยาเด็ก (2) องค์ความรู้การบริการดูแลมารดาหลังคลอด และการเชื่อมต่อกับระบบกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และหน่วยบริการในพื้นที่ (3) องค์ความรู้การบริการดูแลทารกและมารดาหลังคลอด และการเชื่อมต่อกับระบบกับการแพทย์แผนปัจจุบัน

4) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพด้านศาสตร์การแพทย์ทางเลือกให้แก่ทีมสหวิชาชีพในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐและหน่วยบริการปฐมภูมิ หัวข้อ “การดูแลสุขภาพผู้ป่วยกลุ่มโรค NCDs ด้วยการแพทย์ทางเลือก” เมื่อวันที่ 30-31 มกราคม 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพุกษกรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ ทีมสหวิชาชีพและผู้สนใจจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ และหน่วยบริการปฐมภูมิทั้ง 77 จังหวัด เข้าร่วมประชุม จำนวน 40 คน ผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) จำนวน 1,220 คน และ Facebook Live กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 498 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,718 คน และมีผลการประเมินระดับความพึงพอใจเฉลี่ยของผู้เข้าร่วมประชุมร้อยละ 89.58

5) จัดอบรมการนำแนวทางการดูแลผู้ป่วยโรคสะกดเจ็บเพื่อพัฒนาศักยภาพสู่การเป็นต้นแบบด้านการรักษาโรคสะกดเจ็บ เมื่อวันที่ 26-28 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพุกษกรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีแพทย์แผนไทยที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 19 แห่ง และศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 12 แห่ง เข้าร่วมอบรมจำนวน 69 คน

6) จัดประชุมพัฒนารูปแบบการนวดไทยเฉพาะโรคสร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2568 จำนวน 11 ครั้ง โดยได้คู่มือแนวเวชปฏิบัติการนวดไทยเฉพาะโรค 3 อาการ ได้แก่ ปวดบ่า ปวดหลัง และปวดขา ที่สามารถใช้ในศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกทั้ง 13 เขตสุขภาพได้จริง

7) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการถอดองค์ความรู้การดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เมื่อวันที่ 5-6 มีนาคม 2568 ณ วิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี และเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2568 ณ โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย คณะการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลที่ได้ คือ ชุดความรู้การดูแล

ผู้ป่วยโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย ภาคกลาง/ภาคตะวันออก/ภาคใต้ จำนวน 1 ชุด

8) จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำคู่มือเวชกรรมไทยในการดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ (1) เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2568 (2) เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2568 (3) เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2568 โดยมีคณะทำงานผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meeting) ผลที่ได้ คือ ปรับโครงสร้างคู่มือให้มีหลักฐานอ้างอิงเพิ่มเติม ทั้งในด้านองค์ความรู้ ดั้งเดิม งานวิจัย ภูมิปัญญาในระดับพื้นที่ และชุดข้อมูลที่เหมาะสมสอดคล้องกับการบูรณาการร่วมกับสาขาชีพ ในระบบบริการสุขภาพ

9) จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา และฟื้นฟูสุขภาพ ตามตำรา/คัมภีร์พื้นฐานทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เมื่อวันที่ 21 และ 28 มีนาคม 2568 โดยมีคณะทำงานผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meeting) ผลที่ได้ คือ (ร่าง) เอกสารแนวทางการตรวจวินิจฉัย รักษา และฟื้นฟูสุขภาพตามตำรา/คัมภีร์พื้นฐานทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

10) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดองค์ความรู้การดูแลสุขภาพมารดาและทารก ด้วยการผดุงครรภ์ไทยให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์แผนไทยในระบบสาธารณสุข เมื่อวันที่ 24-25 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพลฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ทั้ง Onsite และ Online รวมจำนวน 560 คน

11) จัดประชุมถ่ายทอดเกณฑ์คุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine Healthcare Accreditation : TTM-HA) ที่ใช้ในหน่วยบริการและรับรองคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (รูปแบบ Online และ Onsite) เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมไพรพลฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้ง Onsite และ Online รวมจำนวน 500 คน และมีโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ผ่านการรับรอง/ต่ออายุการรับรอง 8 แห่ง และอยู่ในกระบวนการดำเนินการ 4 แห่ง จากจำนวนทั้งหมด 12 แห่งที่สิ้นสุดอายุการรับรองในปีงบประมาณ 2568 คิดเป็นร้อยละ 100

12) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนารูปแบบการนวดไทยเฉพาะโรค สร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะในศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เมื่อวันที่ 25-26 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมกรมหลวงวงศาธิราชสนิท ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพลฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยได้คู่มือแนวเวชปฏิบัติการนวดไทยเฉพาะโรค 3 อาการ ได้แก่ ปวดบ่า ปวดหลัง และปวดขา ที่สามารถใช้ในศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกทั้ง 13 เขตสุขภาพได้จริง

13) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (รพ.สส.พท.) และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2568 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 800 คน ได้แก่ แพทย์แผนไทยในหน่วยบริการสาธารณสุข ผู้รับผิดชอบงานการแพทย์แผนไทยในสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

14) จัดอบรมเพิ่มพูนทักษะการดูแลผู้ป่วยโรคสะกดเจ็บตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2568 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีเจ้าหน้าที่ประจำแหล่งเพิ่มพูนทักษะสำเร็จการอบรมและได้รับใบประกาศนียบัตรรูปแบบ Online (e-certificate) จำนวน 53 คน

15) จัดประชุมคณะทำงานพัฒนาคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย เพื่อพัฒนาเกณฑ์คุณภาพงานการแพทย์แผนไทยที่ใช้ในหน่วยบริการ รูปแบบ มาตรฐานเฉพาะโรค/เฉพาะระบบ TTM HA Program and Disease Specific (โรงพยาบาลที่มีหน่วยงานการแพทย์แผนไทยโดดเด่น) (Thai Traditional Medicine Healthcare Accreditation : TTM-HA) การรับรองการพัฒนาคุณภาพ ระบบบริการด้านการแพทย์แผนไทยตามมาตรฐานเฉพาะโรค/เฉพาะระบบ Program and Disease Specific Certification for Thai Traditional Medicine (PDSC : TTM) ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2568 และเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2568 ผลที่ได้ คือ มีโรงพยาบาลสมเด็จยุพราชที่ผ่านการรับรอง/ต่ออายุการรับรองจำนวน 8 แห่ง และอยู่ในกระบวนการดำเนินการ จำนวน 4 แห่ง จากจำนวน 12 แห่ง ที่สิ้นสุดอายุการรับรองในปีงบประมาณ 2568 คิดเป็นร้อยละ 100

16) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการบันทึกข้อมูลรับค่าบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2568 ณ ห้องประชุมไพรพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้ง Onsite และ Online รวมจำนวน 2,150 คน

17) จัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2568 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยได้พิจารณาเกี่ยวกับการรับรองคุณภาพสถานฝึกอบรมการนวดไทยเพื่อสุขภาพ และการบริการอื่น ๆ ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

18) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพบุคลากรประจำศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทย เมื่อวันที่ 5-6 มิถุนายน 2568 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้เข้าอบรมจากศูนย์ฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 20 แห่ง จำนวน 90 คน

19) จัดประชุมคณะทำงานพัฒนาแนวทางการจัดทำคำอธิบายการวินิจฉัยโรค/อาการ และหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทย

และการแพทย์ทางเลือก และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meeting) จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ประชุมคณะทำงานพัฒนาบัญชีการจำแนกทางสถิติระหว่างประเทศของโรคและปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้อง ฉบับที่ 11 ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ครั้งที่ 1-2568 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 22 คน และประชุมคณะทำงานเทียบเคียงโรค อาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย กับโรคและอาการทางการแพทย์แผนปัจจุบัน เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 35 คน ผลที่ได้ คือ (1) ได้ร่างบัญชีการจำแนกทางสถิติระหว่างประเทศของโรคและปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้อง ฉบับที่ 11 ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (ICD-11 : International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems of Thai Traditional Medicine) และข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงร่างให้มีความสมบูรณ์ จาก ICD-10-TM เช่น การเพิ่มรหัสโรคกลุ่มธาตุกำเริบ หย่อน พิก การทบทวนจัดทำคำอธิบายโรคเพื่อให้สามารถเข้าใจได้ง่าย สื่อสารกับสาขาวิชาชีพได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น การจัดทำปรับปรุงรายละเอียดรหัสการวินิจฉัยโรค อาการ และหัตถการด้านการแพทย์แผนไทยที่มีอยู่ในระบบบริการสาธารณสุขในปัจจุบันให้สอดคล้องกับบัญชีการจำแนกโรคระหว่างประเทศ ฉบับที่ 11 ขององค์การอนามัยโลก โดยจัดทำ ICD-11 (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems) ด้านการแพทย์แผนไทย ซึ่งคล้ายกับของจีน/อินเดียที่ประกาศใน ICD-11 (2) มีการพิจารณาข้อมูลโรคและอาการด้านการแพทย์แผนไทย เทียบเคียงโรค อาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนไทยกับโรคและอาการทางการแพทย์แผนปัจจุบัน โดยผ่านการรับรองจำนวน 2 กลุ่มโรค ได้แก่ กลุ่มอาการปวดเข่า และกลุ่มโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต

20) จัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาแหล่งเพิ่มพูนทักษะวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2568 และเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2568 โดยได้เกณฑ์มาตรฐานแหล่งเพิ่มพูนทักษะวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2568

21) จัดสัมมนาวิชาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดการบริการการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ในหน่วยบริการทุกระดับ ครอบคลุมทุก 12 เขตสุขภาพ ในระบบบริการสุขภาพ (ครอบคลุมความรู้ด้านโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ได้แก่ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง และโรคเกี่ยวกับข้อ) เมื่อวันที่ 24-25 กรกฎาคม 2568 ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ท จังหวัดปทุมธานี โดยมีแพทย์ แพทย์แผนไทย แพทย์แผนจีน และสาขาวิชาชีพในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับ เข้าร่วมการสัมมนาวิชาการแลกเปลี่ยนประสบการณ์/ประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (Onsite และ Online) จำนวน 530 คน ผลที่ได้ คือ ชุดความรู้ที่ได้จากการถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสัมมนาวิชาการฯ จำนวน 1 ชุดความรู้

22) จัดประชุมประเมินรับรองตามเกณฑ์มาตรฐานฉบับปรับปรุง จากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อพัฒนาต้นแบบ ผ่านระบบออนไลน์ เมื่อวันที่ 30-31 กรกฎาคม 2568 ณ ห้องประชุมศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยได้มีการติดตาม

และประเมินผลการดำเนินงานของแหล่งเพิ่มพูนทักษะตามเกณฑ์มาตรฐานฉบับปรับปรุง จำนวน 20 แห่ง ผ่านระบบออนไลน์

23) จัดประชุมติดตามผลการจัดอบรมการนำแนวทางการดูแลผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงิน เพื่อการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็นต้นแบบด้านการรักษาโรคสะเก็ดเงิน เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2568 ณ ห้องประชุมกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีแพทย์แผนไทยที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 19 แห่ง และศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สังกัดกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 12 แห่ง เข้าร่วมอบรมจำนวน 69 คน

24) พัฒนาสื่อการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกสำหรับแพทย์แผนไทย และสหวิชาชีพ แบบระบบ E-learning จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ (1) มีสื่อการเรียนรู้ผ่านระบบ DTAM E-learning จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย และหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังด้วยการแพทย์แผนไทย (2) มีสื่อการเรียนรู้ทักษะการสื่อสารด้านการนวดไทย (ภาษาอังกฤษ) ในรูปแบบวิดีโอ จำนวน 1 เรื่อง

25) จัดวิเคราะห์และจัดทำฐานข้อมูลสืบค้นข้อมูลรหัสยาแผนไทย 24 หลัก สำหรับหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐและหน่วยงานเอกชน โดยได้ระบบ Dashboard รายงานข้อมูลรหัสยาแผนไทย 24 หลัก และรหัส TTMT ของโรงพยาบาลและหน่วยบริการสาธารณสุข การใช้งานระบบ ประกอบด้วย 1) รองรับการกรองข้อมูล (Filter) 2) รองรับการสืบค้น (Search) 3) รองรับหน้ารายงานสรุป (Summary Dashboard) 4) รองรับ Map View ตามจังหวัดและเขตสุขภาพ

26) จัดทำคู่มือรหัสยาแผนไทย 24 หลัก สำหรับหน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐ จำนวน 2,000 เล่ม และในรูปแบบ E-Book รวมทั้งจ้างพิมพ์หนังสือคู่มือเทคนิคการนวดไทยเฉพาะโรค 3 อาการ ได้แก่ ปวดบ่า ปวดหลัง และปวดขา จำนวน 85 เล่ม

27) พัฒนาศักยภาพผู้เยี่ยมสำรวจ ในการพัฒนาคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine Healthcare Accreditation : TTM-HA) โดยจัดอบรมหลักสูตรพัฒนา มาตรฐานบริการโดยสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล ได้แก่ HA 401 การเยี่ยมสำรวจภายใน และการสร้างโค้ชเพื่อขับเคลื่อนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และ HA 601 ระบบบริหารความเสี่ยงในโรงพยาบาล คุณภาพ ผลที่ได้ คือ มีโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชที่ผ่านการรับรอง/ต่ออายุการรับรอง จำนวน 8 แห่ง และอยู่ในกระบวนการดำเนินการ จำนวน 4 แห่ง จากจำนวน 12 แห่ง ที่สิ้นสุดอายุการรับรองในปีงบประมาณ 2568 คิดเป็นร้อยละ 100

28) จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อจัดทำข้อมูลมาตรฐานกำหนดตำแหน่งแพทย์แผนไทย ระดับเชี่ยวชาญและระดับทรงคุณวุฒิ เพื่อกำหนดตำแหน่งในระดับอนุกรรมการข้าราชการพลเรือน (อ.ก.พ.) กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) โดยได้มีเกณฑ์มาตรฐานกำหนด ตำแหน่งแพทย์แผนไทย ระดับเชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ ผ่านความเห็นชอบจาก อ.ก.พ.กรม และอยู่ในขั้นตอนพิจารณาและปรับแก้ไขจาก อ.ก.พ.กระทรวงสาธารณสุข

29) ลงพื้นที่ติดตามและพัฒนารับการประเมินและรับรองคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (Thai Traditional Medicine Healthcare Accreditation: TTM-HA) ของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำเขตสุขภาพ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีโรงพยาบาลที่ติดตามการพัฒนารับประเมินฯ ได้แก่ (1) โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเลิงนกทา จังหวัดยโสธร (2) โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเชียงของ จังหวัดเชียงราย (3) โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชธาตุพนม จังหวัดนครพนม ผลที่ได้ คือ มีโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชที่ผ่านการรับรอง/ต่ออายุการรับรอง จำนวน 8 แห่ง และอยู่ในกระบวนการดำเนินการ จำนวน 4 แห่ง จากจำนวน 12 แห่ง ที่สิ้นสุดอายุการรับรองในปีงบประมาณ 2568 คิดเป็นร้อยละ 100

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 3,001,883.42 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 3,001,883.42 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

2.3 โครงการยกระดับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรเพื่อลดอันตรายจากยาเสพติดอย่างบูรณาการร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน และระบบสุขภาพชุมชน (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สถาบันการแพทย์แผนไทย)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงคู่มือการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์แพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในชุมชน เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2568 ณ ห้องประชุมกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อพิจารณาปรับปรุงเนื้อหาคู่มือการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์แพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในชุมชน

2) จัดอบรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติดสำหรับแพทย์แผนไทย (รุ่นที่ 2) เมื่อวันที่ 7-10 ตุลาคม 2567 ณ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี (สบยช.) จังหวัดปทุมธานี โดยมีแพทย์แผนไทยจากภูมิภาคเข้ารับการอบรมจาก 51 จังหวัด จำนวน 57 คน เพื่อพัฒนาศักยภาพแพทย์แผนไทยให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะการดูแล บำบัด รักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติดโดยใช้ศาสตร์การแพทย์แผนไทยและสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพได้

3) จัดทำหลักสูตรการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติดสำหรับแพทย์แผนไทย รูปแบบ Online ผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-learning) โดยมีแพทย์แผนไทยเข้าร่วมอบรมจำนวน 1,622 คน เพื่อพัฒนาศักยภาพแพทย์แผนไทยให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะการดูแล บำบัด รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติดโดยใช้ศาสตร์การแพทย์แผนไทย และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติงานร่วมกับสหวิชาชีพได้

4) จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และติดตามผลการดำเนินงานการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดที่ไม่มีอาการทางจิตเวชแบบบูรณาการด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เมื่อวันที่ 10-11 กุมภาพันธ์ 2568 ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพมหานคร เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และติดตามผลการดำเนินงานการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดที่ไม่มีอาการทางจิตเวชแบบบูรณาการด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก หลังจากการผ่านการอบรมบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 50 คน และติดตามพื้นที่ต้นแบบในการนำรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้สามารถนำไปใช้ จำนวน 21 แห่ง ได้แก่ (1) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด (2) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์ (3) โรงพยาบาลแม่ลาว จังหวัดเชียงราย (4) โรงพยาบาลสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (5) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสกลนคร (6) โรงพยาบาลผาขาว จังหวัดเลย (7) โรงพยาบาลหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี (8) สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดระยอง (9) โรงพยาบาลสังคม จังหวัดหนองคาย (10) โรงพยาบาลฝาง จังหวัดเชียงใหม่ (11) โรงพยาบาลท่าหลวง จังหวัดลพบุรี (12) โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชนครไทย จังหวัดพิษณุโลก (13) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองสรวง จังหวัดสระบุรี (14) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวไผ่ จังหวัดอ่างทอง (15) โรงพยาบาลปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา (16) โรงพยาบาลบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ (17) โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ (18) โรงพยาบาลลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ (19) โรงพยาบาลโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี (20) โรงพยาบาลห้วยเก็ง จังหวัดอุดรธานี (21) โรงพยาบาลสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู

5) จัดบริการการดูแลผู้ติดยาเสพติดในชุมชน โดยร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหัวไผ่ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านยาง จังหวัดอ่างทอง พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ตำรวจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครชุมชน หมู่ที่ 4-9 ตั้งแต่วันที่ 11 มิถุนายน-15 สิงหาคม 2568 โดยมีผู้ป่วยยาเสพติดเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 17 คน ผลการตรวจปัสสาวะ (-) จำนวน 15 คน ผลตรวจปัสสาวะ (+) จำนวน 2 คน แต่จำนวนปริมาณการใช้สารเสพติดลดลง และความถี่การใช้สารเสพติดลดลง

6) มีการเก็บข้อมูลและประเมินผู้ป่วยยาเสพติดกลุ่มไม่มีอาการทางจิตเวชที่เข้ารับการดูแลตามแนวทางการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ร้อยละ 78.63

7) มีการจัดกิจกรรม นิทรรศการ และสื่อเพื่อสร้างความรอบรู้ให้กับประชาชน และสังคมในการบูรณาการภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร จำนวน 5 ครั้ง

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 1,062,818.81 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 1,062,818.81 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

2.4 โครงการยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก)

1. ผลการดำเนินงาน

- 1) จัดประชุมปรึกษาหารือแนวทางพัฒนารูปแบบการให้บริการผู้ป่วยในที่บ้าน (Hospital Care at Home) เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2568 ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- 2) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนารูปแบบทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เมื่อวันที่ 20-21 มีนาคม 2568 ณ โรงแรมปรีนซ์ พาเลซ กรุงเทพมหานคร
- 3) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำร่างคู่มือแนวทางการให้บริการผู้ป่วยในที่บ้าน (Hospital Care at Home) 3 กลุ่มโรค เมื่อวันที่ 23-24 มีนาคม 2568 ณ โรงแรมไมด้า งามวงศ์วาน จังหวัดนนทบุรี
- 4) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการอบรมรูปแบบการจัดบริการทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก His On Cloud เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- 5) จัดประชุมสรุปผลการดำเนินงานโครงการยกระดับมาตรฐานโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของประเทศ เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2568 ณ ห้องประชุมกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 612,000 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 612,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

2.5 โครงการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองวิชาการและแผนงาน)

1. ผลการดำเนินงาน

- 1) จัดประชุมหารือเตรียมความพร้อมการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยเพื่อหารือกรอบแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศทั้งภาครัฐและเอกชน ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2568 และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) ณ ห้องประชุมกองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- 2) จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทยเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ (1) เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2568 (2) เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2568 (3) เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2568

3) ลงพื้นที่ร่วมสังเกตการณ์กระบวนการเก็บข้อมูลกำลังคนด้านการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกในหน่วยบริการสาธารณสุขร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ เมื่อวันที่ 9-10 กันยายน 2568 ณ จังหวัดจันทบุรี และปราจีนบุรี โดยได้กรอบแนวทางการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อหนุนเสริมระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ และทิศทางเชิงนโยบาย ในการขับเคลื่อนการพัฒนากำลังคน เพื่อจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทย

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 840,000 บาท
3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 513,996 บาท คิดเป็นร้อยละ 61.19
4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

2.6 โครงการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สถาบันการแพทย์ทางเลือก)

1. ผลการดำเนินงาน

1) ปรึกษาหารือแนวทางการดำเนินงานการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติด ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ร่วมกับศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ส่วนกลางและเขตสุขภาพ และกองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร

2) ลงพื้นที่ปรึกษาหารือเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาพฤตินิสัย ผู้ถูกคุมความประพฤติ ระยะเวลา 15 วัน “ค่าย รู้...รัก (Sense and Love)” ร่วมกับกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม คัดกรองและประเมินอาการ ความพร้อมด้านสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตของผู้เข้ารับการบำบัด เพื่อพิจารณาการใช้ยาสมุนไพรไทยในการฟื้นฟูสุขภาพ

3) ส่งเสริมจัดบริการการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดด้วยศาสตร์การแพทย์ทางเลือก ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้แก่กลุ่มผู้ติดยาเสพติด ที่เข้ารับการบำบัด ในพื้นที่ 11 แห่ง จำนวน 600 คน โดยมีการแนะนำองค์ความรู้การใช้ยาสมุนไพรไทย เพื่อบรรเทาอาการต่าง ๆ เช่น ชาชงหญ้าฉางแดง ยาอดยาบ้าชนิดเม็ดฟู ถ่ายทอดองค์ความรู้ศาสตร์การแพทย์ทางเลือก เช่น สมาธิบำบัด SKT มีการสาธิตและฝึกปฏิบัติการหายใจแบบสมาธิบำบัด SKT การกดจุดสะท้อนเท้า (foot reflexology) และมณีเวช โดยให้กลุ่มผู้ติดยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดฝึกปฏิบัติกดจุดสะท้อนเท้า ด้วยตนเอง และสนับสนุนสื่อวิชาการ หนังสือ แผ่นพับ สมาธิบำบัด SKT และการกดจุดสะท้อนเท้า

4) วางแผนติดตามประเมินผลความพึงพอใจของการใช้ศาสตร์การแพทย์ทางเลือก ต่อการบำบัดฟื้นฟูสุขภาพผู้ติดยาเสพติด และติดตามการใช้ยาสมุนไพรร่วมกับทีมสหวิชาชีพ โดยบุคลากร ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเขตสุขภาพที่อยู่ในพื้นที่ และนำมาวิเคราะห์ สรุป และประเมินผล

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 766,500 บาท
3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 766,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 100
4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

2.7 โครงการจัดทำมาตรฐานตำรับยาแผนไทย (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สถาบันการแพทย์แผนไทย)

1. ผลการดำเนินงาน

- 1) จ้างที่ปรึกษาการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานยาแผนไทย จำนวน 4 ตำรับ ได้แก่
  - 1) ยาเขียวหอม (ยาผง/ยาแคปซูล) จ้างคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
  - 2) ยาหอมแก้ลมวิงเวียน (ยาผง/ยาแคปซูล) จ้างคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
  - 3) ยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 1 (ยาผง/ยาลูกกลอน) จ้างคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
  - 4) ยาผสมเถาวัลย์เปรียงสูตรตำรับที่ 2 (ยาผง/ยาลูกกลอน) จ้างคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 5,325,000 บาท
3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 5,325,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 100
4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

2.8 โครงการสนับสนุนการใช้ยาสมุนไพรในการดูแลสุขภาพสำหรับประชาชน (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร)

1. ผลการดำเนินงาน

- 1) จัดจ้างผลิตยาสมุนไพร/ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และจัดซื้อบรรจุภัณฑ์สำหรับบรรจุชุดยาสมุนไพรในการดูแลสุขภาพ และสมุนไพรสำหรับจัดชุดยาสมุนไพรในการดูแลสุขภาพ
2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 1,010,200 บาท
3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 1,010,134.55 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.99
4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

3. แผนปฏิบัติการเรื่องที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นวดไทย สมุนไพรไทย การแพทย์ทางเลือก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงาน สร้างอาชีพ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน และคุณภาพชีวิตประชาชน (SMART Wisdom) จำนวน 12 โครงการ ประกอบด้วย

3.1 โครงการสร้างงานสร้างอาชีพผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในกรมราชทัณฑ์ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สถาบันการแพทย์ทางเลือก)

1. ผลการดำเนินงาน

- 1) จัดประชุมหารือแนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพเพื่อสร้างงานสร้างอาชีพ ด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำหรับผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในกรมราชทัณฑ์ จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ (1) ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2567 ณ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม จังหวัดนนทบุรี และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 20 คน ผลที่ได้ คือ มอบกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จัดอบรมนวดเพื่อสุขภาพ 150 ชั่วโมง หรือนวดฝ่าเท้า 60 ชั่วโมง โดยเริ่มจากเรือนจำที่มีความพร้อมดำเนินการ เพื่อให้ผู้ผ่านการอบรมมีมาตรฐานและมีใบรับรองตามกฎหมายเพื่อประกอบอาชีพได้ สนับสนุนการสอน สาธิต การแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรต่าง ๆ ให้แก่เรือนจำที่มีความพร้อม ได้แก่ เรือนจำกลาง

นครสวรรค์ เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ทักษสถานหญิงกลาง ทักษสถานหญิงเชียงใหม่ และทัณฑสถานหญิงธนบุรี และมอบกองพัฒนาพฤตินิสัยรวบรวมข้อมูล ได้แก่ หลักสูตรนวด/แหล่งฝึกสอนในเรือนจำ แต่ยังไม่ผ่านการรับรองของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ จำนวนผู้ผ่านการฝึกนวดแต่ยังไม่มีใบรับรองตามกฎหมาย และกำหนดการจัดอบรมนวดของแต่ละเรือนจำ/ทัณฑสถาน (2) ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2567 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 20 คน ผลที่ได้ คือ ประเด็นในการอบรมเกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพร ได้แก่ การทำลูกประคบ การทำน้ำมันไพล การทำยาหม่อง การทำชาสมุนไพร การทำถุงหอมจากสมุนไพรจีน การทำสบู่ และน้ำยาล้างจานจากสมุนไพร

2) จัดอบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพให้แก่ผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ ด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรในทัณฑสถาน จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ (1) ทัณฑสถานหญิงกลาง กรุงเทพมหานคร (2) ทัณฑสถานหญิงธนบุรี กรุงเทพมหานคร (3) เรือนจำชั่วคราวแคน้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ (4) ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ (5) เรือนจำชั่วคราวคลองโพธิ์นครสวรรค์ โดยมีผู้ผ่านการอบรมจำนวน 330 คน

3) จัดอบรมการทำหัตถการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อส่งเสริมอาชีพในทัณฑสถาน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ จัดอบรม “การยืดเหยียดกล้ามเนื้อเพื่อส่งเสริมสุขภาพ” ณ เรือนจำชั่วคราวแคน้อย สังกัดเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 24 คน และจัดอบรมนวดหน้าเพื่อสุขภาพและความงาม ณ ทัณฑสถานหญิงกลาง จำนวน 29 คน โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมรวมจำนวน 53 คน

4) จัดทำสื่อวีดิทัศน์และคู่มือเพื่อประกอบเรียนรู้ด้านอาชีพเกี่ยวกับศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้กับกรมราชทัณฑ์ เพื่อเผยแพร่ไปยังทัณฑสถาน 143 แห่ง จำนวน 9 ชุด ได้แก่ (1) แนะนำแนวทางการนำศาสตร์ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อนำไปประกอบอาชีพสร้างงาน สร้างรายได้ (2) การทำชาสมุนไพร (3) การทำถุงหอมจากสมุนไพรจีน (4) การทำลูกประคบสมุนไพร (5) การทำน้ำมันไพล (6) การทำน้ำยาล้างจานจากสมุนไพร (7) การทำสบู่จากสมุนไพร (8) การทำยาหม่องจากสมุนไพร (9) การทำยาต้มจากสมุนไพร (รายละเอียดตามลิงค์เอกสาร ได้แก่ สื่อวีดิทัศน์ฯ <https://moph.cc/LnVQymIAI> คู่มือฯ <https://moph.cc/FOTCTLgnk>)

5) ผลการติดตามการดำเนินงาน ได้แก่ (1) ทัณฑสถาน que เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ อยู่ระหว่างการผลิตด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อใช้ในทัณฑสถาน และประมาณการรายได้ที่เกิดขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ภายหลังได้รับการอบรม เฉลี่ย 2,500 บาท/ครั้ง (2) ทัณฑสถานที่มีการอบรมด้านหัตถการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีรายได้จากการให้บริการนวดหน้า 100 บาท/ชั่วโมง

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 657,300 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 657,296.50 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.99

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

3.2 โครงการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สถาบันการแพทย์ทางเลือก)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินชุมชนสุขภาพดีหรือชุมชนเวลเนส (Wellness Community) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อกำหนดเกณฑ์/แนวทางการขับเคลื่อน การประเมินชุมชนสุขภาพดี และเพื่อตรวจประเมินชุมชนสุขภาพดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตรวจประเมินรับรองผลการประเมินชุมชนสุขภาพดี และคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจประเมินชุมชนเวลเนส (Wellness Community) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อพัฒนากระบวนการประเมินและคัดเลือก ชุมชนเวลเนส

2) ลงพื้นที่ประเมินศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย เพื่อตรวจประเมิน ให้คำแนะนำแก่สถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพทั้ง 5 ประเภท ยกระดับและรับรอง ให้เป็นศูนย์เวลเนส (Wellness Center) และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย (Thainess Wellness Destination) รองรับนักท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศ ได้แก่

(1) เมื่อวันที่ 7-8 พฤศจิกายน 2567 ลงพื้นที่จังหวัดสุโขทัย จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ 1. ประเภทที่พัก ได้แก่ เลอ ชาร์ม สุโขทัย รีสอร์ท และเลเจนต้า สุโขทัย บุติค ไทยรีสอร์ท 2. ประเภทร้านอาหาร ได้แก่ ห้องอาหารกลางสวน และห้องอาหารน้ำค้างสุโขทัย 3. ประเภทนวดเพื่อสุขภาพ ได้แก่ ร้านนวดเพชรไทย 4. ประเภทสปาเพื่อสุขภาพ ได้แก่ อชันนาสปา ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมิน ผ่าน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ เลเจนต้า สุโขทัย บุติค ไทยรีสอร์ท และห้องอาหารน้ำค้างสุโขทัย

(2) เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2567 ลงพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ 1. ประเภทที่พัก ได้แก่ The Park Nine Hotel Srinakarin 2. ประเภทร้านอาหาร ได้แก่ The Park Nine Hotel Srinakarin 3. ประเภทสถานพยาบาล ได้แก่ กุญฉังคลินิกการแพทย์แผนจีน ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 3 แห่ง

(3) เมื่อวันที่ 19-21 มกราคม 2568 ลงพื้นที่จังหวัดแพร่ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ 1. ประเภทที่พัก ได้แก่ เฮือนฮิมกอง โรงแรมแพร่ครา เอือนนนา 2. ประเภทร้านอาหาร ได้แก่ ร้านชานา แพร่ ผลการประเมิน คือ ไม่มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน

(4) เมื่อวันที่ 5-7 กุมภาพันธ์ 2568 ลงพื้นที่จังหวัดเชียงราย จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ 1. เดอะไท มาสสาจ เชียงราย 2. รีแลก สปา เชียงราย 3. โรงพยาบาลแม่ลาว 4. ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ โรงพยาบาลพาน ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ เดอะไท มาสสาจ เชียงราย และศูนย์ส่งเสริมสุขภาพโรงพยาบาลพาน

(5) เมื่อวันที่ 10-11 กุมภาพันธ์ 2568 ลงพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ 1. ประเภทนวดเพื่อสุขภาพ ได้แก่ บ้านสวนนวดแผนไทย 2. ประเภทสปาเพื่อสุขภาพ ได้แก่ ต้นน้ำสปา ร้อยเอ็ด 3. ประเภทสถานพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลโพนทอง ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนส ที่ประเมินผ่าน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ต้นน้ำสปา ร้อยเอ็ด และโรงพยาบาลโพนทอง

(4) เมื่อวันที่ 19-21 กุมภาพันธ์ 2568 ลงพื้นที่จังหวัดพะเยา เพื่อยกระดับให้เป็นศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ 1. ประเภทร้านอาหาร ได้แก่ คริวฝรั่ง แมลงปอ ฮอล แอนด์ การ์เด็น ฮอมพญา 2. ประเภทสถานพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสบง โรงพยาบาลภูซาง โรงพยาบาลเชียงคำ โรงพยาบาลภูกามยาว และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา ผลการประเมิน คือ ไม่มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน

(5) เมื่อวันที่ 24-25 กุมภาพันธ์ 2568 ลงพื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อยกระดับให้เป็นศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย จำนวน 12 แห่ง ได้แก่ 1. ประเภทที่พัก ได้แก่ โรงแรมน่านตรึงใจ กางโค้ง น่าน สิริินธรา ริสอร์ท 2. ประเภทร้านอาหาร ได้แก่ โกโก้ วิลเลจ ริสอร์ท เอียนฮังต๋อ ร้านกาแพบ้านไถลื้อ โรงบ่มข้าวคาเฟ่ แอนด์ อีทเทอรี ร้านฉำฉา คาเฟ่ ร้านเอราปีก้า คอฟฟี่ ร้านยายภรณ์ 3. ประเภทสปาเพื่อสุขภาพ ได้แก่ เดญา สปา น่าน ริสาสิณีสปา ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ เอียนฮังต๋อ เอราปีก้า คอฟฟี่ เดญา สปา น่าน และริสาสิณีสปา

(6) เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2568 ลงพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ประเภทสถานพยาบาล ได้แก่ IMI wellness clinic แพทย์แผนจีน และ vitallife scientific wellness center โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 2 แห่ง

(7) เมื่อวันที่ 18-19 มีนาคม 2568 ลงพื้นที่จังหวัดชลบุรี จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ 1. ประเภทที่พักนักท่องเที่ยว ได้แก่ กาสะลอง ริสอร์ท แอนด์ สปา 2. ประเภทภัตตาคาร ได้แก่ น้ำยาปู ภูเก็ตเล 3. ประเภทนวดเพื่อสุขภาพ ได้แก่ สุขโข ไทยมาสสาจ นวดเพื่อสุขภาพ 4. ประเภทสปาเพื่อสุขภาพ ได้แก่ พัทยาสตาร์สปา 5. ประเภทสถานพยาบาล ได้แก่ สหคลินิกฟาร์มสบายการแพทย์ไทย-จีน ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ น้ำยาปู ภูเก็ตเล และสหคลินิกฟาร์มสบายการแพทย์ไทย-จีน

(8) เมื่อวันที่ 24-25 มีนาคม 2568 ลงพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ 1. ประเภทที่พักนักท่องเที่ยว ได้แก่ ขนอมบีชริสอร์ท แอนด์ สปา 2. ประเภทภัตตาคารร้านอาหาร ได้แก่ ร้านอาหารเบลล่า ลูน่า 3. ประเภทสปาเพื่อสุขภาพ ได้แก่ Kalavela spa 4. ประเภทนวดเพื่อสุขภาพ Bliss massage ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ขนอมบีช ริสอร์ท แอนด์ สปา เบลล่า ลูน่า และBliss massage

(9) เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2568 ลงพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ประเภทสถานพยาบาล ได้แก่ TC smile dental clinic และ VitalSleep Clinic ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 2 แห่ง

(10) เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2568 ลงพื้นที่จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ประเภทสถานพยาบาล กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โรงพยาบาลบางใหญ่ ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 1 แห่ง

(11) เมื่อวันที่ 4-5 มิถุนายน 2568 ลงพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ 1. ประเภทสถานพยาบาล ได้แก่ ปรามิตาคลินิก 2. ประเภทภัตตาคาร ร้านอาหาร ได้แก่ ร้านอาหาร

บ้าน 2462 และร้านอาหาร ครั่วมณีจันทร์ 3. ประเภทสปาเพื่อสุขภาพ ได้แก่ เอื้องหลวงไทสปา 4. ประเภทนวดเพื่อสุขภาพ ได้แก่ มณีจันทร์นวดไทยเพื่อสุขภาพ 5. ประเภทที่พักนักท่องเที่ยว ได้แก่ โรงแรมมณีจันทร์ ผลการประเมิน มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ ปรามิตาคลินิก ร้านอาหาร บ้าน 2462 ร้านอาหาร ครั่วมณีจันทร์ และเอื้องหลวงไทสปา

(12) เมื่อวันที่ 16-19 มิถุนายน 2568 ลงพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง และลำพูน จำนวน 11 แห่ง ได้แก่ 1. ประเภทภัตตาคาร ร้านอาหาร ได้แก่ 1) ร้านอาหาร ธารทองลอดจ์ 2) ร้านอาหาร นาชิ จำป๋อ 3) บ้านนาออกแก่นิคฟาร์มแอนด์ฮาลาลฟู้ด 4) ร้านอาหารเชียงดาวคาเฟ่ 5) ร้านอาหารบ้านคำออน 6) ร้านอาหารฮาลาล ปางช้างแม่แตง 2. ประเภทนวดเพื่อสุขภาพ ได้แก่ 1) ร้านสกุณานวดไทย 2) เอื้องคำนวดเพื่อสุขภาพ 3) มะลิ massage 3. ประเภทที่พักนักท่องเที่ยว ได้แก่ 1) อินสตาร์รีสอร์ท 2) เอื้องคำรีสอร์ท ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 11 แห่ง

(13) เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2568 ลงพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ 1. ประเภท สถานพยาบาล ได้แก่ Vertex Clinic 2. ประเภทภัตตาคาร ร้านอาหาร ได้แก่ ร้านอาหารบ้านสวนโบ๊ตส์ ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 2 แห่ง

(14) เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2568 ลงพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ คือ 1. ประเภทสถานพยาบาล ได้แก่ Dr. Gorn clinic 2. ประเภทภัตตาคาร ร้านอาหาร ได้แก่ ร้านอาหารน้ำยาปู ภูเก็ต สาขา 2 ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 2 แห่ง

(15) เมื่อวันที่ 14-15 กรกฎาคม 2568 ลงพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ 1. ประเภทที่พักนักท่องเที่ยว ได้แก่ บริษัท เพ ลา เพลิน บูติค รีสอร์ท 2. ประเภทสถานพยาบาล ได้แก่ Arokaya wellness sala 3. ประเภทร้านอาหาร ภัตตาคาร ได้แก่ ร้านอาหารเพลาภิรมย์ ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 3 แห่ง

(16) เมื่อวันที่ 4-7 สิงหาคม 2568 ลงพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครและเพชรบุรี จำนวน 15 แห่ง ได้แก่ 1) โรงพยาบาลสมุทรสาคร (สาขาโรงพยาบาลนครท่าฉลอม) 2) ร้านครั่วมแม่ลูกจันทร์ 3) KeeRee Massage 4) Play La Ploen - The Journey 5) ร้านหลงรักนา 6) ชีวรักษ์สหคลินิก 7) Springfield @ Sea Resort & Spa 8) Aqua bar & grill@sea 9) Baba Beach Club Hua Hin 10) Cool Spa at Baba Beach Club Hua Hin 11) So Sofitel Hua Hin 12) Shine Spa at Sheraton Hua Hin Resort & Spa 13) Baba Beach Bar & Restaurant, Hua Hin 14) ไลฟ์ สปา แอท ซี 15) ธารา มันทรา ชะอำ รีสอร์ท ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 15 แห่ง

(17) เมื่อวันที่ 18-21 สิงหาคม 2568 ลงพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ชลบุรี และระยอง จำนวน 13 แห่ง ได้แก่ 1) ร้านอาหารซิ่นวัง Kuenwang Eatery 2) ร้านคลังนาปลาข้าว 3) ปาร์ดี รีสอร์ท 4) ปาร์ดีสปา 5) เลอวิมานคอตเทจ แอนด์สปา 6) ทิวาริน สปา 7) ทรายแก้ว บีช รีสอร์ท 8) ทรายแก้ว เวลเนส เซ็นเตอร์ สปา 9) เดอะ เรสเทอรอง 10) ห้องอาหาร โอ 11) ห้องอาหาร บัส 12) อ่าวพร้าว รีสอร์ท 13) ห้องอาหาร บีช ผลการประเมิน คือ มีศูนย์เวลเนสที่ประเมินผ่าน จำนวน 13 แห่ง

(18) เมื่อวันที่ 26-27 สิงหาคม 2568 ลงพื้นที่ตรวจประเมิน “ศูนย์เวลเนส อັตลักษณ์ไทย (Thainess Wellness Destination)” จังหวัดสงขลา จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ 1) โรงพยาบาลระโนด 2) โรงพยาบาลเทพา 3) คณะการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 4) ศูนย์บริการสาธารณสุข หาดใหญ่ซีวาสุข

3) จัดประชุมเสวนาการจัดทำชุดความรู้ศาสตร์การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2567 ณ ห้องประชุมสุวรรณพุกข์ กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 40 คน ข้อเสนอแนะจากการประชุม ได้แก่ เพิ่มสาขา ใน พ.ร.บ. การประกอบโรคศิลปะ สำหรับแพทย์ทางเลือก เช่น สาขาการแพทย์ธรรมชาติบำบัด เปิดหลักสูตร Naturopathy เนื่องจากมีศาสตร์การแพทย์ทางเลือกหลายศาสตร์ประกอบด้วยกัน และให้มีการรับรอง ผลิตภัณท์ที่เป็นการแพทย์ทางเลือก

4) จัดประชุมหารือแนวทางการประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ภูมิปัญญาไทย และสมุนไพร เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2567 ณ ห้องประชุมการบูร กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 80 คน ผลที่ได้ คือ ชี้แจงเครือข่ายสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัดเกี่ยวกับแนวทางการประเมินความพร้อมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทย และสมุนไพร และเชิญชวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพฯ เข้าร่วมสมัครเพื่อประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

5) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และบุคลากร ด้านสุขภาพเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านอັตลักษณ์ไทย ภูมิปัญญาไทยเพื่อยกระดับมาตรฐานบริการในศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอັตลักษณ์ไทย เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2567 ณ ห้องประชุมสุวรรณพุกข์ กรมการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีผู้เข้าร่วม ประชุม Onsite จำนวน 24 คน Online จำนวน 6,400 คน และมีผลการประเมินความพึงพอใจ ร้อยละ 85.10 ผลที่ได้ คือ (1) ผู้ประกอบการและบุคลากรด้านสุขภาพมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการออกแบบ และยกระดับบริการศูนย์เวลเนสในทุกมิติโดยใช้ “อັตลักษณ์ไทย-ภูมิปัญญาไทย” อย่างเป็นระบบ (2) ด้านรูป ผู้ประกอบการสามารถออกแบบบรรยากาศภายในศูนย์ให้มีอັตลักษณ์ไทย มีการออกแบบชุดพนักงาน การตกแต่ง ห้องบริการ และป้ายสื่อสารที่สะท้อนวัฒนธรรมไทยร่วมสมัย เกิดต้นแบบ “สไตล์ตกแต่ง” สำหรับศูนย์เวลเนสที่ใช้ ภูมิปัญญาไทยเป็นพื้นฐาน (3) ด้านรส ได้แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มสุขภาพ เช่น ชาสมุนไพร เมนูอาหารท้องถิ่นเพื่อสุขภาพที่สะท้อนความเป็นไทย และผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจในหลักโภชนาการไทยและการใช้ สมุนไพรในอาหารเพื่อปรับสมดุลธาตุในร่างกาย

6) จัดประชุมคณะทำงานพัฒนาเกณฑ์การประเมินศูนย์เวลเนสอັตลักษณ์ไทย ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผ่านระบบ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meeting) จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2567 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 30 คน ได้แก่ อาจารย์ประจำคณะสาธารณสุขมหาวิทยาลัยมหิดล ผู้แทน จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกระบี่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

เชียงใหม่ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย ผลที่ได้ คือ สรุปแนวทางและกรอบเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน ในการจัดทำ “เกณฑ์การประเมินศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย” ที่เน้นความเป็นไทยและการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2568 มีการพิจารณา (ร่าง) เกณฑ์การประเมินศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ฉบับปรับปรุง ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ และคณะทำงานพัฒนาเกณฑ์การประเมินศูนย์เวลเนส อัตลักษณ์ไทย (Thainess Wellness Destination) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 10 คน ผลที่ได้ คือ ข้อเสนอเชิงนโยบายและการขับเคลื่อนระดับประเทศ มีข้อเสนอให้ผลักดันเป็นเกณฑ์กลางระดับประเทศ ภายใต้ การรับรองของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก แนะนำให้จัดตั้ง “หน่วยสนับสนุนการพัฒนา และประเมินศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย” เพื่อให้คำปรึกษา ติดตาม และยกระดับคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการพัฒนาศูนย์ที่ผ่านการประเมินให้สามารถยกระดับสู่ระดับสากล เช่น ASEAN Wellness Hub หรือ Thailand Wellness Standard

7) จัดนิทรรศการส่งเสริมภาพลักษณ์ชุมชนสุขภาพดี ภายใต้กิจกรรม สร้างภาพลักษณ์และสร้างการรับรู้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (ครั้งที่ 1) ในงานไทยเที่ยวไทย ครั้งที่ 72 “หนาวนี้ อย่างเยอะ!” และจัดนิทรรศการส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างการรับรู้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยการแพทย์ แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ในงานไทยเที่ยวไทย ครั้งที่ 72 โดยมีประชาชนเข้าร่วมงาน มากกว่า 190,000 คน และผลการประเมินอยู่ในระดับพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 80.78 ระหว่างวันที่ 28 พฤศจิกายน-1 ธันวาคม 2567 ณ ไบเทค บางนา กรุงเทพมหานคร

8) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และบุคลากร ด้านสุขภาพเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านอัตลักษณ์ไทย ภูมิปัญญาไทยเพื่อยกระดับมาตรฐานบริการในศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2567 ณ ห้องประชุมสุวรรณพุกษ์ กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ผ่านระบบ Onsite จำนวน 22 คน Online จำนวน 8,100 คน และมีผลการประเมินความพึงพอใจ ร้อยละ 85.64 ผลที่ได้ คือ (1) การใช้อัตลักษณ์ไทยและภูมิปัญญาไทย ขับเคลื่อนด้านแบรนด์ การตลาด และมูลค่า ทำให้แบรนด์มีความโดดเด่น น่าเชื่อถือ และยั่งยืน บริการและผลิตภัณฑ์สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ ชุมชน ท้องถิ่นได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ผู้ใช้บริการได้รับประสบการณ์ที่แตกต่าง มีคุณภาพ และเข้าถึงจิตวิญญาณแบบไทย (2) การสร้างแบรนด์จากอัตลักษณ์ไทย เกิดแบรนด์ที่มี “ตัวตนชัดเจน” แตกต่างจากคู่แข่ง ด้วยการหยิบยกอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาใช้ และแบรนด์มีความน่าเชื่อถือในระดับท้องถิ่น สู่ระดับประเทศ และต่อยอดสู่ตลาดสากล (3) การตลาดด้วยภูมิปัญญาไทย พัฒนาสื่อการตลาดและแคมเปญ โดยใช้ภูมิปัญญาเป็นเนื้อหา เกิดการใช้สื่อวัฒนธรรม เช่น ภาษาไทยถิ่น ชุดพื้นเมือง เพลงพื้นบ้าน หรือพุทธศิลป์ เพื่อสื่อสารอารมณ์ในแคมเปญ และสามารถสร้างการรับรู้และจดจำแบรนด์ (brand awareness) ได้ดียิ่งขึ้น ในกลุ่มเป้าหมายทั้งชาวไทยและต่างชาติ (4) การสร้างมูลค่าเพิ่มในทุกมิติ ทั้งด้านบริการ ผลิตภัณฑ์ ประสบการณ์ และเศรษฐกิจชุมชน

9) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และบุคลากร ด้านสุขภาพเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านอัตลักษณ์ไทย ภูมิปัญญาไทยเพื่อยกระดับมาตรฐานบริการ ในศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2567 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมผ่านระบบ Onsite จำนวน 21 คน Online จำนวน 6,300 คน และมีผลการประเมิน ความพึงพอใจ ร้อยละ 88.61 ผลที่ได้ คือ (1) ด้านกลิ่น เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์กลิ่นบำบัด เช่น น้ำมันหอมระเหยจากสมุนไพรไทย กลิ่นไม้หอมท้องถิ่น มีการเลือกใช้กลิ่นที่ช่วยบำบัดสุขภาพจิตใจและส่งเสริมอัตลักษณ์ เช่น กลิ่นไพล ขมิ้น ตะไคร้หอม และผู้ประกอบการสามารถออกแบบกลิ่นประจำศูนย์ให้สะท้อนตัวตนของพื้นที่ (2) ด้านเสียง มีแนวทางการเลือกใช้เสียงดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีบำบัด หรือเสียงธรรมชาติที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ท้องถิ่น และมีการทดลองสร้าง playlist หรือเสียงบรรยากาศที่ช่วยเสริมการพักผ่อน ฟันฟู และบำบัด เช่น เสียงพิณ เสียงลำตัด เสียงน้ำตก (3) ด้านสัมผัส ผู้ประกอบการมีความเข้าใจในการให้บริการแบบมี “สัมผัสที่มีคุณภาพ” ตามแนวทางการแพทย์แผนไทย เช่น การนวดแผนไทยประยุกต์ การประคบสมุนไพร และได้ต้นแบบโปรแกรมบริการที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การย่ำขา การหอมมือเกลือ มาใช้ในศูนย์บริการ (4) ด้านจิตวิญญาณ ผู้เข้าร่วมเข้าใจความสำคัญของ “จิตวิญญาณไทย” เช่น ความกตัญญู การเคารพบรรพชน ความสงบในแบบพุทธ และเกิดกิจกรรมที่ส่งเสริมจิตใจ เช่น สมาธิบำบัด พิธีกรรมท้องถิ่น และการออกแบบประสบการณ์ที่สะท้อน “ความอ่อนน้อมถ่อมตน” แบบไทย

10) จัดประชุมพัฒนาหลักสูตรการนวดไทยและระบบฐานข้อมูล โดยมีนายโฆสิต สุวินิจจิต ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานการประชุม เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2567 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 15 คน ผลที่ได้ คือ มีการพัฒนาหลักสูตรการนวดไทย การอบรมนวดไทยให้กับอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ภาพลักษณ์ ระบบฐานข้อมูล และการประเมินระดับ

11) เข้าร่วมพิธีเปิดงาน Kanchanaburi Health and Wellness Fair “สุขทันที ที่อยู่ที่กาญจน์ เมืองสุขภาพโลก” และร่วมต้อนรับ Mrs.Wellness International universe 2024 จาก 16 ประเทศ จัดโดยสมาคมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2567 ณ ลานสกายวอล์ค ริมน้ำสองแคว จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมงานมากกว่า 300 คน

12) เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นจากตัวแทนผู้ประกอบการ และผู้ให้บริการ ด้านการนวดไทย โดยมีนายโฆสิต สุวินิจจิต ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานการประชุม เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2567 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 18 คน ผลที่ได้ คือ จัดตั้งสมาพันธ์หมอนวดไทย โดยมีการลงนามความร่วมมือ และคัดเลือกนายนพพร วิสุทธีศักดิ์ชัย เป็นประธานสมาพันธ์หมอนวดไทย

13) เข้าร่วมประชุมเวทีแลกเปลี่ยน Healthy City & Wellness เขตสุขภาพที่ 4 เพื่อเสริมสร้างความรู้ และสร้างภาพลักษณ์เวลเนสแนวใหม่ สร้างความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการสร้างเมืองสุขภาพที่ดี และการส่งเสริมสุขภาวะที่ยั่งยืน โดยมีนายแพทย์ชวรินทร์ อิมอาบ นายแพทย์

สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นประธานในพิธี เมื่อวันที่ 19-20 ธันวาคม 2567 ณ โรงแรมกรุงศรี ริเวอร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีผู้เข้าร่วมงานจำนวน 95 คน

14) เข้าร่วมประชุม และสร้างภาพลักษณ์เวลเนส ในการ Kick off Saraburi Wellness Economy พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ Wellness จังหวัดสระบุรี โดยมีนายบัญชา เชาวรินทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี เป็นประธาน เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2567 ณ มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก จังหวัดสระบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมงานจำนวน 110 คน

15) ร่วมงานแถลงข่าวการส่งเสริมและยกระดับอาชีพและวิชาชีพการนวดไทย โดยมีนายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายโฆสิต สุวินิจจิต ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์โอภาส การย์กวินพงศ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และนายแพทย์สมฤกษ์ จึงสมาน อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเข้าร่วมงาน เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2567 ณ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ผลที่ได้ คือ จัดแถลงนโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาการนวดไทย ด้วยการดำเนินการ “ส่งเสริมและยกระดับอาชีพและวิชาชีพการนวดไทย” โดยเพิ่มความเชี่ยวชาญพิเศษให้กับหมอนวดไทยใน 7 กลุ่มอาการ ได้แก่ (1) กลุ่มปวดกล้ามเนื้อและเยื่อพังผืด (2) โรคหัวไหล่ติด (3) โรคนิ้วล็อก (4) ภาวะกล้ามเนื้อสะโพกหนีบเส้นประสาท (ปวดสลักเพชร) (5) หมอนรองกระดูกทับเส้นประสาท (6) อัมพฤกษ์ อัมพาต (7) กลุ่มระบบสืบพันธุ์ เพื่อมุ่งสร้างอาชีพและเพิ่มค่าตอบแทน

16) จัดประชุมปรับปรุงร่างเกณฑ์การประเมินศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ฉบับปรับปรุง โดยได้ข้อคิดเห็นจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิต คณะทำงานคลินิกแพทย์แผนไทยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช คณะทำงานพัฒนาเกณฑ์การประเมินศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2568 ซึ่งมีการพัฒนาเกณฑ์การประเมินศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย 5 ประเภท คือ (1) ประเภทที่พักนักท่องเที่ยว (2) ประเภทภัตตาคาร (3) ประเภทนวดเพื่อสุขภาพ (4) ประเภทสปาเพื่อสุขภาพ (5) ประเภทสถานพยาบาล ผลที่ได้ คือ ข้อเสนอเชิงเทคนิคเพื่อยกระดับคุณภาพการประเมิน เสนอให้ใช้ระดับคะแนนตามตัวชี้วัด เช่น ระดับพื้นฐาน ดี ดีมาก ดีเยี่ยม เพื่อสร้างแรงจูงใจในการพัฒนา เพิ่มเกณฑ์ที่สะท้อน “คุณค่าทางวัฒนธรรมและสุขภาพ” มากกว่าการประเมินเพียงเชิงกายภาพ เน้นการใช้เกณฑ์ประเมินทั้งด้านผลลัพธ์ และกระบวนการ

17) จัดประชุมคณะทำงานพิจารณา (ร่าง) แผนการดำเนินงานโครงการผลิตและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกในศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2568 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 24 คน ผลที่ได้ คือ ร่างแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน หมวดยุทธศาสตร์ความรู้ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสมุนไพร การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การนวดไทย และศาสตร์การดูแลสุขภาพองค์รวม ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแผน เพิ่มความหลากหลายของกลุ่มเป้าหมาย เช่น เยาวชน นักท่องเที่ยวต่างชาติ ชุมชนท้องถิ่น ปรับรูปแบบกิจกรรมให้เข้าถึงง่ายและสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้รับสารในยุคดิจิทัล

18) จัดประชุมคณะกรรมการส่งเสริมและยกระดับการนวดไทย จำนวน 6 ครั้ง ได้แก่

(1) ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2568 ณ ห้องประชุมไพโรพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีนายโฆษิต สุวินิจจิต ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ นายไทย์ธน รุ่งเรือง คณะทำงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์สมฤกษ์ จึงสมาน อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ดร.รัชณี จันทร์เกษ ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย ผู้แทนจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ สภาการแพทย์แผนไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าไทย สมาพันธ์หมอนวดไทย ผู้ประกอบการด้านสปา และการนวดไทย คณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมจำนวน 18 คน โดยได้มีการพิจารณา (1) ความก้าวหน้าแผนการจัดอบรมหลักสูตรนวดไทย เพื่อสุขภาพและการอบรมหลักสูตรความชำนาญ (150 ชั่วโมง) (2) ความก้าวหน้าแผนการดำเนินงานอนุกรรมการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพและรับรองความรู้ความชำนาญเฉพาะทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผลที่ได้ คือ (1) การพัฒนาหลักสูตรการนวดไทย (2) ความก้าวหน้าแผนการจัดอบรมหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ และการอบรมหลักสูตรความชำนาญด้านการนวดไทย (3) ความก้าวหน้าแผนการดำเนินงานอนุกรรมการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพและรับรองความรู้ความชำนาญเฉพาะทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(2) ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีนายโฆษิต สุวินิจจิต ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ นายกลีชล โชติช่วง คณะทำงานรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์สมฤกษ์ จึงสมาน อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ดร.รัชณี จันทร์เกษ ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย ผู้แทนจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ สภาการแพทย์แผนไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าไทย สมาพันธ์หมอนวดไทย ผู้ประกอบการด้านสปา และการนวดไทย คณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมจำนวน 18 คน ผลที่ได้ คือ ความก้าวหน้าในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการนวดไทย การยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ และการรองรับความรู้ความชำนาญเฉพาะทางการแพทย์แผนไทย

(3) ครั้งที่ 4/2568 เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2568 ณ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ผลที่ได้ คือ ความก้าวหน้าในการขออนุมัติจัดการเรียนการสอนในการจัดอบรมหลักสูตรการนวดไทย เพื่อสุขภาพ ข้อมูลความต้องการผู้ให้บริการนวดไทยในสถานประกอบการ และการเปิดคลินิกแพทย์แผนไทย/แพทย์แผนไทยประยุกต์ในเวลเนส

(4) ครั้งที่ 5/2568 เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ห้องประชุมไพโรพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ผลที่ได้ คือ การพัฒนาหลักสูตรการนวดไทยให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน/การสำรวจความต้องการผู้ให้บริการนวดไทย แพทย์แผนไทย และแพทย์แผนไทยประยุกต์ที่ขาดแคลน เพื่อจัดทำแนวทางในการจัดหา/ผลิตบุคลากรให้เพียงพอ

(5) ครั้งที่ 6/2568 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ห้องประชุมไพโรพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ผลที่ได้ คือ ความต้องการและจำนวนผู้ให้บริการนวดไทย ในสถานประกอบการแต่ละจังหวัดที่ขาดแคลน และการลงทะเบียนผู้ประกอบการอาชีพนวดไทย

(6) ครั้งที่ 7/2568 เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมไพโรพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีนายโฆษิต สุวินิจจิต ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานการประชุม ดร.รัชณี จันทร์เกษ ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย ผู้แทนจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ สภาการแพทย์แผนไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าไทย สมาพันธ์หมอนวดไทย ผู้ประกอบการด้านสปาและการนวดไทย คณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม จำนวน 18 คน เพื่อพิจารณาความก้าวหน้าความต้องการ และจำนวนของหมอนวดในสถานประกอบการ ในแต่ละจังหวัดที่ขาดแคลนและมูลค่าการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผลที่ได้ คือ ความก้าวหน้าความต้องการ และจำนวนของหมอนวดในสถานประกอบการในแต่ละจังหวัดที่ขาดแคลนและมูลค่าการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

19) เข้าร่วมจัดงาน “เที่ยวทั่วไทยไปทั่วโลก ครั้งที่ 30” ระหว่างวันที่ 16-19 มกราคม 2568 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร ร่วมจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์ศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย จัดแสดงผลิตภัณฑ์ แพ็กเกจบริการเชิงสุขภาพจากสถานประกอบการ และสาธิตความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง และสร้างภาพลักษณ์ตราสัญลักษณ์เวลเนสอัตลักษณ์ไทยให้เป็นที่รู้จัก ผู้เข้าร่วมงาน ประกอบด้วย ประชาชนทั่วไป นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศทั่วโลก มากกว่า 300,000 คน

20) จัดนิทรรศการส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างการรับรู้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ในงานเที่ยวทั่วไทย ไปทั่วโลก ครั้งที่ 30 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมงาน และเยี่ยมชมบูธมากกว่า 300,000 คน

21) เข้าร่วมประชุมหารือแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (น้ำพุร้อน) ร่วมกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และคณะผู้บริหารจังหวัดชิวาโกะ ประเทศญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือ ความเข้าใจ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างประชาชนกับประชาชนในมิติเศรษฐกิจเวลเนส ประเภทน้ำพุร้อน โดยได้ข้อเสนอ 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ (1) การสร้างหลักสูตรการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และดำเนินงานออนเซ็น (2) การพัฒนาร่วมกันของบริการใหม่ที่ผสมผสานออนเซ็นเข้ากับวัฒนธรรมสปาไทย (3) ความร่วมมือเพื่อขยายการแลกเปลี่ยนการท่องเที่ยวระหว่างกัน (4) การสร้างโอกาสสำหรับการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจในหลากหลายด้าน

22) จัดประชุมคณะกรรมการพิจารณาการแพทย์ทางเลือก ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2568 ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2568 และครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 32 คน ผลที่ได้ คือ (1) การรับรองศาสตร์การแพทย์ทางเลือกที่มีศักยภาพ โดยคัดเลือกและพิจารณาการแพทย์ทางเลือกที่มีความปลอดภัย มีข้อมูลวิชาการรองรับ และมีศักยภาพในการส่งเสริมสุขภาพ เช่น ศาสตร์การบำบัดแบบองค์รวม (Holistic Therapy) เสนอให้จัดระดับ “ศาสตร์ที่รับรองแล้ว / อยู่ระหว่างวิจัย / ควรระวังการใช้งาน” (2) การกำหนดแนวทางการบูรณาการศาสตร์ทางเลือกกับการท่องเที่ยวสุขภาพ ส่งเสริมให้ศูนย์เวลเนส และสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเลือกใช้ศาสตร์ที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น (3) การยกระดับมาตรฐานและการรับรอง เสนอให้จัดทำมาตรฐานกลางสำหรับศาสตร์การแพทย์ทางเลือกที่ใช้ในอุตสาหกรรมเวลเนส ส่งเสริมการขึ้นทะเบียนผู้ให้บริการและผู้เชี่ยวชาญด้านศาสตร์เหล่านี้ พัฒนาหลักสูตรอบรมตามศาสตร์ที่รับรอง (4) ข้อเสนอเชิงนโยบาย สร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ แพทย์ นักวิชาการ และหน่วยงานรัฐเพื่อขับเคลื่อนศาสตร์ที่เหมาะสม จัดตั้งฐานข้อมูลกลางเกี่ยวกับศาสตร์การแพทย์ทางเลือกที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

23) จัดประชุมคณะกรรมการติดตามการดำเนินงานโครงการ ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์ทางเลือก กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 5 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 29 คน ผลที่ได้ คือ แนวทางการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการ ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 23 คน ผลที่ได้ คือ แผนปฏิบัติงานรายไตรมาสและรายกิจกรรม ผลการทบทวนเรื่อง เป้าหมาย ตัวชี้วัด และการรายงานผล ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 20 คน ผลที่ได้ คือ รับทราบปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ข้อเสนอแนะจากพื้นที่เพื่อนำไปสู่การสนับสนุนเพิ่มเติม และวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จของพื้นที่ ครั้งที่ 4/2568 เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 24 คน ผลที่ได้ คือ ข้อมูลความก้าวหน้ารายพื้นที่ และแนวทางการเก็บข้อมูลผลลัพธ์ และครั้งที่ 5/2568 เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 20 คน ผลที่ได้ คือ รายงานผลลัพธ์ของโครงการ เช่น จำนวนผลิตภัณฑ์ จำนวนผู้ประกอบการที่มีรายได้เพิ่มขึ้น และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือการพัฒนาโครงการในปีถัดไป

24) ลงพื้นที่ประเมินคัดเลือกชุมชนเวลเนส เพื่อคัดเลือกและยกระดับชุมชนที่ผ่านเกณฑ์เส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาระดับดีเยี่ยม/ดีมาก จำนวน 5 ครั้ง และผ่านการประเมินศูนย์เวลเนสรับรองเป็นชุมชนเวลเนส ได้แก่

(1) ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ชุมชนบางใบไม้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(2) ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568 ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางไทร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(3) ณ เขตสุขภาพที่ 5 จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2568 จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ได้แก่ (1) สวนสามพราน (2) อุทยานธรรมชาติวิทยาสิริรุกชาติ (3) บ้านศาลาดิน

(4) ณ เขตสุขภาพที่ 4 จังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2568 จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ (1) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเกาะเกร็ด (2) วิสาหกิจท่องเที่ยวบ้านปลายบางเกษตรนวัตกรรมและเทคโนโลยี (3) ประเมินคลินิกการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โรงพยาบาลบางใหญ่

(5) ณ เขตสุขภาพที่ 10 จังหวัดศรีสะเกษ เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2568 ณ ชุมชนบ้านหว่าน

25) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เวลเนสไทย (Role model) เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เมื่อวันที่ 13-14 กุมภาพันธ์ 2568 ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีการอบรมผลิตภัณฑ์เชิงสุขภาพ จำนวน 12 ชนิด แก่ผู้ประกอบการศูนย์เวลเนส ศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย บุคลากรสาธารณสุข และภาคีเครือข่าย จำนวน 70 คน และเมื่อวันที่ 14-16 กรกฎาคม 2568 ณ จังหวัดบุรีรัมย์ และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 70 คน ผลที่ได้ คือ (1) ได้รูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์ที่มีต้นแบบชัดเจน พัฒนารูปแบบบริการและผลิตภัณฑ์ที่ใช้พีช เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาและอัตลักษณ์ของพื้นที่ ผลิตภัณฑ์ต้นแบบมีหลากหลายระดับ เช่น ผลิตภัณฑ์ดูแลสุขภาพ ผลิตภัณฑ์เสริมบริการเวลเนส ผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ในบริการในศูนย์เวลเนส (2) เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญผู้ประกอบการ มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และกิจกรรมพัฒนาศักยภาพหลายรูปแบบ (3) ผู้ประกอบการมีศักยภาพในการต่อยอดเชิงพาณิชย์ สามารถนำต้นแบบไปประยุกต์และพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเอง เกิดตัวอย่างรูปธรรมของ “การแปลงภูมิปัญญาเป็นนวัตกรรม” (4) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐ-เอกชน-ชุมชน เกิดการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ประกอบการในพื้นที่ มีข้อเสนอให้จัดตั้งคลัสเตอร์ผลิตภัณฑ์พีชเพื่อสุขภาพในระดับท้องถิ่น (5) ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาในระยะต่อไป เสนอให้มุ่งสนับสนุนการพัฒนาวัตกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์พีชระดับชุมชน ผู้ประกอบการ และช่องทางตลาดทั้งออฟไลน์และออนไลน์

26) จัดประชุมคณะกรรมการประเมินความชำนาญฯ เมื่อวันที่ 13-14 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ห้องประชุมไพโรฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 30 คน ผลที่ได้ คือ มีการพัฒนาหลักสูตรการนวดไทยให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

27) จัดประชุมเตรียมความพร้อมในการประเมินเป็นศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมชมผ่าน Facebook live 1.43 หมื่นคน ผลที่ได้ คือ เกณฑ์ประเมินศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทยสำหรับสถานประกอบการ 5 ประเภท

28) จัดนิทรรศการส่งเสริมภาพลักษณ์ และสร้างการรับรู้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ในงานไทยเที่ยวไทย ครั้งที่ 73 ระหว่างวันที่ 6-9 มีนาคม 2568 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร โดยมีกิจกรรมในพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการ

จัดแสดงผลิตภัณฑ์และแพ็คเกจบริการเชิงสุขภาพจากสถานประกอบการ และสาธิตความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีประชาชนเข้าร่วมงานและเยี่ยมชมบูธกว่า 500,000 คน และผลการประเมินความพึงพอใจร้อยละ 96.27

29) จัดอบรมพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับผู้ให้บริการนวดไทย ณ ห้องประชุมบัวหลวง กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์การด้านภาษาอังกฤษสำหรับผู้ให้บริการนวดไทยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ระหว่างวันที่ 10-14 มีนาคม 2568 มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 92 คน และระหว่างวันที่ 24-28 มีนาคม 2568 มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 82 คน

30) จัดประชุมคณะกรรมการประเมินความพร้อมคณะกรรมการประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ณ ห้องประชุมการบูร กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่

(1) ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 30 คน เพื่อประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ครั้งที่ 1/2568 ผลที่ได้ คือ มีแหล่งท่องเที่ยวเข้าร่วมการประเมินรับรองเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร จำนวน 113 แห่ง พิจารณาไปแล้วจำนวน 44 แห่ง ผลการประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ครั้งที่ 1/2568 ระดับดีเยี่ยม จำนวน 11 แห่ง ระดับดีมาก จำนวน 8 แห่ง ระดับดี จำนวน 1 แห่ง ขอข้อมูลเอกสารประกอบการประเมินเพิ่มเติมจำนวน 11 แห่ง ไม่ผ่านการพิจารณา จำนวน 13 แห่ง

(2) ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 17 คน เพื่อประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ครั้งที่ 2/2568 จำนวน 42 แห่ง ผลการประเมิน คือ ระดับดีเยี่ยม จำนวน 3 แห่ง ระดับดีมาก จำนวน 8 แห่ง ระดับดี จำนวน 6 แห่ง ไม่ผ่านการประเมิน จำนวน 25 แห่ง

(3) ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 20 คน เพื่อประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ครั้งที่ 3/2568 จำนวน 33 แห่ง ผลการประเมิน คือ ระดับดีเยี่ยม จำนวน 5 แห่ง ระดับดีมาก จำนวน 9 แห่ง ระดับดี จำนวน 10 แห่ง ไม่ผ่านการประเมิน จำนวน 5 แห่ง พิจารณาในการประชุมครั้งถัดไป 4 แห่ง

(4) ครั้งที่ 4/2568 เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 14 คน เพื่อประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ครั้งที่ 4/2568 จำนวน 14 แห่ง ผลการประเมิน คือ ระดับดีเยี่ยม จำนวน 3 แห่ง ระดับดีมาก จำนวน 5 แห่ง ระดับดี จำนวน 2 แห่ง ไม่ผ่านการประเมิน จำนวน 4 แห่ง

31) จัดอบรมหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ 150 ชั่วโมง จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่

(1) ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 10-31 มีนาคม 2568 ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 50 คน ผลที่ได้ คือ ได้อบรมหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ 150 ชั่วโมง เพื่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ ให้กับผู้สนใจการดูแลสุขภาพด้วยการนวดไทย

(2) ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 20 มีนาคม-10 เมษายน 2568 ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 50 คน ผลที่ได้ คือ ได้อบรมหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ 150 ชั่วโมง เพื่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ ให้กับผู้สนใจการดูแลสุขภาพด้วยการนวดไทย

32) เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาน้ำพุร้อนไทย สู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับสากล เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมน้ำพุร้อนสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาน้ำพุร้อนสันกำแพงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระดับนานาชาติ ผลที่ได้ คือ (1) การกำหนดทิศทางและอัตลักษณ์ของพื้นที่ จุดเด่นของพื้นที่ ได้แก่ แหล่งน้ำพุร้อนธรรมชาติที่มีแร่ธาตุเหมาะต่อการบำบัดสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่เอื้อต่อการพักผ่อนและฟื้นฟูสุขภาพ มีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสมุนไพรและแพทย์แผนไทย ข้อเสนอการสร้าง “แบรนด์อัตลักษณ์น้ำแร่แม่อน” และการต่อยอดผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น (2) แผนพัฒนาพื้นที่ใน 3 ระยะ ได้แก่ 1. ระยะสั้น ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน 2. ระยะกลาง พัฒนารูปแบบบริการ เช่น แพ็กเกจแช่น้ำแร่+นวดสมุนไพร+อาหารสุขภาพ และอบรมบุคลากรด้าน Wellness Hospitality 3. ระยะยาว ผลักดันสู่มาตรฐานระดับนานาชาติ เช่น Thailand Wellness Standard, ASEAN Spa Services Standard และจับมือกับทัวร์สุขภาพในต่างประเทศ (3) การบูรณาการศาสตร์การแพทย์ทางเลือกให้บูรณาการศาสตร์แพทย์แผนไทย ศาสตร์พลังงานธรรมชาติ และพัฒนาโปรแกรมบำบัดสุขภาพแบบองค์รวม (Integrated Wellness Program) โดยใช้จุดเด่นของน้ำแร่ร้อนควบคู่กับกิจกรรมสุขภาพ เช่น โยคะ สมาธิ เดินป่า (4) การมีส่วนร่วมของชุมชน โดยชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของพื้นที่และร่วมในการออกแบบบริการ เช่น ผู้สูงอายุท้องถิ่นเป็นผู้นำวัด กลุ่มแม่บ้านผลิตลูกประคบ สมุนไพรท้องถิ่น เยาวชนร่วมเป็นมัคคุเทศก์สุขภาพ (5) ข้อเสนอเชิงนโยบายและเครือข่ายการพัฒนา ผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ททท. อบต. และภาคเอกชน เข้ามาสนับสนุนอย่างเป็นระบบ ให้มีแผนแม่บทการพัฒนาแหล่งน้ำพุร้อนแม่อนอย่างเป็นรูปธรรม เสนอจัดตั้งเครือข่าย “Hot Spring Wellness Network” ระดับภาคเหนือ เพื่อขับเคลื่อนร่วมกันและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้

33) จัดนิทรรศการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ศูนย์เวลเนส และศูนย์เวลเนสอัตลักษณ์ไทย ในการศึกษาดูงานหลักสูตร Medical Hub Executive Program 2025 (Open House) เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2568 ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ผู้เข้าร่วมงาน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงพยาบาลเอกชน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 78 คน

34) ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจด้านวิชาการ ระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กับสมาคมแพทย์ทางร่วมนานาชาติ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สนับสนุนงานวิจัย ส่งเสริมและพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีความสนใจร่วมกัน ให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมไพรฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

35) จัดประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์แนวทางการประเมินชุมชนเวลเนส เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจหลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินชุมชนเวลเนสอย่างถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อตรวจสอบและประเมินศักยภาพของชุมชนตามเกณฑ์ที่กำหนด และให้คำแนะนำในการพัฒนาชุมชน

ให้เป็นชุมชนเวลเนสอย่างยั่งยืน เมื่อวันที่ 27-30 มีนาคม 2568 ณ จังหวัดกระบี่ ผลที่ได้ คือ ชุมชนเวลเนสที่ผ่านการรับรองและได้แนะนำเกณฑ์การประเมิน

36) จัดพัฒนาตราสัญลักษณ์และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร จำนวน 4 รายการ ได้แก่ ตราสัญลักษณ์ โลโก้ตัวอย่าง ประกาศนียบัตร และ e-Catalog

37) ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเข้ารับการประเมินคัดเลือกเป็นชุมชนเวลเนส เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีศักยภาพให้เข้าร่วมโครงการ และเพื่อคัดเลือกและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานให้เป็นต้นแบบชุมชนเวลเนส เมื่อเดือน มีนาคม 2568 ผลที่ได้ คือ มีชุมชนที่ได้รับการตรวจประเมินและคัดเลือกเป็นชุมชนสุขภาพดี จำนวน 59 แห่ง

38) จัดจัดทำป้ายชุมชนเวลเนส (Wellness Community) เพื่อสร้างเอกลักษณ์และประชาสัมพันธ์ชุมชนเวลเนส แสดงมาตรฐานและเพิ่มความน่าเชื่อถือของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ส่งเสริมการรับรู้และภาพลักษณ์ และสนับสนุนการพัฒนาชุมชนเวลเนสให้เติบโตอย่างยั่งยืน

39) ลงพื้นที่ติดตามการดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ 150 ชั่วโมง เมื่อวันที่ 1-2 เมษายน 2568 ณ จังหวัดบุรีรัมย์

40) จัดนิทรรศการและพิธีเปิดการอบรมหลักสูตรครู ก นวดไทย เฉพาะทาง 7 กลุ่มอาการ และจัดอบรมหลักสูตร ครู ก. นวดไทย ยืดเหยียด เฉพาะทาง 7 กลุ่มอาการ เมื่อวันที่ 2-4 เมษายน 2568 ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ท จังหวัดปทุมธานี โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 489 ราย

41) เข้าร่วมจัดนิทรรศการ (Temporary Exhibittion) ในงาน Expo 2025 Osaka Kansai ณ นครโอซากา ประเทศญี่ปุ่น เพื่อส่งเสริมประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพฯ ของประเทศไทย และจัดนิทรรศการนวดไทย และสรุปผลการประเมินความพึงพอใจ ณ อาคารนิทรรศการไทย (THAI PAVILLION) ในงาน Expo 2025 Osaka Kansai ณ นครโอซากา ประเทศญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 11-12 เมษายน 2568 โดยมีผู้เข้าร่วมงานจำนวน 213 คน ผลที่ได้ คือ สาธิตการนวดไทย จำนวน 140 คน ฤๅษีตัดตน 90 คน และส่วนตู่คอนเทนเนอร์ด้านนอก ผลการสาธิตการนวดไทย จำนวน 73 คน ฤๅษีตัดตน 20 คน ส่วนใหญ่เป็นชาวญี่ปุ่น จีน และยุโรป ร้อยละ 80

42) จัดหาบริการขนส่งชุดประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทย และสมุนไพร จัดหาจัดหาวัสดุอุปกรณ์และผลิตภัณฑ์สมุนไพร และจัดหาพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร ส่งเสริมภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยคุณภาพ เพื่อจัดนิทรรศการในงาน Expo 2025 Osaka Kansai ณ นครโอซากา ประเทศญี่ปุ่น กำหนดจัดงานระหว่างวันที่ 13 เมษายน-6 พฤษภาคม 2568

43) จัดผลิตสื่อแนะนำเสนองานนวดไทย มีผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการ ในงาน Expo 2025 Osaka Kansai ณ นครโอซากา ประเทศญี่ปุ่น ยอดสะสมระหว่างวันที่ 13 เมษายน-7 สิงหาคม 2568 จำนวน 33,676 คน กิจกรรม ได้แก่ การสาธิตนวดไทย จำนวน 13,071 คน และการบริหารฤๅษีตัดตน จำนวน 20,605 คน

44) จัดอบรมหลักสูตรรณรงค์ไทย ยึดเหยียด เฉพาะทาง 7 ด้าน จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ (1) เมื่อวันที่ 21-30 เมษายน 2568 ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเลย (2) เมื่อวันที่ 28-30 เมษายน 2568 ณ จังหวัดสกลนคร (3) เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม-25 มิถุนายน 2568 ณ อาคารเรือนไทย กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก

45) จัดทำหนังสือแจ้งผลการประเมินศักยภาพและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ได้แก่

(1) ประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2568 โดยมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ครั้งที่ 1/2568 ผ่านการประเมิน ระดับดีเยี่ยม จำนวน 14 แห่ง ระดับดีมาก จำนวน 17 แห่ง และระดับดี จำนวน 6 แห่ง รวมจำนวน 37 แห่ง

(2) ประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2568 โดยมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร ครั้งที่ 2/2568 ผ่านการประเมิน ระดับดีเยี่ยม จำนวน 8 แห่ง ระดับดีมาก จำนวน 15 แห่ง และระดับดี จำนวน 11 แห่ง รวมจำนวน 34 แห่ง

(3) หนังสือแจ้งผลการประเมินศักยภาพและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร และหนังสือเชิญแหล่งท่องเที่ยวที่ผ่านการประเมิน เข้ารับเกียรติบัตรแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร และเชิญเข้าร่วมพิธีมอบเกียรติบัตรแก่แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร

46) จัดประชุมหารือการตรวจประเมินชุมชนเวลเนส (Wellness Community) เพื่อเตรียมแนวทางลงประเมินชุมชนเวลเนสทั้ง 12 เขตสุขภาพ แต่งตั้งคณะทำงานผู้แทนสำนักงานกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำเขตสุขภาพที่ 1-12 ส่งเสริม สนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีศักยภาพให้เข้าร่วมโครงการ คัดเลือกและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานให้เป็นต้นแบบชุมชนเวลเนส เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2568

47) จัดประชุมคณะทำงานพิจารณาศาสตร์การแพทย์ทางเลือกด้านศิลปะบำบัด จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2568 ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2568 และครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2568 และจัดประชุมคณะทำงานพิจารณาศาสตร์การแพทย์ทางเลือกด้านวิตามินบำบัด ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2568

48) จัดนิทรรศการบูชโชนเวลเนส โดยมีกิจกรรมให้ความรู้การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 22 ระหว่างวันที่ 2-6 กรกฎาคม 2568 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมในบูธ จำนวน 217 คน และร่วมจัดประชุมวิชาการในหัวข้อ “ความสำเร็จของผู้ประกอบการด้านธุรกิจเวลเนส ด้วยภูมิปัญญาไทยผ่านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (PASSION TO WIN)” มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 60 คน และผลการประเมินความพึงพอใจ ร้อยละ 96.27 ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

49) พิธีมอบเกียรติบัตรแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร จำนวน 131 แห่ง ในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 22 เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2568 ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

50) ลงพื้นที่ตรวจประเมินและรับรองชุมชน велเนส ได้แก่

(1) เมื่อวันที่ 21-24 กรกฎาคม 2568 ณ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ชุมชนหมู่บ้านจุฬารักษ์พัฒนา 12 และป่าชุมชนบ้านต้นตาล

(2) เมื่อวันที่ 22-24 กรกฎาคม 2568 ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช

(3) เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม-1 สิงหาคม 2568 ณ จังหวัดกระบี่ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนท่องเที่ยวทุ่งหยีเพ็ง ชุมชนท่องเที่ยวบ้านคลองกำ ชุมชนท่องเที่ยวบ้านถ้ำเสือ และชุมชนท่องเที่ยวบ้านแหลมสัก

(4) เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2568 ณ จังหวัดราชบุรี จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ ไร่สุขพวง อำเภोजอมบึง

51) จัดประชุมประเมินชุมชนสุขภาพดี เมื่อวันที่ 12-15 สิงหาคม 2568 ณ จังหวัดตราด จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ (1) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรมคลองบางพระ (2) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ้านท่าระแนะ (3) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ้านน้ำเชี่ยว (4) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ้านห้วยแร้ง (5) วิสาหกิจชุมชนนิเวศพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติบ้านช้างทูต (6) วิสาหกิจชุมชนพื้นฟูอาชีพบ้านยายม่อม (7) วิสาหกิจชุมชนโฮมสเตย์บ้านน้ำเชี่ยว (8) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ้านธรรมชาติล่าง (9) วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวชุมชนคลองใหญ่

52) ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมเมืองสมุนไพรและแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร เมื่อวันที่ 8-9 กันยายน 2568 ณ จังหวัดสกลนคร โดยมีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ร่วมลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมเมืองสมุนไพรและแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพภูมิปัญญาไทยและสมุนไพร จำนวน 15 หน่วยงาน

53) จัดอบรมพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว “การเสวนาการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพรและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ จังหวัดสกลนคร” เมื่อวันที่ 8-9 กันยายน 2568 ณ จังหวัดสกลนคร ผลที่ได้ คือ เกิดความร่วมมือในการขับเคลื่อน ส่งเสริมเมืองสมุนไพรจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน และผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การขับเคลื่อนและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพฯ ของจังหวัดสกลนคร

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 10,379,500 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 10,379,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

3.3 โครงการพัฒนาและยกระดับการนวดไทย อัตลักษณ์ไทย สร้างเศรษฐกิจชุมชน (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ วิทยาลัยการนวดไทยแห่งประเทศไทย)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดอบรมหลักสูตรการนวดไทยเฉพาะทาง การนวดลมอัมพฤกษ์ อัมพาต สำหรับใช้ในการให้บริการการแพทย์แผนไทย ระหว่างวันที่ 19-21 มีนาคม 2568 ณ โรงแรมเดอะ เล็คกาซี จังหวัดนนทบุรี กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และแพทย์แผนไทยประยุกต์ จำนวน 100 คน ผลที่ได้ คือ เสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้มีความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการให้บริการด้านการแพทย์แผนไทย และเป็นการอนุรักษ์องค์ความรู้ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย

2) จัดอบรมหลักสูตรการนวดไทยเฉพาะทาง การนวดลมตันสูง สำหรับใช้ในการให้บริการการแพทย์แผนไทย ระหว่างวันที่ 24-26 มีนาคม 2568 ณ โรงแรมเดอะ เล็คกาซี จังหวัดนนทบุรี กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และแพทย์แผนไทยประยุกต์ จำนวน 100 คน ผลที่ได้ คือ เสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้มีความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการให้บริการด้านการแพทย์แผนไทย และเป็นการอนุรักษ์องค์ความรู้ภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทย

3) จัดอบรมนวดไทยเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ ระหว่างวันที่ 16-29 พฤษภาคม 2568 ณ ชมรมศูนย์เรียนรู้ฟื้นฟูเด็กพิการ จังหวัดจันทบุรี กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลคนพิการและเด็กพิการ และประชาชนผู้สนใจ จำนวน 25 คน ผลที่ได้ คือ ถ่ายทอดการนวดอัตลักษณ์ไทย ให้สามารถจัดบริการนวดไทยเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ และยกระดับมาตรฐานผู้ให้บริการนวดไทย ให้สามารถนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยไปประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพเด็กพิการ

4) จัดอบรมหลักสูตรนวดไทย ยืดเหยียด เฉพาะทาง 7 ด้าน ณ วิทยาลัยการนวดไทยแห่งประเทศไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 6 รุ่น ได้แก่ (1) รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 19-21 พฤษภาคม 2568 จำนวน 36 คน (2) รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 26-28 พฤษภาคม 2568 จำนวน 35 คน (3) รุ่นที่ 3 ระหว่างวันที่ 11-13 มิถุนายน 2568 จำนวน 33 คน (4) รุ่นที่ 4 ระหว่างวันที่ 6-8 สิงหาคม 2568 จำนวน 25 คน (5) รุ่นที่ 5 ระหว่างวันที่ 13-15 สิงหาคม 2568 จำนวน 30 คน (6) รุ่นที่ 6 ระหว่างวันที่ 20-22 สิงหาคม 2568 จำนวน 24 คน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ที่จบหลักสูตรนวดไทยเพื่อสุขภาพ 150 ชั่วโมง และมีประกาศนียบัตรไม่น้อยกว่า 2 ปี ผลที่ได้ คือ พัฒนาศักยภาพ ทักษะด้านการนวดไทยให้มีความเชี่ยวชาญใน 7 กลุ่มอาการ

5) ลงพื้นที่รวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ และประเมินองค์ความรู้เพื่อจัดทำรูปแบบการนวดอัตลักษณ์ไทย ระหว่างวันที่ 24-27 พฤศจิกายน 2567 ณ จังหวัดอำนาจเจริญ และอุบลราชธานี และระหว่างวันที่ 28 พฤศจิกายน-4 ธันวาคม 2567 ณ จังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 1,120,000 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 1,106,213.64 บาท คิดเป็นร้อยละ 98.77

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

3.4 โครงการส่งเสริมการบริโภคอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สถาบันการแพทย์แผนไทย)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัด KICK-OFF โครงการขับเคลื่อนนโยบาย“คนไทยห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)” จำนวน 6 ครั้ง ได้แก่

(1) ครั้งที่ 1 เขตสุขภาพที่ 11 และ 12 เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2567
ณ จังหวัดสงขลา

(2) ครั้งที่ 2 เขตสุขภาพที่ 7 และ 8 เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2567
ณ จังหวัดนครพนม

(3) ครั้งที่ 3 เขตสุขภาพที่ 3 และ 5 เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2567
ณ จังหวัดนครสวรรค์

(4) ครั้งที่ 4 เขตสุขภาพที่ 4 และ 6 เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2567
ณ จังหวัดชลบุรี

(5) ครั้งที่ 5 เขตสุขภาพที่ 9 และ 10 เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2567
ณ จังหวัดอุบลราชธานี

(6) ครั้งที่ 6 เขตสุขภาพที่ 1 และ 2 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2567
ณ จังหวัดเชียงใหม่

ผลที่ได้ คือ มีข้อมูลเพื่อผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ ใช้จัดนิทรรศการความรู้ การใช้สมุนไพรส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค NCDs “อาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย” จำนวน 5 เรื่อง โดยเป็นข้อมูลที่ อสม. สามารถนำไปใช้แนะนำประชาชนในการลงพื้นที่ชุมชนเพื่อนับคาร์บ และมียอดประชาชนเข้าถึงการนับคาร์บโดย อสม. จำนวน 41 ล้านคน

2) จัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาเมนูอาหารเพื่อการดูแลและป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ห้องประชุมกานพลู กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ผลที่ได้ คือ ได้พัฒนาและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะที่ดีต่อการเลือกบริโภคอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อลดภาระด้านสุขภาพในชุมชน ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และกำหนดจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาเมนูอาหารเพื่อการดูแลและป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)

3) จัดประกวดเมนูอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (รอบคัดเลือกผ่านรูปแบบออนไลน์และรอบตัดสิน) โดยมีการส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงการใช้สมุนไพรในการดูแลสุขภาพ และเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวในชุมชน มีผู้ประกวดส่งคลิปวิดีโอออนไลน์จำนวน 14 ทีม คัดเลือกเหลือจำนวน 10 ทีม และรอบตัดสิน ได้ชุดเมนูอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็นไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) จำนวน 10 เมนู

4) จ้างจัดนิทรรศการเผยแพร่องค์ความรู้ เมนูอาหารสมุนไพรถิ่น กินเป็น ไม่ป่วย ห่างไกลโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) โดยผู้เข้าชมนิทรรศการมีความรู้ความเข้าใจองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย สมุนไพร และพืชผักสมุนไพรถิ่น ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการประกอบทำอาหาร เพื่อดูแลสุขภาพแบบองค์รวม อย่างเหมาะสม ให้เหมาะสมตามบริบทและวิถีชีวิตของแต่ละท้องถิ่น โดยเฉพาะการดูแลตนเองให้ห่างไกล จากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ตามหลัก 3 อ. (อ.อาหาร อ.อารมณ์ และ อ.ออกกำลังกาย) และมีผู้เข้าชม/ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม/เข้าชมงานนิทรรศการ วันละ 400-500 คน/วัน

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 770,600 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 770,600 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

3.5 โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาสู่การสร้างคุณค่าและมูลค่าในระบบสุขภาพไทยและเศรษฐกิจชาติ (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย)

1. ผลการดำเนินงาน

1) มีนวัตกรรมด้านการแพทย์แผนไทยที่ถูกพัฒนาขึ้นและได้รับการคุ้มครองทางทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว จำนวน 38 เรื่อง โดยรวบรวมจาก 25 จังหวัด

2) มีภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านที่ถูกนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพประชาชนแล้ว จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ (1) การนวดรักษา อาการ ชาหรืออ่อนแรงที่แขนขาซีกใดซีกหนึ่งอย่างฉับพลัน สูญเสีย การทรงตัว พวดไม่ชัด ที่เกิดจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) อุบัติเหตุ และนวดรักษาอาการปวดเรื้อรัง (2) ยาสมุนไพรพื้นบ้าน ดูแลป้องกันและลดความเสี่ยงที่เกิดจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) (3) หมอพิธีกรรม ดูแลผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง เกิดจากโรคติดต่อไม่เรื้อรัง (NCDs) อุบัติเหตุ บำบัดดูแลสุขภาพร่างกายไปพร้อมกับจิตใจ จิตใจสงบ คลายเครียด (4) ด้านการรักษาสัตว์พิษกัด งูกัด ดูแลรักษาอาการที่เกิดจากสัตว์พิษกัด งูกัด (5) หมอตำแย ดูแลมารดาและทารก พื้นฟูสุขภาพหลังคลอด ด้วยการนวด การใช้สมุนไพร และการใช้พิธีกรรม (6) หมอกระดูก คือ ผู้ที่มีความชำนาญดูแลรักษาอาการเจ็บป่วย อาการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับกระดูกแตกหัก หรือเคล็ด

3) มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านให้กับประชาชนและผู้สนใจแล้ว จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ (1) มีการสืบสานและดำเนินการด้านกรรมวิธีการออกเลือด เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้าน (2) มีการส่งเสริมและสนับสนุน การบริการ นวดหมอนพื้นบ้าน (กรณีศึกษาหมอนจันลี เปลี่ยนเอก) (3) ได้มีการประกาศ ตำรับยาแผนไทย ประเภททั่วไป จำนวน 1 ตำรับ (4) ได้มีการประกาศ ตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ จำนวน 1,500 ตำรับ เพื่อเป็นมาตรฐานกลางของประเทศ (5) ได้มีการประกาศ ตำรับยาแผนไทยประเภทส่วนบุคคล จำนวน 11 ตำรับ เพื่อรับรองภูมิปัญญาส่วนบุคคลที่มีการใช้จริงในพื้นที่ (6) มีการออกใบอนุญาตจำหน่ายสมุนไพรควบคุม เพื่อดูแลการใช้ในกลุ่มประชากรเปราะบาง จำนวน 17,974 ใบ

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 600,000 บาท
3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 600,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 100
4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

3.6 โครงการยกระดับสินค้าและบริการจากฐานภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรสู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดงานมหกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านไทย ปีที่ 17 ระดับภาค ระหว่างวันที่ 10-12 กุมภาพันธ์ 2568 ณ จังหวัดสงขลา มีภาคีเครือข่ายในการจัดงาน 14 จังหวัดภาคใต้ กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการการแสดงองค์ความรู้ภูมิปัญญา สินค้าและบริการที่ได้รับการพัฒนาต่อยอด เพื่อส่งเสริมการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรของภาคีเครือข่ายทั้งส่วนกลางและภาคใต้ เพื่อนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพรไปใช้เพื่อการดูแลสุขภาพและต่อยอดสู่เศรษฐกิจ โดยมีผู้เข้าร่วมงานจำนวน 6,145 คน

2) จัดพิธีลงนามความเข้าใจเพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรจากถิ่นกำเนิด ระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2568 ณ โรงแรมสลิธ กรุงเทพมหานคร มีการจัดแสดงสินค้าและบริการทั้งด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร รวมถึงการดำเนินงานเพื่อคุ้มครองสมุนไพรในถิ่นกำเนิดภายใต้ภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีบุคลากรทั้งภาครัฐและเอกชนเข้าร่วมพิธีดังกล่าว จำนวน 216 คน ประกอบด้วย หน่วยงานร่วม MOU 171 คน ร่วมจัดนิทรรศการ 22 คน และเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว 23 คน

3) จัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 22 ใน Wisdom Zone ระหว่างวันที่ 2-6 กรกฎาคม 2568 ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี โดยมีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนเข้าร่วมจัดนิทรรศการจำนวน 19 หน่วยงาน เพื่อแสดงองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และสมุนไพร ผ่านสินค้าและบริการเพื่อนำเสนอแก่ประชาชนผู้เข้าร่วมงาน

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 976,500 บาท
3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 968,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.13
4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

3.7 โครงการสนับสนุนภารกิจดำเนินงานของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดประชุมคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จำนวน 6 ครั้ง ได้แก่ (1) เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2567 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (2) เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2568 ณ ห้องประชุมการบูร กรมการแพทย์แผนไทย

และการแพทย์ทางเลือก (3) เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก (4) เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก (5) เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก (6) เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2568 ณ ห้องประชุมกานพลู กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ผลที่ได้ คือ (1) เกิดกลไกทางกฎหมายสำหรับบังคับใช้เพื่ออนุรักษ์ คุ่มครอง และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรที่รองรับภารกิจ และสถานการณ์ปัจจุบัน (2) ดำเนินการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยที่มีคุณค่า ได้รับการอนุรักษ์ คุ่มครอง เป็นสมบัติของชาติ (3) เกิดกลไก การมีส่วนร่วมจากบุคคลภายนอกในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานด้านการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทย

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 544,000 บาท
3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 544,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 100
4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

3.8 โครงการส่งเสริมความสามารถการแข่งขันและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร
(หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองเศรษฐกิจสมุนไพร)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง มาตรฐานการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2567 และผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีผู้ประกอบการสมุนไพรเข้าร่วมประชุม จำนวน 280 ราย ผลที่ได้ คือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องมาตรฐาน การผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 85.2 ของผู้เข้าร่วมอบรมทั้งหมด

2) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ เรื่อง “การยกระดับ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยคุณภาพ (Premium Herbal Products) สู่การเป็นของขวัญจากประเทศไทย” เมื่อวันที่ 11-12 ธันวาคม 2567 ณ ห้องประชุมการบูร กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้ประกอบการสมุนไพรเข้าร่วมประชุม จำนวน 28 ราย ผลที่ได้ คือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยคุณภาพ (Premium Herbal Products) สู่การเป็นของขวัญจากประเทศไทย และมีโอกาสในการขยายตลาดผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาผ่านงาน Expo 2025 Osaka Kansai ณ นครโอซากา ประเทศญี่ปุ่น และศูนย์การค้าเกษตรพลาซ่า กรุงเทพมหานคร

3) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่มาตรฐานฮาลาล (Halal) เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2568 ณ ห้องประชุมการบูร กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้ประกอบการสมุนไพรเข้าร่วมประชุม จำนวน 63 ราย ผลที่ได้ คือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องมาตรฐานผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่มาตรฐานฮาลาล (Halal) เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 95 ของผู้เข้าร่วมอบรมทั้งหมด

4) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่ตลาด สมุนไพรพรีเมียม เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้ประกอบการสมุนไพรเข้าร่วมประชุม จำนวน 77 ราย ผลที่ได้ คือ

ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร และได้เข้าสู่กระบวนการเจรจาจับคู่ธุรกิจการค้าเข้าร่วมตลาดสมุนไพรพรีเมียม ณ ศูนย์การค้าพาราไดซ์ พาร์ค กรุงเทพมหานคร

5) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “โอกาสทางธุรกิจด้านการนวดไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่ตลาดตะวันออกกลางและซาอุดีอาระเบีย เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2568 ณ โรงแรม AL MEROZ HOTEL BANGKOK โดยมีผู้ประกอบการสมุนไพรเข้าร่วมประชุม จำนวน 117 ราย ผลที่ได้ คือ ผู้ประกอบการได้รับความรู้เกี่ยวกับโอกาสทางธุรกิจในตะวันออกกลางและซาอุดีอาระเบีย และเพิ่มการขยายช่องทางการตลาดสู่ประเทศในกลุ่มตะวันออกกลางและประเทศซาอุดีอาระเบีย

6) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร เรื่อง “การขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่ร้านสมุนไพรโมเดิร์นเทรด” เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมการบูร กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีผู้ประกอบการสมุนไพรเข้าร่วมประชุมจำนวน 31 ราย ผลที่ได้ คือ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการส่งเสริมช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่ร้านสมุนไพรโมเดิร์นเทรด และได้เข้าสู่กระบวนการเจรจาจับคู่ธุรกิจการค้าสู่ร้านตำรับไทย

7) จัดอบรม เรื่อง “การใช้ยาสมุนไพรสำหรับการดูแลอาการเจ็บป่วยเล็กน้อยในร้านยา” ปี 2568 เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2568 ผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีเภสัชกรเข้าร่วมอบรมจำนวน 477 ราย ผลที่ได้ คือ เภสัชกรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ยาสมุนไพรสำหรับการดูแลอาการเจ็บป่วยเล็กน้อย ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการจ่ายยาสมุนไพรได้มากขึ้น

8) จัดอบรม เรื่อง “การใช้กัญชาทางการแพทย์พื้นฐานสำหรับเภสัชกร” เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2568 ผ่านระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Zoom Cloud Meetings) โดยมีเภสัชกรเข้าร่วมอบรมจำนวน 575 ราย ผลที่ได้ คือ เภสัชกรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้กัญชาทางการแพทย์พื้นฐานมากขึ้น

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 2,412,000 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 2,412,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

3.9 โครงการขับเคลื่อนเชิงนโยบายด้านสมุนไพรและส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่คุณค่า (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองเศรษฐกิจสมุนไพร)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2567 ณ ทำเนียบรัฐบาล และผ่านระบบออนไลน์ และครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2568 ณ ห้องประชุมชัยนาทนเรนทร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และผ่านระบบออนไลน์

ผลที่ได้ คือ (1) เกิดการกำหนดทิศทางนโยบายสมุนไพรระดับประเทศอย่างชัดเจน เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่คุณค่า (ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ) ควบคู่กับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสุขภาพ และการยกระดับสมุนไพรไทยสู่ตลาดสากล (2) เกิดการกำหนดสมุนไพรเป้าหมาย (Herb of the Year) และแนวทางขับเคลื่อนเชิงรูปธรรม (3) มีการขับเคลื่อนนโยบายแก้ไขปัญหาเชิงระบบ

ในอุตสาหกรรมสมุนไพร (4) เกิดการเชื่อมโยงการวิจัยกับการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยวิเคราะห์ช่องว่างงานวิจัย และมุ่งสนับสนุนงานวิจัยปลายน้ำ (5) มีการผลักดันการใช้สมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ และเศรษฐกิจฐานราก การเพิ่มงบประมาณสนับสนุนการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพ และการพัฒนาตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพร เพื่อเชื่อมโยงเกษตรกร ผู้ประกอบการ และระบบบริการ

2) จัดประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จำนวน 6 คณะ ได้แก่

(1) คณะอนุกรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ณ ห้องประชุมสุวรรณพุกษักร กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 5 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 3/2567 เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2567 ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2568 ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2568 ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2568 และครั้งที่ 4/2568 เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2568 ผลที่ได้ คือ (1) กำหนดกรอบทิศทางนโยบายและข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ (2) ผลักดันการใช้ยาสมุนไพรในระบบบริการสุขภาพอย่างเป็นรูปธรรม (3) กำหนดแนวทางพัฒนาอุตสาหกรรมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่คุณค่า (4) จัดทำและขับเคลื่อนสมุนไพรเป้าหมาย และ Product Champion ของประเทศ โดยกำหนดสมุนไพรสำคัญ เช่น ขมิ้นชัน ไพล กระจับถั่วดำ และกระท่อม (5) เชื่อมโยงการวิจัย นวัตกรรม และอุตสาหกรรมสมุนไพร โดยเน้นการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การสร้างมูลค่าเพิ่ม การสนับสนุนมาตรฐาน และการรับรองผลิตภัณฑ์ (6) เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาเชิงระบบและข้อจำกัดสำคัญของอุตสาหกรรมสมุนไพร

(2) คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์สมุนไพรแห่งชาติ ณ ห้องประชุมสุวรรณพุกษักร กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2568 และครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2568 ผลที่ได้ คือ (1) กำหนดทิศทางยุทธศาสตร์และมาตรการสำคัญในการขับเคลื่อนสมุนไพรระดับประเทศ (2) ผลักดันการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างของอุตสาหกรรมสมุนไพร (3) กำหนดและขับเคลื่อนสมุนไพรเป้าหมาย (Herb of the Year / Herbal Champions) โดยเห็นชอบสมุนไพรสำคัญ เช่น ขมิ้นชัน ไพล กระจับถั่วดำ กระท่อม และกัญชา/กัญชง พร้อมกำหนดแนวทางการพัฒนาตลอดห่วงโซ่คุณค่า (4) พัฒนากลไกสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศและระบบเศรษฐกิจสมุนไพร (5) ติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พบว่าความก้าวหน้าระดับยุทธศาสตร์อยู่ในระดับสูง แต่ผลสัมฤทธิ์ระดับแผนยังต่ำ และมีความเสี่ยงไม่บรรลุเป้าหมาย (6) กำหนดมาตรการยกระดับผู้ประกอบการและระบบนิเวศอุตสาหกรรมสมุนไพร

(3) คณะอนุกรรมการวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพร จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2568 ณ อาคารพระจอมเกล้า กรุงเทพมหานคร ผลที่ได้ คือ (1) กำหนดกรอบทิศทางวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพรในระดับประเทศ โดยเห็นชอบกรอบแผนงานวิจัยและการขับเคลื่อนสมุนไพร ระยะ 2 ปี เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนางานวิจัยให้ตอบโจทย์การใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและระบบบริการสุขภาพ (2) บูรณาการการทำงานด้านวิจัยระหว่างหน่วยงานหลักของประเทศ โดยเชื่อมโยงการดำเนินงานระหว่างกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำนักงานคณะกรรมการ

ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สทว.) และหน่วยบริหารจัดการทุน (PMUs) เพื่อให้เกิดการจัดสรร ทุนวิจัยอย่างมีทิศทาง (3) กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนสมุนไพรเป้าหมาย ผ่านงานวิจัย และสนับสนุน การพัฒนางานวิจัยตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ (4) สะท้อนปัญหาเชิงระบบด้านงานวิจัยสมุนไพร มีข้อเสนอ ให้เร่งพัฒนางานวิจัยที่ตอบโจทย์การขึ้นทะเบียนและตลาด (5) กำหนดแนวทางติดตามและประเมินผล การดำเนินงานด้านสมุนไพร โดยเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 เพื่อให้การขับเคลื่อนงานวิจัยสอดคล้องกับเป้าหมายระดับประเทศ

(4) คณะอนุกรรมการวัตถุเสพติดสมุนไพร ณ สำนักงานปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568 และครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2568 ผลที่ได้ คือ (1) กำหนดแนวทางการพัฒนาวัตถุเสพติดสมุนไพรให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน (2) ขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ปลูกสมุนไพรอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (3) พัฒนา ศักยภาพเกษตรกรและเครือข่ายการผลิตวัตถุเสพติดสมุนไพร (4) เชื่อมโยงการผลิตวัตถุเสพติดสู่ห่วงโซ่อุปทาน (5) พัฒนาระบบสนับสนุนด้านตลาดและข้อมูลวัตถุเสพติดสมุนไพร

(5) คณะอนุกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ สมุนไพร ณ สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2567 และครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2568 ผลที่ได้ คือ (1) กำหนดและขับเคลื่อนแผนการยกระดับ ผู้ประกอบการสมุนไพรรายย่อยระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2568-2570) (2) พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากร ในภาคอุตสาหกรรมสมุนไพร (3) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายและโอกาสทางธุรกิจของผู้ประกอบการสมุนไพร (4) ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างของอุตสาหกรรมสมุนไพร (5) ส่งเสริมการพัฒนาแบรนด์ และภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย

(6) คณะอนุกรรมการส่งเสริมภาพลักษณ์และการตลาดสมุนไพร จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2568 ณ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ผลที่ได้ คือ (1) กำหนดทิศทางการสร้างแบรนด์สมุนไพรไทย ระดับประเทศ โดยเห็นชอบการใช้ Key Message “THINK Wellness THINK Thai Herb” และกำหนดแนวทางการนำไปใช้ร่วมกันของทุกหน่วยงาน (2) พัฒนา เครื่องมือและกลไกการสื่อสารแบรนด์สมุนไพรไทย โดยจัดทำคู่มือการใช้โลโก้ และกำหนดสโลแกนภาษาไทย “คิดถึงสุขภาพ คิดถึงสมุนไพรไทย” (3) ขับเคลื่อนแผนการตลาดและการประชาสัมพันธ์สมุนไพรระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2568-2570) ครอบคลุมการตลาดเชิงรุก การขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ การสร้างตราสินค้า และการพัฒนาช่องทางตลาด (4) ส่งเสริมการสร้างการรับรู้และภาพลักษณ์สมุนไพรไทยในระดับประเทศ และนานาชาติ (5) ผลักดันการเชื่อมโยงสมุนไพรไทยสู่ตลาด Wellness และ Soft Power (6) สนับสนุน การขับเคลื่อนสมุนไพร Herb of the Year ในมิติการตลาด (ปลายน้ำ) โดยมุ่งสื่อสารคุณค่า สร้างการยอมรับ และศึกษาภาวะเปรียบเทียบตลาดเป้าหมายสำหรับสมุนไพรสำคัญ เพื่อผลักดันสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ

3) ประชุมคณะทำงานติดตามและประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการ ด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2567 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่

21 กรกฎาคม 2568 ณ ห้องประชุมไพรพภุชย์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และประชุมเชิงปฏิบัติการระดมสมองเพื่อประเมินความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทานสมุนไพรไทย เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2568 ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพมหานคร ผลที่ได้ คือ (1) จัดทำและขับเคลื่อนกรอบและแนวทางการติดตามและประเมินผล (2) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนฯ ระดับประเทศ โดยรวบรวมและสรุปผลการดำเนินงานสำคัญภายใต้แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 เพื่อนำเสนอคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติพิจารณา และใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย (3) พัฒนาระบบตัวชี้วัดเศรษฐกิจสมุนไพร โดยกำหนดชุดตัวชี้วัดทั้งระดับมหภาคและรายห่วงโซ่อุปทาน ครอบคลุมมิติต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ และระบบนิเวศ (4) ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการทั้ง 6 คณะ และเชื่อมโยงผลการดำเนินงานในแต่ละมิติ (5) พัฒนาเครื่องมือและกระบวนการประเมินความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทานสมุนไพรไทย (6) ยกระดับคุณภาพข้อมูลและข้อจำกัดของระบบติดตามและประเมินผล นำไปสู่ข้อเสนอในการพัฒนาระบบข้อมูลให้มีความครบถ้วน เชื่อมโยง และแม่นยำยิ่งขึ้น

4) เมืองสมุนไพร

(1) จัดประชุมหารือและจัดทำแผนการดำเนินงานเมืองสมุนไพร ปีงบประมาณ 2568 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2567 ผ่านระบบออนไลน์

(2) จัดประชุมหารือการจัดทำข้อมูล Minimum Data Set และตัวชี้วัดเมืองสมุนไพร ปีงบประมาณ 2568 ผ่านระบบออนไลน์ จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2567 และครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2568

(3) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาและสร้างเครือข่ายเกษตรกรในพื้นที่เมืองสมุนไพร เมื่อวันที่ 5-6 กุมภาพันธ์ 2568 ณ จังหวัดสระแก้ว

(4) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการประเมินความพร้อมการเป็นเมืองสมุนไพร เมื่อวันที่ 9-10 เมษายน 2568 ณ จังหวัดสตูล

(5) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร และจัดทำแผนขับเคลื่อนเมืองสมุนไพร ปีงบประมาณ 2569-2570 เมื่อวันที่ 9-11 มิถุนายน 2568 ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชั่น จังหวัดนนทบุรี

(6) จัดประชุมตรวจติดตามเมืองสมุนไพร และลงพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เมื่อวันที่ 8-9 กันยายน 2568 ณ จังหวัดสกลนคร

(7) ส่งเสริมการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรในพื้นที่จังหวัดเมืองสมุนไพร เพื่อผลักดันสู่การสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มแก่ชุมชน จำนวน 27 รายการ

ผลที่ได้ คือ (1) ต้นน้ำ ได้แก่ 1. มีเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จำนวน 1,963 ราย 2. มีเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่อง GAP/Organic จำนวนกว่า 3,114 ราย 3. มีรายได้จากการจำหน่ายวัตถุดิบสมุนไพร เฉลี่ยปีละ 26 ล้านบาท 4. มีขนาดพื้นที่ปลูกสมุนไพร จำนวน 3,824 ไร่ 5. มีพื้นที่ที่ได้รับการรับรอง GAP/Organic/IFOAM จำนวน 778.4 ไร่ (2) กลางน้ำ ได้แก่

1. มีผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ปี 2565 จำนวน 763 ราย 2. มีผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริม
อบรม และได้รับคำปรึกษา จำนวน 608 ราย 3. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจาก ออย. จำนวน
995 ผลิตภัณฑ์ (3) ปลายน้ำ ได้แก่ 1. มูลค่าการใช้จ่ายสมุนไพรในสถานบริการของรัฐ เฉลี่ยปีละ 479.3 ล้านบาท
2. มีแหล่งท่องเที่ยวที่ผ่านการประเมินแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพฯ จำนวน 101 แห่ง 3. มี Wellness
ที่ผ่านการประเมิน ปี 2566 จำนวน 728 แห่ง (เริ่มเก็บข้อมูลปี 2566) 4. มีนักท่องเที่ยวในจังหวัด (ชาวไทย
และต่างชาติ) จำนวนเฉลี่ยปีละ 40 ล้านคน 5. มีรายได้จากแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในชุมชนของจังหวัด
จำนวนกว่า 108 ล้านบาท (เริ่มเก็บข้อมูลปี 2567)

5) Herbal Champions / Herb of the year

(1) จัดประชุมคณะทำงาน Sandbox ขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์สมุนไพร ยาแผนไทย
และผลิตภัณฑ์เพื่อการนวดไทย จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2568
ณ ห้องประชุมการบูร กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม
2568 ณ ห้องประชุมการบูร กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่
16 มิถุนายน 2568 ณ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และครั้งที่ 4/2568 เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม
2568 ณ ห้องประชุมการบูร กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ผลที่ได้ คือ (1) ได้กำหนดสมุนไพรที่มีศักยภาพสูง เพื่อผลักดันให้เกิดมูลค่า
ทางเศรษฐกิจและการส่งออก จำนวน 5 รายการ ได้แก่ ขมิ้นชัน ไพล กระชายดำ กัญชง และกัญชา (2) จัดทำ
คู่มือเวชปฏิบัติ (CPG) ผลักดันให้มีการยอมรับสมุนไพรไทยในกลุ่มแพทย์แผนปัจจุบัน เพื่อนำไปใช้
ในสถานพยาบาล และเกณฑ์มาตรฐาน Monograph เร่งกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของสมุนไพร Quick Win
โดยร่วมมือกับ ออย. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสภาอุตสาหกรรม (3) มอบหมายให้ สกสว. และ บพข.
รวบรวมข้อมูลงานวิจัยสมุนไพร เพื่อวิเคราะห์ส่วนที่ยังขาดและสนับสนุนทุนวิจัยให้ตรงจุด และผลักดัน
สารสกัดสมุนไพรไทย เช่น ผักเชียงดา ให้เข้าสู่ฐานข้อมูลส่วนประกอบเครื่องสำอางระดับสากล เพื่อเพิ่มโอกาส
ในตลาดต่างประเทศ (4) เสนอให้กองยา กองเครื่องสำอาง และกองผลิตภัณฑ์สมุนไพร ออย. บูรณาการ
การทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะการใช้สถานที่ผลิตร่วมกัน และการใช้ข้อมูล Monograph ข้ามกองเพื่อความรวดเร็ว
การขึ้นทะเบียนแอลกอฮอล์ หรือแนวทางการแก้ไขกฎหมายสรรพสามิต เพื่อใช้แอลกอฮอล์เป็นตัวทำละลาย
ในการสกัดสมุนไพรสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมได้สะดวกขึ้น (5) การนำเสนอผลิตภัณฑ์นวัตกรรม
หลายรายการเพื่อขอรับคำปรึกษาและหาทางออกในการขึ้นทะเบียน เช่น ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารสูตรนาโนซีพีดี
สำหรับแก้ปัญหาการนอนไม่หลับ นวัตกรรมแผ่นแปะผิวหนัง เพื่อการส่งผ่านตัวยาจากสมุนไพร และผลิตภัณฑ์
จากกัญชา/กัญชง เน้นการทำ Health Claim เพื่อเพิ่มมูลค่าการตลาด

(2) จัดประชุมหารือขับเคลื่อนการพัฒนาพืชสมุนไพรกระท่อม จำนวน
4 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2568 ณ ห้องประชุมการบูร กรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2568 ณ ห้องประชุมกานพลู กรมการแพทย์
แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2568 ณ ห้องประชุมกองคุ้มครอง
และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์

ทางเลือก และครั้งที่ 4/2568 เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2568 ณ ห้องประชุมสถาบันการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ผลที่ได้ คือ (1) ผลักดัน Positive list ขมิ้นชัน สารสกัดขมิ้นชัน ชนิดเม็ด หรือสารสกัดขมิ้นชัน ชนิดแคปซูล มีส่วนช่วยควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ในผู้ที่มีภาวะก่อนเบาหวาน (2) จัดทำแนวทางการขับเคลื่อนสมุนไพร Herbal champions เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ และอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง

6) ตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพร

(1) จัดประชุมตลาดกลางสมุนไพร จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2567 และครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2567 ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

(2) จัดประชุมเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดกลางสมุนไพรและลงพื้นที่เยี่ยมชมการจำหน่ายสินค้าสมุนไพร เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2567 ณ จังหวัดปทุมธานี

(3) จัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพร กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2568 และครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2568 ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

(4) งาน Kick Off ตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพร ระหว่างวันที่ 6-10 มิถุนายน 2568 ณ ตลาดผักและสมุนไพร 2 ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี

(5) จัดประชุมเรื่องตลาดวัตถุดิบสมุนไพรไทย-จีน กับตลาดไท เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2568 ณ ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี

ผลที่ได้ คือ เกิดความร่วมมือในการเปิดตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพ ณ ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี และมีการลงนามบันทึกความเข้าใจ เปิด “ตลาดกลางวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพ” ระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และตลาดไท เพื่อส่งเสริมและพัฒนาตลาดกลางสมุนไพรไทย ช่วยให้เกษตรกรมีพื้นที่จำหน่ายสินค้าในราคาที่เป็นธรรม ยกระดับคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด การยอมรับในระดับสากล สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค และสร้างความมั่นคงทางการค้าให้กับสมุนไพรไทย

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 4,300,000 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 4,300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

3.10 โครงการส่งเสริมการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองเศรษฐกิจสมุนไพร)

1. ผลการดำเนินงาน

1) เปิดตัวโครงการของขวัญปีใหม่ กระทรวงสาธารณสุข “9 ดีปีใหม่ 9 สมุนไพร 9 สุขภาพ” พร้อมมอบประกาศเกียรติคุณให้กับผู้ประกอบการสมุนไพรคุณภาพ เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2568

ณ เรือนพระยาพิศณุประสาทเวช (เรือนหมอคง) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมี ดร.โฆสิต สุวินิจจิต ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายสรารุ อ่อนละมัย ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์สมฤกษ์ จึงสมาน อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และคณะผู้บริหารเข้าร่วมงาน

2) ลงพื้นที่เตรียมจัดนิทรรศการ Thai Premium Herbal Product Showcase เป็นการแสดงผลผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยคุณภาพที่ได้รับพัฒนาสู่ชุดของขวัญประเทศไทย ในงาน STYLE Bangkok 2025 ระหว่างวันที่ 2-6 เมษายน 2568 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร

3) จัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์ และขยายช่องทางการตลาด ผลิตภัณฑ์สมุนไพรแห่งชาติครั้งที่ 22 ระหว่างวันที่ 2-6 กรกฎาคม 2568 ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี โดยมียอดจับจ่ายใช้สอย 1,741,172 บาท มีผู้สนใจชมบูธโซนผลิตภัณฑ์สมุนไพร (product) จำนวน 59,370 คน เกิดการเจรจาจับคู่ธุรกิจจำนวน 182 คู่ และเกิดมูลค่าประมาณการสั่งซื้อสินค้า จำนวน 122 ล้านบาท

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 4,500,000 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 4,500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

3.11 โครงการ Expo 2025 Osaka Kansai ณ นครโอซากา ประเทศญี่ปุ่น (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองเศรษฐกิจสมุนไพร)

1. ผลการดำเนินงาน

1) เข้าร่วมจัดนิทรรศการ Temporary and Thailand Pavilion Exhibition ณ งาน Expo 2025 Osaka Kansai นครโอซากา ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 13 เมษายน-6 พฤษภาคม 2568 นำเสนอภายใต้แนวคิด "Nuad Thai : Intangible Heritage and Thailand's Herbal Gift" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยสู่สากล โดยเฉพาะการนวดไทย และผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยอันเป็นเอกลักษณ์

(1) นำเสนอรูปแบบ Sense of Taste (รูป กลิ่น เสียง สัมผัส) ให้ความรู้สึกของการสัมผัสประสบการณ์ รูป กลิ่น เสียง ของบรรยากาศแบบ Thai Modern ที่ผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาการนวดไทย และกลิ่นหอมโรมา ที่ยังมีความคลาสสิก และ Show case ชุดของขวัญผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากประเทศไทย นำเสนอในรูปแบบ Sense of Taste (รูป กลิ่น เสียง สัมผัส)

- รูป นำเสนอ VTR โอกาสประเทศไทย นวดไทย SOFT POWER ไทย และ Show case Herbal Gift Set

- กลิ่น สัมผัสประสบการณ์กลิ่นโรมา ที่พัฒนามาจากสมุนไพรที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศผู้ชมนิทรรศการจะได้รับกลิ่นของความผ่อนคลายในขณะที่ show case นวดไทย

- เสียง นำเสนอเสียงที่ให้บรรยากาศของการนวดไทย

- สัมผัส สัมผัสประสบการณ์ขนาด 4 กลุ่มอาการ (ขนาดคอ บ่า ไหล่
ขนาดนิ้วล็อก ขนาดหัวไหล่ติด)

(2) กิจกรรม ได้แก่

- Showcase Nuad Thai ประกอบด้วย การสาธิตและบรรยาย
เรื่องราวการนวดไทย ประชาสัมพันธ์ความรู้การนวดไทย 7 กลุ่มอาการผ่านสื่อแผ่นพับ และจัดให้มีสัมผัส
ประสบการณ์กลิ่นสมุนไพรช่วยผ่อนคลายความเครียด ได้แก่ ตะไคร้ โหระพา ไพล และตี๋มชาสมุนไพรมะลิ

- Showcase Thailand Herbal Gift ประกอบด้วย การจัดแสดง
ผลิตภัณฑ์สมุนไพร จำนวน 40 SKU จากผู้ประกอบการสมุนไพร 16 บริษัท จัดแสดงทั้งในรูปแบบผลิตภัณฑ์
สมุนไพรเดี่ยว และชุดผลิตภัณฑ์ในรูปแบบชุดของขวัญ ของฝากจากประเทศไทย โดยเปิดประสบการณ์ให้ทุกท่าน
ได้สัมผัสประสบการณ์กลิ่น และสัมผัสของผลิตภัณฑ์ 1. 7 แบรินด์ showcase 3-5 Set ได้แก่ Ithai, Pimol,
Chompinn, บัวโล, ฮอมเมิน, สติรา และเทวดาใจดี 2. 9 แบรินด์ Showcase ผ่านชุดของขวัญ 9 ดีปีมะเส็ง
ประกอบด้วย 9 สมุนไพรที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ 9 ด้าน คือ 1. ผิวสวย ผิวดี ด้วยขมิ้นชัน 2. สมอดี
ด้วยบัวบก 3. แรงดี สมรรถนะทางกายดี ด้วยกระชายดำ 4. กินดี น้ำตาลในเลือดดี ด้วยมะระขี้นก 5. เลือดดี
บำรุงเลือดด้วยน้ำแก่นฝาง 6. ผมหดี ผมหสวย ช่วยให้รากผมแข็งแรง ด้วยไบโหมี่ 7. ผ่อนคลาย ลดอาการเครียด
ด้วยดอกมะลิ 8. นอนหลับดี ร่างกายสมดุลดี สดชื่นดี ด้วยตำรับยาหอม 9. ขับถ่ายดี ด้วยตำรับตรีผลา ได้แก่
Star Herb Pharma, viv skin, บริษัท บารมีบุญ (1957) จำกัด, บริษัท บางกอกแล็บ แอนด์ คอสเมติก จำกัด
(มหาชน), Siam Herb, UR, บริษัท หมอหวาน จำกัด, Phyto Gold (ไฟโตโกลด์) และ Suanbankaew-สวนบ้านแก้ว

(3) สรุปจำนวนผู้มารับบริการ Showcase Nuad Thai และ Showcase
Thailand Herbal Gift รวมจำนวน 181,946 คน และมีข้อสรุป ได้แก่ 1. ชาวต่างชาติเข้าถึงการประชาสัมพันธ์
และส่งเสริมการนวดไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพรคุณภาพ (Theme Wee ที่ 1 Co-Creating Cultures for
the Future ร่วมสร้างวัฒนธรรมเพื่ออนาคต) จำนวน 181,946 คน 2. ผู้ประกอบการที่ได้รับคัดเลือก
ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไปจัดแสดงในงาน Expo 2025 Osaka Kansai ณ นครโอซาก้า ประเทศญี่ปุ่น จำนวน
16 บริษัท 3. ชาวต่างชาติที่ได้รับการสาธิตการนวดไทย 4 กลุ่มอาการ จำนวน 2,991 คน

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 4,805,464.83 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 4,805,464.83 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

**3.12 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างโอกาสทางการค้าด้านการนวดไทยและผลิตภัณฑ์
สมุนไพร สู่ตลาดตะวันออกกลาง : ประเทศซาอุดีอาระเบีย** (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองเศรษฐกิจสมุนไพร)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “โอกาสทางธุรกิจด้านการนวดไทย และผลิตภัณฑ์
สมุนไพรสู่ตลาดตะวันออกกลางและซาอุดีอาระเบีย” เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2568 ณ โรงแรม AL MEROZ
HOTEL กรุงเทพมหานคร มีกิจกรรมความรู้ตลาดตะวันออกกลาง “โอกาสของฮาลาลไทยกับเศรษฐกิจ

สุขภาพในตะวันออกกลาง” โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 321 คน ผู้ประกอบการเข้าร่วม 23 บริษัท Buyer 3 ประเทศ 10 คน และมีการเจรจาธุรกิจจำนวน 29 คู่ คิดเป็นมูลค่าการตลาดกว่า 250 ล้านบาท

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 803,100 บาท
3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 803,100 บาท คิดเป็นร้อยละ 100
4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

4. แผนปฏิบัติการราชการเรื่องที่ 4 พัฒนาองค์กร วิชาการ บุคลากร การบริการ และการบริหาร การเปลี่ยนแปลง เพื่อความเป็นเลิศและทันสมัย (SMART DTAM) จำนวน 4 โครงการ ประกอบด้วย

4.1 โครงการพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรให้มุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างสูง (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร)

1. ผลการดำเนินงาน

1) จัดกิจกรรมวันคล้ายวันสถาปนากรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ครบรอบ 22 ปี เพื่อสร้างความภาคภูมิใจและความผูกพันในองค์กร เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2567 ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

2) จัดประชุมคณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายใน และคณะกรรมการติดตามประเมินผลระบบควบคุมภายใน เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2567 ณ ห้องประชุมไพโรภฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

3) จัดกิจกรรมการประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริต นโยบายไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No gift policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้บุคลากรมีการตระหนักรู้เรื่องการรณรงค์ต่อต้านการทุจริต เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2567 ณ ห้องประชุม สุวรรณภฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

4) คณะทำงานแบ่งส่วนราชการภายในกรม เห็นชอบข้อเสนอการแบ่งส่วนราชการภายในของกรม ในการเสนอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ จำนวน 2 หน่วยงาน คือ ศูนย์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และกองเศรษฐกิจสมุนไพร เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2567 โดยจัดทำรายละเอียดข้อเสนอการแบ่งส่วนราชการของกรม จำนวน 1 ฉบับ ส่ง สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณา ซึ่งให้กรมทบทวนข้อเสนอให้เป็นไปตามหลักการ X-in y-out และให้รอกระทรวงสาธารณสุขจัดทำแผนปฏิรูประบบราชการให้แล้วเสร็จก่อน

5) จัดประชุมคณะกรรมการจริยธรรม ประจำปีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2567 ณ ห้องประชุมกองกฎหมาย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีแผนการขับเคลื่อนการดำเนินการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ และขับเคลื่อนงานประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

6) จัดประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงานกรม (ประชุมผู้บริหาร) จำนวน 11 ครั้ง และจัดประชุมติดตามภารกิจเร่งด่วน (ประชุม TM) จำนวน 26 ครั้ง

7) จัดประชุมหน่วยงานในกำกับรองอธิบดี เพื่อสื่อสารนโยบาย ติดตามผลการดำเนินงาน และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กรม จำนวน 12 ครั้ง

8) จัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 (โครงการสำคัญ) ทันทตามกรอบระยะเวลาที่สภาพัฒน์กำหนด ร้อยละ 100 จำนวน 25 โครงการ

9) จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 กรมการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เสนอกองยุทธศาสตร์และแผนงาน เพื่อรวบรวมเป็นแผนปฏิบัติราชการ กระทรวงสาธารณสุข

10) จัดทำรายงานประจำปี 2567 กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 1 รายงาน

11) จัดทำงบประมาณ/โครงการ (ขาขึ้น) มุ่งเน้นสะท้อนความต้องการที่แท้จริงของหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการดำเนินงานของกรม ผ่าน (ร่าง) พ.ร.บ. ใช้จ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

12) จัดประชุมคณะกรรมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ห้องประชุมไพโรพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมไพโรพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีคณะทำงานเข้าร่วมประชุม คิดเป็นร้อยละ 90

13) จัดประชุมรับทราบผลการตรวจสอบประเมิน โดยคณะกรรมการควบคุมภายใน เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2568 ณ ห้องประชุมไพโรพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และจัดประชุมสรุปผลการประเมินระบบควบคุมภายในระดับหน่วยงาน เพื่อปรับปรุงแนวทางการดำเนินงาน เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมไพโรพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ผลที่ได้คือ หน่วยงานในสังกัดมีระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน คะแนนการประเมินระบบควบคุมภายในของกรมอยู่ในระดับ “ดีเยี่ยม”

14) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง วินัยและการรักษาวินัยเกี่ยวกับการกระทำผิดฐานทุจริตและประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลสำหรับเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีบุคลากรกรมเข้าร่วมประชุมจำนวน 55 คน

15) จัดประชุมติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อให้การเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมายของรัฐบาล เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568 ณ ห้องประชุมไพโรพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ผลที่ได้ คือ ผู้บริหารและหน่วยงานในสังกัดมีความเข้าใจ

นโยบายและแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับการเบิกจ่ายงบประมาณของกรมให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณที่ชัดเจน

16) จัดกิจกรรมเพิ่มความหวานในวันแห่งความรัก (แชะ&แซร์) เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568 ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ผลที่ได้ คือ เป็นการสื่อประชาสัมพันธ์ ร้านรักษายาไทยให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

17) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การป้องกันการทุจริตและป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีบุคลากรกรมเข้าร่วมประชุมจำนวน 56 คน

18) จัดประชุมขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงาน เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2568 ณ ห้องประชุมไพรพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

19) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การป้องกันการคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) ในที่ทำงาน เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีบุคลากรกรมเข้าร่วมประชุมจำนวน 104 คน

20) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ภายใต้แนวคิด “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีบุคลากรกรมเข้าร่วมประชุมจำนวน 68 คน

21) จัดอบรม เรื่อง การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรโปร่งใส ไร้ทุจริต และสินบน เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีบุคลากรกรมเข้าร่วมอบรมจำนวน 74 คน

22) จัดอบรม เรื่อง การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ในองค์กรอย่างยั่งยืน เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2568 ณ ห้องประชุมสุวรรณพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยมีบุคลากรกรมเข้าร่วมอบรมจำนวน 82 คน

23) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสำคัญร่วมกับเครือข่ายภูมิภาค 12 เขตสุขภาพ เมื่อวันที่ 21-22 สิงหาคม 2568 ณ โรงแรมไมด้า แกรนด์ ทวารวดี จังหวัดนครปฐม ผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ บุคลากรชมรมหัวหน้ากลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (หัวหน้ากลุ่มงานการแพทย์แผนไทยฯ กรรมการชมรมฯ ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการ และเจ้าหน้าที่กลุ่มงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก) จำนวน 195 คน ผลที่ได้ คือ (1) มีการแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานกันระหว่างกรมและเครือข่ายภูมิภาค (2) เกิดความร่วมมือระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกในระดับภูมิภาคและกรม ในการส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรและพัฒนาเศรษฐกิจสุขภาพ

24) จัดประชุมหารือเรื่องภารกิจงานเพื่อถ่ายโอนภารกิจงานให้หน่วยงานตั้งใหม่ จำนวน 2 ครั้ง ณ ห้องประชุมไพรพฤกษ์ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้แก่ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2568 โดยที่ประชุมมีมติถ่ายโอนภารกิจ ได้แก่ (1) งานวิชาการนวดไทย สถาบัน

การแพทย์แผนไทย มอบให้วิทยาลัยการนวดไทยแห่งประเทศไทยดำเนินการ (2) งานการจัดทำรายการอ้างอิงตำรับยาแผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ (Positive Lists) สถาบันการแพทย์แผนไทยมอบให้กองผลิตภัณฑ์สมุนไพรดำเนินการ และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2568 โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบความเชื่อมโยงภารกิจด้านเศรษฐกิจสุขภาพหน่วยงานในกรม และหารือประเด็นภารกิจที่ต้องการบริหารจัดการส่วนกลาง เช่น EOC/งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ เป็นต้น

25) จัดอบรม “แผนภาวะฉุกเฉินกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก” เมื่อวันที่ 10-11 กันยายน 2568 ณ ห้องประชุมบัวหลวง กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

26) ลงพื้นที่ตรวจราชการและนิเทศงาน รอบ 1 และ 2 ตามกำหนดการตรวจราชการ จำนวน 76 แห่ง และจัดทำรายงานสรุปตรวจราชการ ภาพรวมประเทศ/บทสรุปผู้บริหารประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรม รอบ 1 และ 2

27) กรมได้รับรางวัลเลิศรัฐ จำนวน 3 รางวัล ได้แก่ (1) รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ : PMQA หมวด 4 (2) PMQA 4.0 (3) รางวัลการบริการภาครัฐ ประเภทนวัตกรรมบริการผ่านระดับดี 1 รางวัล : นวัตกรรมยาอดยาบ้า (ชนิดเม็ดฟู)

28) ผลการประเมินการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของกรม เท่ากับ 90.74 อยู่ในระดับดีมาก (อยู่ระหว่างพิจารณาของ สำนักงาน ก.พ.ร.)

29) ผลการประเมินตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการระดับหน่วยงาน พบว่าทุกหน่วยงานในสังกัดกรม อยู่ในระดับดีมาก (90-100 คะแนน) ร้อยละ 100

30) การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ITA ผลคะแนนในปี พ.ศ. 2568 คือ 94.79 คะแนน

31) กรมมีคะแนนการประเมินระบบการควบคุมภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 อยู่ในระดับระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 92.31 และหน่วยงานภายในของกรม มีระดับคะแนนการประเมินระบบการควบคุมภายใน ดังนี้ ระดับคะแนนดีเยี่ยม มี 5 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานเลขานุการกรม กลุ่มตรวจสอบภายใน กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย กองเศรษฐกิจสมุนไพร และสำนักงานบริหารกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ระดับคะแนนดี มี 4 หน่วยงาน ระดับปานกลาง มี 1 หน่วยงาน และระดับเริ่มต้น มี 2 หน่วยงาน

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 3,539,300 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 3,539,300 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

4.2 โครงการเสริมสร้างบุคลากรสมรรถนะสูง (Smart Person) สำหรับบุคลากรกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สำนักงานเลขานุการกรม)

1. ผลการดำเนินงาน

1) การอบรมพัฒนาศักยภาพด้านการบริหาร (โดยหน่วยงานภายนอกกรม) โดยมีบุคลากรเข้าร่วมอบรม จำนวน 28 ราย อบรมจำนวน 8 หลักสูตร ได้แก่ (1) หลักสูตรนักบริหารระดับสูง

กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 1 ราย (2) หลักสูตรนักระบบการแพทย์และสาธารณสุขระดับสูง จำนวน 1 ราย (3) หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการบริหารงานภาครัฐฯ จำนวน 1 ราย (4) หลักสูตรพัฒนาขีดสมรรถนะและรับรองมาตรฐานวิชาชีพฯ จำนวน 1 ราย (5) หลักสูตร Medical Hub Executive Program จำนวน 2 ราย (6) หลักสูตรเพิ่มศักยภาพผู้ตรวจสอบภายใน จำนวน 3 ราย (7) หลักสูตรผู้บริหารการสาธารณสุขระดับกลาง จำนวน 8 ราย (8) หลักสูตรผู้บริหารการสาธารณสุข ระดับต้น จำนวน 11 ราย ผลที่ได้ คือ บุคลากรมีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้นด้านการบริหารจัดการ

2) การอบรมด้านวิชาการและงานสนับสนุน โดยมีบุคลากรเข้าร่วมอบรมจำนวน 203 คน อบรมจำนวน 3 หลักสูตร ได้แก่ (1) หลักสูตรสมรรถนะด้านการเงิน การคลัง พัสดุ และสิทธิประโยชน์ บุคลากร จำนวน 86 ราย (2) การอบรมการใช้ Microsoft Access (Intermediate) จำนวน 6 ราย (3) การปฐมนิเทศข้าราชการใหม่ รวม 2 รุ่น จำนวน 111 ราย ณ จังหวัดนครปฐม และสมุทรสงคราม ผ่านเกณฑ์ครบถ้วน ผลที่ได้ คือ บุคลากรมีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้นด้านการเงินการคลัง พัสดุ และดิจิทัล สร้างความผูกพันต่อองค์กร และมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ที่สอดคล้องกับนโยบายกรม

3) การพัฒนาทักษะดิจิทัล โดยมีบุคลากรเข้าร่วมอบรม “การใช้ Canva และ AI” จำนวน 286 ราย ผลที่ได้ คือ บุคลากรสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้กับงานประจำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 2,273,313.50 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 2,263,134.30 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.55

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

4.3 โครงการดูแลระบบคอมพิวเตอร์และเช่าเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองวิชาการและแผนงาน)

1. ผลการดำเนินงาน

1) กรมมีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายรองรับระบบสารสนเทศ จำนวน 52 VM (Virtual Machine) และระบบเครือข่ายสารสนเทศดิจิทัล จำนวน 1 ระบบ ครอบคลุมอาคารสำนักงานของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และอาคารโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (ยศเส) กรุงเทพมหานคร โดยสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

2) กรมมีระบบการให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลตามบทบาทภารกิจของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีความพร้อมในการให้บริการ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความมั่นคงปลอดภัย จำนวน 8 ระบบ ได้แก่ (1) ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (2) ระบบจัดการงบประมาณและแผนงานโครงการ (Project Management) (3) ระบบฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ยาจากสมุนไพร (Herbal Medicinal Product Information System: HMPIS) (4) ระบบบริหารงบประมาณดิจิทัล (Digital Budget) (5) ระบบบริหารการจัดซื้อจัดจ้างดิจิทัล (Digital Procurement) (6) ระบบจัดเก็บเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (7) ระบบบริการการประเมินสถานประกอบการศูนย์ Wellness Center (8) การเช่าระบบประชุมทางไกลออนไลน์ (Web Conference)

3) กรมมีการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ดิจิทัลเพื่อให้รองรับการพัฒนาแอปพลิเคชันของกรม และระบบเครือข่ายสารสนเทศกรมสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย โดยมีการต่ออายุสมาชิกระบบดิจิทัล จำนวน 3 ระบบ ได้แก่ (1) จัดซื้อแพ็คเกจต่ออายุสมาชิก Line Official Account "@dtam" กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2568 (2) ใบรับรองดิจิทัล (Digital Certificate) เมื่อเดือนพฤษภาคม 2568 (3) ประกันภัยความรับผิดตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอกของเครื่องถ่ายภาพเคลื่อนที่ชนิดอากาศยานไร้คนขับ (Drone) เมื่อเดือนสิงหาคม 2568

4) กรมมีโครงข่ายความเร็วสูงและอินเทอร์เน็ตที่ให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ จำนวน 2 วงจร ได้แก่ เครือข่ายสารสนเทศแบบใช้สาย (LAN) และเครือข่ายสารสนเทศแบบไร้สาย (WiFi)

5) ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและบุคลากรกรมสามารถเข้าใช้งานระบบสารสนเทศกรมได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และมีความมั่นคงปลอดภัย ร้อยละ 80

6) ระบบเครือข่ายสารสนเทศมีความพร้อมในการให้บริการผ่านเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูง และอินเทอร์เน็ต (Service Level Agreement : SLA) คิดเป็นร้อยละ 100 โดยสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และมีความมั่นคงปลอดภัย

7) จัดประชุมคณะกรรมการบริหารและจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ ประจำปีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 7 ครั้ง ได้แก่

(1) ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2567 โดยได้พิจารณาขออนุมัติคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (Pre-Ceiling) งบลงทุน รายการครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ทั้งในภาพรวมกรมและหน่วยงานระดับกอง จำนวน 12 โครงการ และคำขอโครงการที่ผ่านการจัดสรรงบประมาณจากกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 1 โครงการ

(2) ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2567 โดยได้พิจารณาขออนุมัติคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (Pre-Ceiling) งบลงทุน รายการครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ทั้งในภาพรวมกรมและหน่วยงานระดับกอง จำนวน 6 โครงการ และคำขออนุมัติการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 1 โครงการ

(3) ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2568 โดยได้พิจารณาการอนุมัติแผนคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2569 งบลงทุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ที่เพิ่มเติมจากแผนปกติ

(4) ครั้งที่ 4/2568 เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2568 โดยได้พิจารณาการใช้โปรแกรมสำนักงาน (ประเภทที่ 3) การใช้โปรแกรมจัดทำรายงานอัจฉริยะ และระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

(5) ครั้งที่ 5/2568 เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2568 โดยได้พิจารณาการขออนุมัติโครงการที่จะขอรับงบประมาณเพิ่มเติมภายใต้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (งบกลาง) จำนวน 2 โครงการ และโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเช่า Google Workspace และ Canva รองรับการพัฒนาการดำเนินงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และนโยบายรัฐบาลดิจิทัล

(6) ครั้งที่ 6/2568 เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2568 และครั้งที่ 7/2568 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2568 โดยได้พิจารณาการอนุมัติแผนค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2569 งบลงทุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ที่เพิ่มเติมจากแผนปกติ

8) จัดประชุม ประชุมเชิงปฏิบัติการฯ และอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และดิจิทัลกรม จำนวน 12 ครั้ง ได้แก่

(1) อบรมการย้ายระบบสารสนเทศเข้าสู่คลาวด์กลางภาครัฐ เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2567 เพื่อให้บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความรู้ความเข้าใจและสามารถย้ายระบบสารสนเทศ แบบ on-premise สู่ระบบคลาวด์ของ GDCC โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 20 คน

(2) ประชุมปรึกษาหารือค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2567 เพื่อวางแผนการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2569 ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับทิศทางและนโยบายทั้งในระดับกรมและระดับประเทศ ทั้งในแผนงานยุทธศาสตร์ และแผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 15 คน

(3) ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การบริหารจัดการคลังข้อมูลสุขภาพ HDC เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2567 เพื่อให้บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและนักวิชาการในกรมสามารถนำข้อมูลจากคลัง ข้อมูลสุขภาพมาใช้ประโยชน์ในการรายงานผลและวิเคราะห์แนวทางการขับเคลื่อนกรมในอนาคต โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 20 คน

(4) อบรมหลักสูตรให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2567 เพื่อให้บุคลากรกรมมีความรู้ความเข้าใจ และนำหลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการตามบริบทของหน่วยงาน โดยมีผู้ผ่านการอบรมจำนวน 108 คน

(5) จัดส่งบุคลากรเข้าร่วมอบรมเพื่อให้มีความรู้ในด้าน Cybersecurity ในการปฏิบัติงานของกรม จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ อบรมภาคทฤษฎีในรายวิชาการหลักสูตรปริญญาโท ระหว่างวันที่ 2-3 , 9-10 , 16-17 , 23-24 พฤศจิกายน 2567 และหลักสูตร CompTIA เมื่อวันที่ 16-20 ธันวาคม 2567

(6) ประชุมรวบรวมความต้องการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2568 และประชุมเตรียมความพร้อมใช้ระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2568 เพื่อยกระดับให้กรมขับเคลื่อน e-Document ภายในองค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(7) ประชุมปรึกษาหารือเพื่อเตรียมความพร้อมการพัฒนาระบบ e-Service ด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 22 และ 26 พฤษภาคม 2568 เกี่ยวข้องกับการพัฒนา e-Service รองรับแผนบูรณาการรัฐบาลดิจิทัลงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2568 เกี่ยวข้องกับการพัฒนา e-Service ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ Telemedicine เพื่อเตรียมรองรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (งบกลาง) ร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร.

(8) ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องเรียนรู้การใช้งาน E-document ด้านการเงิน เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2568 ณ ห้องประชุมบัวหลวง กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

(9) ประชุมหารือการพัฒนากระบวนการขออนุญาตสมุนไพรรักษา (กัญชา) เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2568 รองรับแผนการพัฒนา e-Service ของกรม ร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร.

(10) ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การบันทึกกิจกรรมประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2568

(11) ประชุมเชิงปฏิบัติการการสร้างความตระหนักรู้ด้านความมั่นคงทางไซเบอร์

(12) ประชุมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้ Generative AI เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2568 เพื่อสนับสนุนการนำ Generative AI มาใช้ภายในองค์กรให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(13) ประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้โปรแกรมจัดทำรายงานอัจฉริยะ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2568 เพื่อสนับสนุนการใช้งานโปรแกรมจัดทำรายงานอัจฉริยะ (Tableau Creator Enterprise) ในการขับเคลื่อนองค์กรให้สามารถนำข้อมูลและสารสนเทศด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไปใช้ในการตัดสินใจ ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจกรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและแม่นยำมากขึ้น

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 3,456,000 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 3,425,095.92 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.11

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

4.4 โครงการขับเคลื่อนและดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงสาธารณสุข (หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย)

1. ผลการดำเนินงาน

1) ลงพื้นที่ตรวจสอบสถานประกอบการภายในกรุงเทพมหานคร เพื่อบังคับใช้กฎหมาย (กรณีพักใช้/เพิกถอน และ/หรือตรวจสอบร้านค้าใกล้สถานประกอบการ หรือมีข้อร้องเรียน) ปี 2568 ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2567-สิงหาคม 2568 จำนวน 124 ครั้ง

2) จัดประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองคำอุทธรณ์คำสั่ง หรือคำอุทธรณ์วินิจฉัยของนายทะเบียนหรือของผู้อนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 8 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2567 ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2568 ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568 ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2568 ครั้งที่ 4/2568 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2568 ครั้งที่ 5/2568 เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2568 ครั้งที่ 6/2568 เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2568 และครั้งที่ 7/2568 เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2568

2. งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน 265,880 บาท

3. ผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน จำนวน 265,880 บาท คิดเป็นร้อยละ 100

4. ช่วงระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

*****

โดย กลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงาน

กองวิชาการและแผนงาน